

Glasnik MIRA

Godište VIII. • broj 8 • Međugorje • kolovoz 2013. • cijena 2,5 KM / 10 kn

*Hvala vam što ste se
odazvali momu pozivu!*

Draga djeco!
S radošću u srcu sve vas pozivam da živite svoju vjeru i da je svjedočite srcem i primjerom u svakom obliku. Odlučite se, dječice, da budete daleko od grijeha i napasti i neka u vašim srcima bude radost i ljubav za svetošću. Ja vas, dječice, ljubim i pratim vas svojim zagovorom pred Svevišnjim. Hvala vam što ste se odazvali momu pozivu.

25. srpnja 2013.

Iz sadržaja

Poruka za sadašnji trenutak
Živite svoju vjeru i svjedočite je primjerom
vlč. Adalbert Rebić

Susreti
Čitajući Gospine poruke, još sam više shvatio širinu njezina majčinstva
fra Mate Dragičević

Poruke
Prvo mjesto pripada Bogu
fra Ivan Landeka

Meditativni kutak
Marija – uzor na putu svetosti
fra Marinko Šakota

Svetkovina sv. Jakova ap., st.
Svetac ima samo jedan program - Isusa
fra Ivan Ševo

Međugorje na Svjetskom susretu mladih
Sanjamo da jednoga dana pjevamo Gospi u Međugorju
Nosvaldo Souza, glazbenik

Natrag u Jeruzalem – natrag na izvore

Papa Franjo ne susteže se pred javnošću i kamerama grliti i ljubiti onaj malen i „garav“ kip u Aparecidi. Nije to nikakva kič-pobožnost, nego istinska sinovska odanost i ljubav prema Mariji.

fra Tomislav Pervan

Koja je institucija uz Katoličku Crkvu, odnosno, osoba Isusa Krista u njoj, kadra danas podignuti na noge i aktivirati tri milijuna mladih na jednome mjestu? Svjedoci smo milijunskih okupljanja protiv uvođenja homoseksualnih „brakova“ u Francuskoj, gledamo na televizijskim zaslonima kako prosvjeduje arapski svijet u milijunskim brojkama protiv vlastodržaca koji su, premda demokratski izabrani, iznevjerili očekivanja mnoštva. Sve su to prosvjedi protiv dok za Svjetskoga susreta mladih imamo pozitivnim nabojem motivirano okupljanje oko jedne osobe, jedne misli, jedne ideje – oko poruke i osobe Isusa Krista. Sve se odvija pod egidom i znamenom Isusa Krista. Stoga se, poredbe radi, pitamo koja je to rokerska skupina, počev od slavniha Beatlesa, uspjela okupiti tolik broj mladih na jednome mjestu? Nisu to uspjeli za svoga gostovanja u Rio de Janeiru ni kulturni Rolling Stones, čiji je frontmen ovih dana zagazio u sedamdesetu godinu života.

Duh zapaljuje, zahvaća i uvijek stvara mladu, novu Crkvu

Crkva kao institucija koja je danas kadra pokrenuti i okupiti tri milijuna mladih iz cijeloga svijeta ne mora se brinuti za svoju budućnost! Doduše, onaj Svjetski dan mladih u Manili na Filipinima 1995. okupio je više od četiri milijuna sudionika. Možemo reći da Crkva ne smije biti u strahu za svoje sutra i svoju budućnost ostane li (us)trajno na Kristovu tragu, u sili Duha Svetoga. Silan je to potencijal i rezervar snaga i nade jer se dosad očitivalo da ti veliki skupovi – koji traju tjedan dana, a pripreme i mjesecima – nisu slama koja u tili čas izgori ne ostavljajući značajna traga.

Sjetimo se i drugih velikih skupova mladih, prisjetimo se preminuća i pokopa blaženoga Ivana Pavla II., prizovimo u sjećanje njegovo proglašenje blaženim ili, pak, proglašenja blaženima drugih velikana naše doba i uzora mladih kada se u Rimu u pravilu znalo okupiti i više od

Fotografija na naslovnici: Lidija Paris

GLASNIK MIRA | Utemeljitelj i nakladnik: Informativni centar MIR Međugorje | Glavni urednik: Krešimir Šego | Lektor i korektor: Zdenka Leženić | Adresa: Glasnik mira, Gospin trg 1, 88266 Međugorje, BiH | Tel.: 00 387 36 650 200; 653 327 | Faks: 00 387 36 651 300 | Služba pretplate: 00 387 36 653 342 | E-mail: glasnikmira@medjugorje.hr | Internet: www.medjugorje.hr
Grafičko oblikovanje: Shift, Mostar | Tisak: Fram-Ziral, Mostar | List je prijavljen kod Ministarstva prosvjete, znanosti, kulture i športa Hercegovačko-neretvanske županije pod brojem R-05-05-42-2175-86/06 od 12. siječnja 2006. | Godišnja pretplata (12 brojeva): Hrvatska 120 HRK, BiH 30 KM, europske zemlje 30 €, Švicarska 50 CHF, USA i Kanada 42 €, Južna Amerika 48 €, Australija 51 €

UPLATA PRETPLATE: Iz BiH u KM: Informativni centar MIR Međugorje d.o.o. - Glasnik mira. Naziv banke: Unicredit Bank, Žiroračun broj 33 8120 2 20114 5352 | **Iz Hrvatske u HRK:** Informativni centar MIR Međugorje d.o.o. - Glasnik mira. Adresa: Gospin trg 1, 88266 Međugorje, Bosna i Hercegovina, Naziv banke: Splitska banka/Societe Generale Group, Broj računa: 2330003-1152749911, IBAN: HR3923300031152749911, SWIFT SB: SOGEHR22 | **Iz Njemačke u eurima:** Informativni centar MIR Međugorje d.o.o. Čitluk, Gospin trg 1, 88266 Međugorje. Naziv banke: LIGA BANK EG, Kontonummer: 2155044 (za Glasnik mira), BLZ : 75090300 | **Iz Švicarske u CHF:** Katholische Kroatenmission, Postfach 9057, 8036 Zürich. Naziv banke: UBS AG Zürich - Wiedikon (0270/00), Kontonummer: 80541840A (za Glasnik mira), IBAN : CH63 0027 0270 8054 1840 A, BIC: UBSWCHZH80A, UBS Postkonto Nr: 80-2-2 | **Iz svih europskih zemalja u eurima:** Informativni centar MIR Međugorje d.o.o. Čitluk, Gospin trg 1, 88266 Međugorje. Naziv banke: LIGA BANK EG, Kontonummer: 2155044 (za Glasnik mira), BLZ : 75090300, BIC: GENODEF1M05, IBAN: DE88750903000002155044 | **Za sve valute iz drugih zemalja:** Informativni centar MIR Međugorje d.o.o. - Glasnik mira. Naziv banke: UniCredit Bank, SWIFT: UNCRBA 22, IBAN: BA 39 3380 6048 0281 0221

Papina posveta Blaženoj Djevici Mariji u brazilskom svetištu Aparecida

Presveta Djevice! Po zaslugama svoga Sina, Gospodina našega Isusa Krista, svojim ljubljenim likom u Aparecidi obasiplješ nepbrojenim dobroćinstvima cijeli Brazil!

Pa premda sam i ja sam osobno nedostojan ubrojiti se među Tvoje sinove i kćeri, ipak žarko žudim za udjelom u darovima Tvoje dobrote. Prostrrt pred Tobom posvećujem Ti svoj duh da bi uvijek mislio na onu ljubav koja Tebi pripada. Posvećujem Ti svoj jezik da bi Tebe uvijek veličao i širio Tvoje štovanje. Posvećujem Ti i svoje srce da bi ono poslije Boga ljubilo Tebe nadasve.

Primi i mene, neusporediva Kraljice, koju nam je Tvoj raspeti Sin Krist Isus darovao kao Majku, među svoje sinove i kćeri. Primi me pod svoje okrilje; priteci mi u pomoć u mojim duhovnim i vremenitim potrebama, a napose u času moje smrti.

I blagoslovi mene, nebeska suradnice, ohrabri me i okrijepi u svim mojim slabostima da bih Tebe, nakon svoje vjerne službe u ovome životu, mogao veličati, ljubiti i Tebi u nebesima zahvaljivati kroz svu vječnost.

giraju svi oni zahtjevi što su ih prije tri godine u onom famoznom Memorandumu postulirali mnogi teolozi, pa i neki naši. Zna on gdje treba zaorati i započeti s istinskom reformom. Sve su oči uprte u Rim i Rimsku kuriju, svi očekuju gvozdenu metlu kojom bi Papa trebao „pomesti“ Kuriju, a zapravo bi trebao svatko pomesti najprije ispred svoje kuće i pospremiti svoj dom. Tada će i Crkva zasjati u novu, Kristovu svjetlu! Bl. Ivan Pavao II. opetovano je ponavljao da se trebamo zaputiti u „gornju odaju“, odaju posljednje večere, a ovaj nas Papa poziva na zapućivanje u Jeruzalem. Dovoljno za promišljanje i odluku!

zvodnjena u jeftinu „light“, odnosno „lite“ izdanju. Ono je uvijek zahtjevno. Ono je uvijek objava ljubavi. Ona su se dvojica iz Emausa još iste večeri vratili u Jeruzalem jer se ondje dogodio istinski vrhunac, klimaks svega. Ondje, na križu, objavila se Ljubav. Isus – objava ljubavi. Nema ničega većega, snažnijega, moćnijega od križa. Križ je vrhunac. „I“, pita se Papa, „jesmo li kadri pokazati, očitovati tu istinu onima koji misle da je život i smisao života negdje drugdje?“

Sve na što Papa poziva događa se u Međugorju

Ima li ista snažnije od nemoćne ljubavi našega Boga, od Ljubavi koja se krije u istini, ljepoti, dobroti? Današnji je čovjek zaluden brzinom: što brži internet, što brža vozila, zrakoplovi, ceste, ali i brze, površne veze, po-

znanstva... Tko ne osjeća potrebu za mirom, tišinom, pa i sporim, meditativnim hodom i koracanjem? Crkva se mora naučiti slušati, strpljivo vidati rane, sastavljati razdvojenost, šivati rane koje krvare. Crkva mora biti kadra pratiti one na putu u Jeruzalem, onu dvojicu kojima je Isus zapalio srce, koji su ga prepoznali u lomljenju kruha. „Silno se govori o tebi, Jeruzaleme, grade Božji. Svi su izvori moji u tebi“, kliču starozavjetni psalmist. Jeruzalem je naša majka, moja i tvoja majka, stoga nismo siročad! Ondje smo rođeni, u vodi preporoda, u prvome susretu s Gospodinom, u zovu koji nam je uputio i koji nam upućuje. Svijet treba Crkvu koja je kadra ponovno donijeti oganj Duha, zapaliti srca, Crkvu koja prihvaća svoju odlutalu djecu, koja su u trajnu egzodusu, koja ne nalaze ni doma ni zavičaja.

Bez imalo lažne samohvale sve na što Papa poziva događa se ovdje u Međugorju već više od tri desetljeća. Treba samo doći i to doživjeti. Treba doći i tu živjeti i iz dana u dan doživljavati čudesa milosti i snagu Duha Svetoga.

Bez imalo lažne samohvale sve na što Papa poziva događa se ovdje u Međugorju već više od tri desetljeća. Treba samo doći i to doživjeti. Treba doći i tu živjeti i iz dana u dan doživljavati čudesa milosti i snagu Duha Svetoga. Želimo li vidjeti istinske i trajne plodove obnove i obraćenja o kojima je govorio i na koje je smjerao Sabor te svi pape do danas, onda se zaputimo u Međugorje gdje su očiti i darovi i plodovi Duha Svetoga.

S druge strane, svjedoci smo da u posljednje vrijeme pojedinci iz susjedne zajednice, zbog javno izrečena otpora i prijevora o nekim odlukama svojih poglavara, na neumjestan način uključuju u svoje obračune i polemike Međugorje, međugorsku pobožnost i duhovnost smatrajući sve što se ovdje zbiva apokrifnim, lažnim, legendama. Ništa ovdje, prema njihovu mišljenju, nema nikakve veze s autentičnom, crkvenom ili pak koncilskom mariologijom. Pišu da se ovdje nude lažni lijekovi, palijativna nadržimedicina pod egidom cjelovita ozdravljenja i sl. Ili, pak, pišu da je u Međugorju i fratarskom djelovanju ovdje molitva nešto kao panaceja, opći, univerzalni lijek za sve što čovjeka današnjice muči, za svaku bolest.

Ako Papa govori o Zlu, hoćemo li reći da je natražan?

Ne nudi se ovdje, naime, nikakva jeftina ili lažna utjeha, nikakva palijativna medicina ili placebo-činak, nego je ovo mjesto gdje se do kraja artikulira ona iskonska zdrava pučka pobožnost o kojoj neprestano govori i papa Franjo, a toliko ju je cijenio i vrhunski teolog Benedikt XVI. Ne plašimo ovdje nikoga ni apokalipsom, ni sudom, ne prijetimo ni paklom ni đavlom, ali, ako nam je papa Franjo već simpatičan, ne smetnimo s uma jedno da od svoga prvoga obraćanja javnosti pa do propovijedi neki dan u Aparecidi u Brazilu, za Svjetskoga dana mladih, Papa ne prestaje govoriti o Zlu, o Đavlu, o Zmaju. Hoćemo li reći da je natražan, da je nebiblijski, da straši svijet svojim govorima? Osobno bih zamolio sve one koji se smatraju p(ro)zvanima da (pr)osuđuju o Međugorju i svemu što se ovdje zbiva da dođu te se osobno uvjere što se to ovdje događa u čovjeku – vjerniku i hodočasniku – koji je neizlječivo religiozan, koji traži lijek svojoj ranjenoj duši i srcu, koji je obezdušen i u komunizmu i divljem kapitalizmu, koji je ranjen ratom, a danas i bijedom i nezaposlenošću, kojemu nije do jeftina politikantstva ni pljeska istomišljenika.

Nekima nije bio dovoljno dobar genijalni mislilac i teolog Benedikt XVI., a doskora – nakon prvoga oduševljenja – ne će im zacijelo biti dovoljno dobar ni papa Franjo svojim upornim naglašavanjem Marije, Duha Svetoga i Đavla. Te su se zbiljnosti provlačile trajno kroz njegove misli i nagovore i na minulu Svjetskome danu mladih. Ne susteže se on pred javnošću i kamerama grliti i ljubiti i onaj malen „garav“ Marijin kip u Aparecidi. Nije to nikakva kič-pobožnost, nego istinska sinovska odanost i ljubav prema Mariji. Čini se da današnjega Papu nimalo ne tan-

milijun sudionika. Spomenimo samo jubilarnu 2000-tu godinu i skup mladih iz cijeloga svijeta. Iz tih su skupova proizišle mnoge pozitivne akcije i inicijative. Imamo toliko neinstitucionalnih duhovnih pokreta u Crkvi koje nadahnjuje, pokreće i vodi sam Duh Sveti.

Isto se zbiva početkom kolovoza i ovdje u Međugorju. Nitko ne prisiljava desetke tisuća mladih iz više od sedamdeset zemalja sa svih kontinenata da dođu ovamo i doslovice se prže na hercegovačkom zvizdanu i čelopeku. Sve se može i treba pripisati inicijativi samoga Duha Svetoga koji i danas djeluje i puše gdje hoće i kako hoće. Duh zapaljuje, on zahvaća, on uvijek stvara mladu, novu Crkvu. Duh nije zatočenik ni ostatak prošlosti, nego krčitelj puta u budućnost.

Papa ne zatvara oči pred činjenicama, nego nudi terapiju

Na početku svoga pontifikata Benedikt XVI. za Svjetskoga dana mladih u Kölnu rekao je da je Crkva mlada te da ona živi i ima budućnost, a minuli tjedan s papom Franjom u Brazilu još je jednom potvrdio bjelodanu očitost te istine. U minulih gotovo pet mjeseci njegova pontifikata nismo se naslušali jadikovka iz usta pape Franje. Upravo suprotno! On ne jadikuje kao neki koji stalno ponavljaju da Crkva nije suvremena, da mladež bježi od nje, da se mora reformirati i sl. Dok na jednoj strani mjesni biskupi ili mjesne crkvene zajednice lamentiraju nad egzodusom, odlaskom mladih, dotle, čini se, posljednjim papama uspijeva okrenuti kormilo u drugom, pozitivnom smjeru.

Ni Franjo ne skriva tamne i sjenovite strane Crkve. Ima grijeha, ima otpada, ima okretanja leđa Crkvi, pogotovo u Brazilu. Papa je to okretanje leđa Crkvi usporedio s hodom onih razočaranih učenika u Emaus, nakon događaja na Golgoti kada bijahu izgubili vjeru. Ne zatvara oči pred činjenicama, nego nudi terapiju. Crkva mora biti kadra iznutra zagrijati srca suvremenih mladih ljudi, upravo kao što je to učinio Isus na putu u Emaus. Crkva – a to smo svi mi – mora natrag u Jeruzalem gdje ćemo otkriti svoje životajne izvore – Pismo, katehezu, sakramente, zajednicu i zajedništvo, prijateljevanje s Gospodinom – gdje ćemo pronaći i Mariju u društvu s apostolima. Papa pita sebe, ali i sve nas: „Jesmo li sposobni tako svjedočiti i pripovijedati o tim izvorima, s oduševljenjem svjedočiti, oduševljeno otkrivati njihovu ljepotu?“ Poziv je to, dakle, i zapućivanje natrag k izvorima, prema bitnomu.

Treba zaustaviti egzodus iz Crkve, taj tihi odlazak i otpad. Mnogi odlaze jer im se običava nešto više, nešto snažnije, nešto brže, učinkovitije. Nema instant-kršćanstva, ra-

Živite svoju vjeru i svjedočite je primjerom

Većina ljudi svaki dan živi vjeru: pouzdaje se u stvari, osobe, snove i planove svoga života. Onaj koji vjeruje u Isusa Krista taj opći stav usmjerava prema novim obzorima, utemeljuje ga u Isusu Kristu u kojega se nada protiv svake nade. On svoj život i nadu povjerava onomu koji sve nadilazi i nadvisuje.

vlč. Adalbert Rebić

Razlika između kršćanske vjere i one općenite vjere, zahvaljujući kojoj imamo razloga živjeti pobjeđujući sve poteškoće koje nam nosi svakodnevnost, jest upravo u tome što kršćanin vjeruje u osobu Isusa iz Nazareta i nada se obećanjima koja je on dao u ime Boga Oca koji se preko njega objavio. Tako vjerujući i nadajući se, pripadamo ljudima koji žive u ovom svijetu, ali žive tako kao da ne pripadamo ovom svijetu, nego nekom drugom svijetu.

Živjeti svoju vjeru

Izraz „živjeti vjeru“ rabi se u raznim životnim situacijama. Govori se o političkoj vjeri, o vjeri u osobu ili u ustanovu, neki strasni navijači vjeruju u svoj klub. U svim tim situacijama vjera ima zajednički nazivnik: ona

je splet ideala koji su kadri usmjeravati osobu, poticati zalaganje u skladu sa životom. U vjerskom pogledu vjera se odnosi na Boga, temelj svih naših ideala i posljednji obzor našega života.

Kršćanska vjera svoj stav temelji na objavi kojom se Bog objavio u stvaranju i u povijesti. Razlikuje se od drugih vjerskih vjera jer u Isusu iz Nazareta prepoznaje posljednjeg svjedoka Očeve objave. Vjera je osoban odgovor Božjoj riječi koju nam prenosi Isus Krist. Mi Božju riječ slušamo.

Kršćanski identitet

Često se pitamo tko smo mi i što želimo biti. Odgovora ima mnogo. U trenutku smrti otkrivamo da smo slabi ljudi, da ne možemo sami utažiti svoju čežnju za Bogom. Sveti Augustin je govorio: „Nemirno je srce naše dok se ne smiri u tebi, Bože naš!“ Cijeloga života tražimo, ispitujemo tko smo i što že-

limo biti. Jedna je stvar sigurna: identitet je rezultat duga i naporna traženja. Tek na kraju prijedena puta u otajstvu smrti saznajemo tko smo mi uistinu, tek tada možemo definitivno utvrditi svoj identitet, dakako, uz uvjet da smo ga gradili svaki dan, dan za danom.

Svoj identitet možemo izgraditi samo u tišini svoga srca, svoje duše. U tom najintimnijem i najosobnijem kutku svojega bića uvijek smo neumoljivo sami i siromašni. Tu se nalazimo bez stvari, bez naslova, bez sigurnosti i bez idola koji nas tješe i tako su nam dragocjeni da bismo mogli svima reći tko smo mi. Smrt nas rastavlja od stvari: ostajemo bez identiteta, ako smo identitet gradili na stvarima! Identitet izgrađen u unutarnjem životu, u duši i srcu, otporan je na svaki protivni vjetar; rađa se u svakodnevnu odricanju i anticipira odricanje u trenutku smrti. „I reče im Isus: 'Ništa ne uzimajte na put: ni štapa, ni torbe, ni kruha, ni srebra! I da niste imali više od dvije haljine! Hoće li tko za mnom, neka se odrekne sa-

moga sebe, neka danomice uzima križ svoj i neka ide za mnom.“ (Lk 9, 3-23)

To je zrela vjera, to je vjera odrasla čovjeka, vjera koja dolazi iz nutrine, gdje različiti glasovi odjekuju, ali samo je jedan onaj koji ima pravo da ga slušamo. Vjera nas potiče da budemo hrabri kao što su bili hrabri mučenici: vjera nalazi snagu i potporanj u samoj sebi i ne traži potporu u odobravanju mase, u aplauzu, u laskanju publike.

Živjeti vjeru je čin ljubavi, čin koji prodire u središte života, koji u nama rađa posebno iskustvo, koje ostaje, kao zadnja odluka sazvjesti u bezgraničnoj nadi koja nadilazi razočaranja života i nemoć sučelice smrti. Smrt nas obvezno i neopozivo rastavlja od stvari i od osoba, rastavlja nas od svega onoga što smo voljeli, izgradili, ostvarili. Isus nas je učio da će samo onaj koji zna žrtvovati svoj život postići život i vječno živjeti s Bogom (Mk 16, 21; Lk 17, 33; Iv 12, 25).

Vjera rađa život i obrazlaže nam zašto je vrijedno živjeti. Isus nas stalno potiče da tražimo život koji nikada ne umire, koji je vrjedniji od ovoga fizičkoga života. Trebamo od Isusa naučiti kako se „predavati“ Bogu, kako „darovati“ sebe i sve što imamo. Prema Lukinu izvješću Isus u trenutku svoje smrti reče: „Oče, u tvoje ruke predajem duh svoj!“ (Lk 23, 46)

„Nova smo stvorenja“

Naš život ima u sebi duboku tajnu. To nam potvrđuje Pavao u *Poslanici Rimljanima*: „Da, oni koji žive po tijelu, teže za onim što je tjelesno; a koji po Duhu, za onim što je Duhovo: težnja je tijela smrt, a težnja Duha život i mir. Jer težnja je tijela protivna Bogu: zakonu se Božjemu ne podvrgava, a i ne može. Oni pak koji su u tijelu, ne mogu se Bogu svidjeti. A vi niste u tijelu, nego u Duhu, ako Duh Božji prebiva u vama. A nema li tko Duha Kristova, taj nije njegov. I ako je Krist u vama, tijelo je doduše mrtvo zbog grijeha, ali Duh je život zbog pravednosti. Ako li Duh Onoga koji uskrisi Isusa od mrtvih prebiva u vama, Onaj koji uskrisi Krista od mrtvih oživit će i smrtna tijela vaša po Duhu svome koji prebiva u vama. Dakle, braćo, dužnici smo, ali ne tijelu da po tijelu živimo! Jer ako po tijelu živite, umrijeti vam je, ako li pak Duhom usmrćujete tjelesna djela, živjet ćete. Svi koje vodi Duh Božji sinovi su Božji. Ta ne primiste duh robovanja da se opet bojite, nego primiste Duha posinstva u kojem kličemo: 'Abba! Oče!' Sam Duh susvjedok je s našim duhom da smo djeca Božja; ako pak djeca, onda i baštinici, baštinici Božji, a subaštinici Kristovi, kada doista s njime zajedno trpimo, da se zajedno s njime i proslavimo.“ (Rim 8, 5-17)

Što te riječi znače? U 7. poglavlju *Poslanice Rimljanima* Pavao govori o svome strahu pred smrću. Čini to vrlo ozbiljno ističući svoje iskustvo. Farizej, kakav je on bio, slijepo se pouzdavao u Zakon. Ali je Zakonom bio ubrzo razočaran. Suočeni s vrlo zahtjevnim zadaćama, ustanovio je svoju slabost. Boji se jer je svjestan koliki je nesklad skriven u njemu. Trudi se da Zakon vjerno opslužuje i svako malo mora uočiti svoje nevjernosti. „Zbilja ne razumijem što radim: ta ne činim ono što bih htio, nego što mrzim – to činim. Ako li pak činim što ne bih htio, slažem se sa Zakonom, priznajem da je dobar. Onda to ne činim više ja, nego grijeh koji prebiva u meni. Doista znam da dobro ne prebiva u meni, to jest u mojem tijelu. Uistinu: htjeti mi ide, ali ne i činiti dobro. Ta ne činim dobro koje bih htio, nego zlo koje ne bih htio – to činim. Ako li pak činim ono što ne bih htio, nipošto to ne radim ja, nego grijeh koji prebiva u meni.“ (Rim 7, 15-20)

Iskustvo Pavlovo naše je iskustvo. Zakon ne proizvodi život; zakon nije nikada nikoga spasio. Služi samo da pribije osobu uz njezin grijeh; stvoren je zato da nam otkrije koliko puta ga nismo ispravno opsluživali. Pavao ponavlja s gorčinom u srcu: „Da, ja sam neko živio bez zakona. Ali kad je došla zapovijed, grijeh oživje. Ja pak umrieh i ustanovi se: zapovijed dana za život bi mi na smrt.“ (Rim 7, 9-10) Provalija smrti pred njim se širom otvara. Boji se, hvata ga strah. I očajan kliče: „Jadan li sam ja čovjek! Tko će me istrgnuti iz ovoga tijela smrtonosnoga?“ (Rim 7, 24) U dubini svoje tjeskobe otkriva Isusa, svojega Gospodina, Spasitelja: „Hvala Bogu po Isusu Kristu Gospodinu našem! Ja, dakle, umom ja služim zakonu Božjemu, a tijelom zakonu grijeha.“ (Rim 7, 25)

Ponovno razmišlja o veliku i neočekivanu daru Isusove prisutnosti. Isus je ušao u našu povijest i donio nam korjenitu novost: „Doista, dok bijasmo u tijelu, grješne su strasti, Zakonom izazvane, djelovale u našim udovima te smrti donosile plodove; sada pak umrijeviš onomu što nas je sputavalo, riješeni smo Zakona te služimo u novosti Duha, a ne u stareži slova.“ (Rim 7, 5-6)

Osmo poglavlje *Poslanice Rimljanima* zanosan je himan svemogućoj Božjoj moći koja nas je učinila „novim“ stvorenjima u Isusu. Pavao nam snažno prenosi svoje iskustvo: „Pobijedili smo smrt!“ Više se ne trebamo bojati smrti! Ona ostaje, neumoljiva kao neprijatelj u zasjedi. No, oružje mu oslabje: neprijatelj je pobijeden, svezan. Život možemo živjeti u punu povjerenju! Razlog tomu je dar Duha Isusova: „Ta zakon Duha života u Kristu Isusu oslobodi me zakona grijeha

i smrti.“ (Rim 8, 2) Živimo Duhom Svetim. Duhom Božjim. On je izvor života; on je sila koja nas čini da u punini postanemo njegovim sinovima kao što je to Isus iz Nazareta.

Kad velimo da smo postali sinovi Božji u Duhu koji nam je darovan, onda smo na toj razini. Moramo odmah dodati, radi točnosti: postali smo sinovi Božji ako to znamo i ako se trudimo da to prepoznamo u činjenicama.

U Duhu Isusovu „već“ smo postali novim stvorenjima. To smo postali jer nas je Bog učinio darom da postanemo novi. Ivan u *Prvoj poslanici* u ulomku u kojem pjeva o Božjoj ljubavi, koja se u nama rađa uslijed izravna dodira s Isusom, koji je konačno objava te ljubavi, kaže: „Što bijaše od početka, što smo čuli, što smo vidjeli očima svojim, što razmotrismo i ruke naše pipale o Riječi, Životu – da, Život se očitova, i vidjeli smo i svjedočimo, i navješćujemo vam Život vječni, koji bijaše kod Oca i očitova se nama – što smo vidjeli i čuli, navješćujemo i vama da i vi imate zajedništvo s nama.“ (1 Iv 1-2) U središte stavlja veselu vijest: „U ovom je ljubav: ne da smo mi ljubili Boga, nego – on je ljubio nas i poslao Sina svoga kao pomirnicu za grijeha naše.“ (1 Iv 4, 10) I zaključuje: „Potom ćemo znati da smo od istine. I umirit ćemo pred njim srce svoje ako nas ono bilo u čem osuđuje. Jer Bog je veći od našega srca i znade sve.“ (1 Iv 3, 29-30)

Bog nas je ljubio prvi i to zato jer smo to što jesmo. Nije tražio od nas da se pret hodno obratimo da bismo ga mogli ljubiti. Nije nam stavio nikakve uvjete i nije o nama imao nikakvih predrasuda. On nas je ljubio. I dosta, sve je ostalo učinak njegove ljubavi. Sigurno, trebamo mijenjati svoj život, trebamo naučiti živjeti kao sinovi Božji u ritmu svoga svagdašnjega života. Moramo to činiti jer Bog nas ljubi. To je vrlo lijepo! Ispunjava nas hrabrošću unatoč našoj slabosti koju i dalje osjećamo u svome životu.

Kao zaključak svojega divnoga svjedočkoga iskustva, Pavao još veli: „Što ćemo dakle na to reći? Ako je Bog za nas, tko će protiv nas? Ta on ni svojega Sina nije poštedio...“

Tko će nas rastaviti od ljubavi Kristove? Nevolja? Tjeskoba? Progonstvo? Glad? Golotinja? Pogibao? Mač? Kao što je pisano: Poradi tebe ubijaju nas dan za danom i mi smo im ko ovce za klanje. U svemu tome nadmoćno pobjeđujemo po onome koji nas uzljubi.“ (Rim 8, 31-37)

Gospa Međugorska svojom nam porukom želi prenijeti upravo ta iskustva koja je Pavao doživljavao, koja svi mi doživljavamo. „Ja vas, dječice, ljubim i pratim vas svojim zagovorom pred Svevišnjim. Hvala vam što ste se odazvali momu pozivu.“

Brdo ukazanja, 30. lipnja 1981.

Sveta Misa – srce i duša naše vjere, srce svijeta i sunce spasa (XIV.)

Budući da je Euharistija središte vjerničkoga života, i sam život, živa žrtva božanskoga života koji se dariva za nas i naše spasenje, bez nje je nezamisliv naš duhovni život. Njezino je milosno djelovanje golemo.

fra Petar Ljubičić

Milosno djelovanje Euharistije

Sveti je Toma mnogo pisao o djelovanju euharistijske žrtve i Božje milosti na ljude preko nje. On se ponajprije pita udjeljuje li taj sakrament stvarno milost ili je samo duhovna hrana što služi ljudima koji su već u milosti dok bi sama milost, od koje ovisi početak duhovnoga života, bila nešto drugo.

Budući da je Euharistija važna za život vjernika, ona nam dariva milost i u njoj je život. Sam Gospodin kaže da je njegovo tijelo jelo za život svijeta. Ona nam daje milost jer sadrži samoga Gospodina, koji je izvor i početak svake milosti.

Blagovanjem tijela i krvi Gospodinove sjedinjujemo se s Kristom Spasiteljem i On nam dariva život vječni. Zato je milosno djelovanje Euharistije nezamjenjivo i jedinstveno. Kao što materijalna hrana održava tijelo na životu, pomaže mu rasti i obnavljati se, tako i Euharistija djeluje u duhovnom životu. Bez nje duhovni život zamire, tj. uopće nema svoga stvarnog temelja.

„Osim što sakrament Euharistije dariva milost, on djeluje snagom Kristove muke i uskrsnuća, snagom njegove žrtve koja otkupljuje grijeh svijeta, te se stoga Toma pita opraštaju li se po primanju toga sakramenta i smrtni grijesi. Odgovor je negativan, budući da se Euharistija smatra duhovnom hranom, tj. sakramentom živih, te bi stoga duši zaraženoj grijehom više štetila nego koristila čisteći je od grijeha, premda po snazi muke i smrti Kristove u sebi bi imala snagu i ima spasiteljsku snagu otpuštanja grijeha. Toma kao skolastički učitelj razlikuje stoga dvije razine. Jedna je koju taj sakrament ima u sebi, a to je snaga opraštanja svih grijeha po snazi Kristove muke i smrti. Druga razina je zaprjeka primanju toga sakramenta koju čovjek u sebi stvara, a teškim grijehom se stvar potpuna zaprjeka zajedništvu s Kristom, po svijesti teškoga grijeha koji u svijesti i savjesti je smetnja koja ne dopušta Božje djelovanje u duši.

Tko ne živi duhovno, tomu ne treba niti duhovna hrana, jer nema nikakva učinka,

jer ga sam čovjek svojim slobodnim izborom sprečava ne želeći se sjediniti s Kristom. Ona ipak, kako veli Toma, može oprostiti i težak grijeh kod onih koji nemaju svijest o težini grijeha, ili ako su možda nedovoljno pokajani, a pobožno pristupaju pričesti, Euharistija im udjeljuje milost ljubavi koja usavršava pokajanje i udjeljuje oprost grijeha.

Izvan svake je sumnje da se pobožnim sudjelovanjem na euharistijskom slavlju i primanjem svete pričesti opraštaju laki grijesi, budući da taj sakrament čini da se duhovni život obnavlja i raste snagom kojom taj sakrament djeluje na čovjeka.

A što se tiče otpuštanja kazne za grijeh, Toma smatra da se po ovom sakramentu mogu otpustiti i kazne za grijeh, budući da je riječ i o jednoj žrtvi zadovoljštine za grijeh, te je se može prikazivati i za pokojnike. U tom slučaju efikasnost ne ovisi automatski od euharistijske žrtve, budući da to nije njen primarni efekt, nego ovisi i od intenziteta pobožnosti i žara. Po Euharistiji koja nas sjedinjuje s Kristom i koja je hrana koja nas jača, nedvojbeno dobivamo i zaštitu od budućih grijeha, kao što se i tijelo štiti od smrti uzimajući hranu, ili eventualno, ako se čovjek već razbolio, uzimajući lijek. Euharistija služi duhovnom životu čovjeka i pod jednim i pod drugim vidom.

Jedan od neizostavnih efekata ovoga sakramenta jest i postizanje vječne slave. Naime, Euharistija nije samo komemoracija Kristove muke i smrti, nego je u njoj proslava i njegova uskrsnuća i navještaj nebeske proslave. Stoga, primajući u ovom sakramentu cjelovitoga Krista, začetnika svake milosti, primamo onda i Krista uskrsloga i u nebu proslavljenoga, a time i adekvatne efekte koje milost Božja proizvodi u čovjeku. A uskrsli Krist kojega primamo po pričesti, onaj koji je sjeo zdesna Ocu dajući nam da postajemo ono što primamo, već sada nas čini proslavljenima na nebu, već sada po pričesti sjeli smo i mi s Njime zdesna Ocu, već sada smo dionici njegove proslave u kraljevstvu nebeskom.

Sveti Toma razlikuje i dva načina primanja toga sakramenta. Prvi je sakramentalni, po kojemu stvarno i konkretno sudjelujemo u slavlju i primamo sakrament, a drugi je duhovni način primanja u kojemu primamo efekte toga sakramenta, po kojemu se duhovno sjedinjujemo s Kristom. Bez sumnje da je savršen način primanja toga sakramenta primiti ga tako da se uz sakramentalno primanje tijela i krvi Gospodnje prime i efekti toga sakramenta. Razlika između ta dva načina primanja je razlika kao između savršenoga i nesavršenoga. Savršeno je ako se uz sakrament primi i njegov efekt, a nesavršeno je ako se vlastitom zlom predispozicijom onemogućiti milosno djelovanje ljubavi Božje u duši.

Što se pak tiče nesavršenoga primanja sakramenta, tj. usprkos svijesti o grijehu, Toma ga smatra svetogrđnim. Grješnik, dakle, može sakramentalno blagovati tijelo i krv Gospodnju, ali ne i duhovno, dok anđeli, promatrajući lice Božje, duhovno se hrane tim kruhom nebeskim, ali nemaju potrebu za sakramentalnim blagovanjem.

Što se tiče ljudi, samo onaj tko se čiste savjesti sjedinjuje s Gospodinom, blaguje ga sakramentalno i duhovno, ostvarujući u sebi plodove milosnoga djelovanja koje proizvodi Kristova prisutnost.“ (Ivan Bodrožić, str. 152. – 154.)

Slavimo svetu Misu s ljubavlju i aktivno

Zbog neizmjerne vrijednosti i milosti koju primamo u euharistijskoj žrtvi, pozvani smo da Misu slavimo ponizno, pozorno i pobožno. Klanjanje, ljubav i duboko pokajanje trebalo bi nas neprestano ispunjavati.

Papa Pio XII. divnim je riječima opisao s kakvim bi unutarnjim raspoloženjem trebalo slaviti svetu Misu: „S istim unutarnjim raspoloženjem koje je božanski Spasitelj imao kad se prikazao kao žrtva, poniznom pokornošću duha; to znači: s klanjanjem, ljubavi, hvalom i slavom prema Božjem veličanstvu... sam sebe prikazati kao žrtvu, odreći se sama sebe prema zahtjevima evanđelja, preuzeti na sebe određena i spontana

pokornička djela, probuditi u sebi pokajanje i spremnost na zadovoljštinu zbog vlastitih grijeha.“ Upitajmo se uvijek iskreno je li ovo zaista i naš unutarnji stav kada slavimo svetu Misu. Znamo li koje milosti dobivamo na svetoj Misi?

Istinsko i aktivno sudjelovanje na svetoj Misi preobražava nas pa postajemo žrtva predanja kao i Isus. Ostaju nam tako duboko „utisnute bolne crte lica Isusova“ (sv. Pio XII.) „da iskusimo Njega i silu Njegova uskrsnuća i udio u Njegovim patnjama, prilagođavajući se Njegovoj smrti.“ (Fil 3, 10)

Kad god je sveta Margareta Maria Alacoque nazočila svetoj Misi, uvijek je gledala u križ i goruće svijeće na oltaru. Križ ju je podsjećao na ono što je Isus za nju učinio, a goruće svijeće upozoravale su je na ono što bi ona trebala učiniti za Isusa – žrtvovati se i izgarati za Njega i brata čovjeka.

Kralj Ljudevit IX. svakodnevno je nazočio svetoj Misi klečeći na podu. Jednom mu je netko ponudio klupu za klečanje, ali kralj odvrati: „Bog se na svetoj Misi žrtvuje za nas, a kad se On razdaje, tad i kraljevi moraju pasti na koljena!“

Slavljenje Euharistije pomaže dušama u čistilištu

Ništa se ne može izjednačiti sa svetom Misom i njezinim milostima, a spasonosno djelovanje misne žrtve može imati učinak na neogranično mnoštvo ljudi.

„Sveta Misa“, rekao je sveti don Bosco, „pomaže dušama u čistilištu. To je najdjelotvornije sredstvo koje će im donijeti olakšanje u njihovoj muči, skratiti vrijeme progonstva i pomoći im da brže stignu u Kraljevstvo blaženih.“

Govori se da su se mnoge duše iz čistilišta ukazivale svetom ocu Piju i molile za njegov zagovor na svetoj Misi da budu oslobođene iz čistilišta. Jednom je slavio svetu Misu za pokojnoga oca jednoga svoga subrata. Na kraju Mise Pio mu je rekao: „Danas je duša tvoga oca otišla u raj.“ Brat se tomu vrlo radovao rekavši: „Ali oče, moj otac je umro prije 32 godine.“ Odgovorio mu je: „Sine moj, pred Bogom moramo sve platiti!“ Beskrajna je vrijednost svete Mise.

Sveta je Marija Magdalena Pacijiska, poznata karmelska mističarka, imala naviku prikazati krv Kristovu za spas duša iz čistilišta. Isus joj jednom pokazao u viđenju kako po prikazanju njegove božanske krvi zaista bivaju izbačene mnoge duše iz čistilišta. I sveta je Bernardica suosjećala s dušama u čistilištu pa je često ponavljala svojim susestrama: „Prikazala sam svetu Misu za duše u čistilištu; jedino ih predragocjena krv Kristova

može osloboditi kad se na njih izlije.“ Drukčije ne može biti. Kao što nas uči sveti Toma Akvinski, jedna jedina kapljica krvi Kristove može osloboditi čitavi svemir od svakoga grijeha. Molimo, dakle, za duše u čistilištu da se oslobode svih muka, za njih slavimo svete Mise i na njima ponizno sudjelujemo.

Sveta je pričest mnogo više od ekstaze, viđenja ili ushićenja. Sveta pričest donosi cijelo nebo u naše bijedno srce. Sveta pričest osoban je dar dušama u čistilištu. Nitko i ne sluti koliko sveta pričest pridonosi njihovu oslobođenju. Jednom se svetoj Mariji Magdaleni Pacijiskoj ukazao njezin otac i rekao da mu je potrebno 107 svetih pričesti da bi se izbavio iz čistilišta. Tijekom zadnje od tih 107 pričesti svetica je ugledala kako očeva duša odlazi u nebo. A sveti je Bonaventura navješćivao ovu istinu pridajući joj posebnu važnost: „Vi vjernici katolici, želite li pokazati da zaista ljubite svoje pokojne? Ako im želite poslati najdjelotvorniju pomoć i zlatan ključ koji otvara nebeska vrata, prikažite svetu pričest za pokoj njihovih duša.“

Zašto je Mike bio uzbuđen

Mike, čikaški srednjoškolac, jednoga je jutro vrlo uzbuđen ušao u ured školskoga savjetnika. Savjetnik ga je pogledao, ponudio mu stolicu te rekao: „Mike, izgledaš mi vrlo uzbuđen. Što se dogodilo?“

„Da, uzbuđen sam“, odgovorio je Mike. „Moj me otac jutros tako zadivio da sam se obradovao. Dok sam doručkovao, on se pojavio sa svojom aktovkom u ruci spremna za posao, prišao mi, zagrlio me i dodao: ‘Ugodan ti školski dan.’ Iznenađa, ni sam ne znam zašto, sinulo mi je da on ne treba biti na poslu prije devet sati. A tada je bilo sedam i četrdeset pet. ‘Tata, upitao sam ga, ‘zašto odlaziš ranije na posao? Ti ne trebaš biti ondje prije devet, a imaš svega deset minuta do ureda.’ On mi je odgovorio: ‘Imaš pravo. No, ja obično pokušavam stići prije posla na svetu Misu u našoj župnoj crkvi koja počinje u 8 sati.’ Ta me je informacija potpuno iznenadila. Nikada mi nije palo na pamet da moj otac ide na svetu Misu svako jutro. To mi nikada prije nije rekao. No ono što me još više zadivilo bilo je to što mi nikad nije nabio na nos to što sam u posljednje vrijeme propustio nekoliko nedjeljnih i blagdanskih Misa iako je on svakoga dana bio u crkvi. Stoga bih se i ja trebao potruditi da idem na svetu Misu barem nedjeljom i blagdanima.“ Nakon toga Mike je malo zastao te dodao: „Možda bih trebao početi ići svaki dan na svetu Misu kako bih shvatio potpuno značenje i smisao nedjeljne svete Mise.“

Snimio Franjo Sušac

Čitajući Gospine poruke, još sam više shvatio širinu njezina majčinstva

Fra Mate Dragičević, tajnik Hercegovačke franjevačke provincije, rođen je u selu Miletini u međugorskoj župi. S njime smo razgovarali o prvim reakcijama na vijest o ukazanju Gospe u Podbrdu te o sumnjama koje su se pojavile, o prihvaćanju fenomena koji je promijenio život mnogih ljudi.

Priredio Krešo Šego

Fra Mate, premda su od početka ukazanja protekle 32 godine, uvijek je zanimljivo vratiti se na početke. Gdje ste Vi bili koncem lipnja 1981. i od koga ste saznali za ukazanja Kraljice Mira u Podbrdu, u Vašoj rodnoj župi Međugorje?

– U to vrijeme bio sam župnik u njemačkoj župi Mūs blizu Fulde. Imali smo upravo proslavu župnoga dana i u popodnevnom satima pio sam kavu sa župljanima. Netko me je nazvao, sad više ne znam tko, i rekao mi da se Gospa ukazala u Podbrdu u Bijakovcima.

Što ste u tim trenucima pomislili? Da je riječ o nečijoj podvali ili pak istinitu događaju kakvih je u povijesti bilo više?

– Prva moja reakcija bila je da je to komunistička podvala. Oni su bili kreativni u izmišljanju taktika i metoda kako katoličku vjeru učiniti što naivniji i što glupljom za ljude modernoga doba. A to znači: glupost je vjerovati. S takvim sam uvjerenjem toga ljeta pošao u domovinu na odmor, bez obzira na to što su svakodnevno stizale poruke o ukazanjima i masovnu okupljanju vjernika.

Što se kasnije događalo, zapravo kad ste došli iz Njemačke?

– Dolazeći na ljetni odmor, na Tromedi sam se uključio u kolonu automobila koja se slijevala u Međugorje. Upeklo sunce, vruće, makadam, prašina, zastoj u prometu: pođi pa stani. Gledam te naše ljude na užarenu kamenjaru, a i sami po temperamentu vrući pa znaju žestoko i nestrpljivo reagirati, kako ovaj put u nepreglednoj koloni strpljivo čekaju i polako se pomiču naprijed u jednoj zaista svečanoj tišini. Koža mi se naježila, sav

sam se uzбудio i u svojoj nutrini postajao sve nesigurniji u svom stavu odbijanja mogućnosti ukazanja.

Župa je već bila drukčija: svaku se večer slavila Misa, ljudi su u velikom broju dolazili na ispovijed, mnogi su htjeli na Brdo ukazanja i Križevac. Što Vam je sve to govorilo?

– Taj fenomen još me više uvjerio da je čovjek po svojoj naravi religiozno biće i da, bilo svjesno ili nesvjesno, traži Boga koji će zadovoljiti tu ljudsku potrebu.

Jeste li tada susreli vidiocce i kakav su dojam na Vas ostavili?

– Kad sam ih susreo, na njima nisam zamijetio ništa posebno: obična naša živahna i vesela djeca. No, ubrzo sam imao prilike nazočiti jednom njihovom viđenju. Svatko tko je tu bio želio je biti u njihovoj neposrednoj blizini. Meni se to i ostvarilo. Počeli su moliti i mi s njima. Najednom njihova šutnja, pogled u visine i preobražena, ozarena lica. Micalali su usnama, ali mi nazočni ništa nismo čuli. Koji je to osjećaj? Neopisiv. Što se sve mijesalo u mojoj glavi i srcu? Biti u blizini nebeske i prečiste Majke Marije. Ushićenje. Ali istodobno i nevjerojatan osjećaj malenosti i svjesnosti svoje slabosti i grješnosti u neposrednoj blizini svete i nebeske osobe. Bio je to spontan uzdisaj i molitva: Majko, pomoz mi u mojoj vjeri, nadi i ljubavi.

Neki od vidjelaca Vaši su prezimenjaci, možda ste i rodbina?

– Jesmo prezimenjaci, ali nismo rodbina. No, u ovom slučaju duhovna srodnost dale-

Ukazanje 24. lipnja 1983.

ko je jača od krvne. Jedno smo u vjeri i vjerskom osjećaju. To tako jako povezuje. Još više sam osjetio ljepotu oslovljavanja u liturgiji: „Braćo i sestre!“

Jeste li imali problem prihvatiti poruke Kraljice Mira i to da je izabrala upravo ovo mjesto?

– Sedamdesetih godina prošlog stoljeća studirao sam teologiju u Njemačkoj. Zanimljivo, u ciklusu dogmatskih predmeta nije bilo mariologije. Jednom prilikom profesor dogmatike kao usput spomenu da je mariologija sporedan dogmatski predmet i ne treba ga forsirati zbog ekumenskih odnosa s protestantima, za koje taj dogmatski predmet uopće i ne postoji. U duši se s tim nisam slagao zahvaljujući vjerskom odgoju koji sam ponio iz svoje obitelji. Našim obiteljima katolički je vjerski život nezamisliv bez Marije. Marija je jednostavno Majka i ona je tu iako ju ne vidimo. U meni su se sukobljavali vjerski osjećaji i racionalna teologija. Takvo nutarnje stanje, a k tomu katkada osjećaj osamljenosti u tuđini, traže neki izlaz. Taj izlaz nalazio sam u marijanskoj crkvi Kappelle pred Marijinim kipom na jednom brežuljku povrh Würzburga. Nebeska Majka je tako blizu i imao sam osjećaj da se nalazim u njezinu krilu kao dijete u majke. To mi je unosilo u srce i smiraj i osjećaj prihvaćenosti. Vjerojatno je sve to pripomoglo da uz početno odbijanje ukazanja prihvatim ukazanje Kraljice Mira.

Čitajući Gospine poruke, još sam više shvatio širinu njezina majčinstva. One su tako jednostavne, ali vrlo poticajne da ih svaka osoba, pa i ona koja nema nikakve

izobrazbe, može razumjeti i prihvatiti. Tako Marija u svoju majčinsku ljubav uključuje svakog čovjeka bez razlike je li on učen teolog ili neuk, običan i priprost čovjek. Za Mariju je svatko njezino dijete kojemu ona posvećuje svoju majčinsku ljubav i pažnju.

Zašto se Marija ukazala baš u našoj župi, o tome se može spekulirati, no ne znam koliko je to korisno. Daleko je važnije, ako je već izabrala našu župu, da budemo ono što ona od nas očekuje: da budemo njezini svjedoci, svjedoci čvrste vjere, istinske ljubavi i jake nade u ovom vremenu punom beznađa, nemira i dezorijentacije.

I sami ste počeli dolaziti u župu ispovijedati, slaviti Misu, propovijedati... Gledajući sad, nakon 32 godine, što su ukazanja značila za Vaš svećenički život i rad?

– Često se spominje da svećenički život uključuje križ. A čiji život nema križa? A u čemu je taj svećenički križ? Puno se o tome može govoriti ili pisati. Samo kratko: svećenik se trudi, poučava djecu i mlade u vjeronauku, propovijeda Isusovo evanđelje, dijeli sakramente, okuplja župnu zajednicu, upozorava na življenje apsolutnih vrijednosti koje dolaze od Boga u vremenu „diktature relativizma“, kako to kaže papa Benedikt XVI. I na kraju kakvi su rezultati svega njegova nastojanja? Nekada čovjek ima osjećaj da žanje neuspjeh za neuspjehom. To može umoriti i obeshrabriti. No, kad kao svećenik dođem u Međugorje i doživim ljude kako ipak traže Boga, pa i oni koji su davno od njega odlutali i dospjeli na krive životne putove, svakako me to osvježi u mom svećeništvu i potiče na življu duhovnost. Do-

Zašto se Marija ukazala baš u našoj župi, o tome se može spekulirati, no ne znam koliko je to korisno. Daleko je važnije, ako je već izabrala našu župu, da budemo ono što ona od nas očekuje.

živjeti te ljude u ispovjedaonici u skrušenu stanju i spremnosti da promijeni svoj život i preda ga u Božje ruke, a pod okriljem majke Marije, i sam se svećenik osjeti vrlo ohrabrenim u svojoj vjeri i ponovno dobije snagu i radost da, usprkos prividnim neuspjesima, s oduševljenjem živi svoj poziv.

U prilici ste u ispovjedaonici često biti s hodočasnici. Što ljude iz najudaljenijih dijelova zemlje potiče da dođu i mole, da budu na Misi, da se ispovjede? Sve to mogu učiniti i u svojoj župi...

– Naravno da mogu i da to trebaju činiti i u svojoj župi. To je nekako logično. Ali logika obuhvaća možda samo naš razum jer čovjek je daleko više od hladna razuma. Ima srce, ima osjećaje, ima potrebu doći tamo gdje će daleko intenzivnije na razini razuma, duha, duše i srca doživjeti susret sa živim Bogom. Zato i postoje svetišta gdje ljudi rado hodočaste. A ovdje u Međugorju Gospina je blizina tako intenzivna da ljude jednostavno privlači. Tu, u njezinu majčinsku okrilju osjete smiraj. Kroz molitvu, ispovijed i sv. pričest dožive istinski mir i osvježenje – obraćenje na Božji put, koji je jedini ispravan put za čovjeka.

Nezaobilazno je govoriti o plodovima međugorskih ukazanja. Koji su, po Vama, najznačajniji?

– O tome pišete često i opširno. Da se ne bismo ponavljali, ja bih spomenuo samo jedno. Stalno se govori o krizi duhovnih zvanja. Ove godine mi u našoj župi imamo tri mlade Mise. Zar to nije prekrasan plod poticaja Kraljice Mira?! Zar to nije ogroman razlog reći Bogu i Mariji: „Hvala!“

Ivanka Ivanković -Elez 4/4

Od nas šestero svaki ima svoje poslanje. Neki mole za svećenike, neki za bolesne, za mlade... za one koji nisu upoznali ljubav Božju. Moja je misija da molim za obitelji.

Gospa nas poziva da poštujemo sakrament braka, da obnovimo obiteljsku molitvu, da nedjeljom idemo u centar našega kršćanskoga života – na svetu Misu. Nemojmo biti samo kršćani na papiru! Budimo živa Crkva i svjedočimo ljubav Njegovu! Budimo apostoli mira!

Gospa nas poziva da se mjesečno ispovijedamo. Ja kažem: svaki čovjek koji želi promijeniti svoj život, prva mu je stanica pomiriti se sam sa sobom, a to možemo jedino kod svete ispovijedi. Poslije otići na svetu Misu gdje je Isus živ i otvoriti mu svoje srce – jednostavno, život će nam se promijeniti bolje. Sve probleme, sve bolesti ćemo lakše nositi.

Gospa nas poziva da u centru naše obitelji bude sveta Biblija jer ako nam je danas obitelj jaka i zdrava, bit će nam cijeli svijet, jer sve nam dolazi iz obitelji. Ja svaki dan molim za sve obitelji ovoga svijeta, ali isto tako vas molim da vi molite za naše obitelji.

Želim vam zahvaliti što ste htjeli čuti Gospinu poruku. Još vam više hvala ako je želite ponijeti u svojim srcima svojim obiteljima, svojim prijateljima, svojim Crkvama, svojim državama, i da je svjedočite svojim životom.

Još vam jedino mogu reći: kao što je Gospa nama rekla prvi dan da se ničega ne bojimo, da je uvijek s nama, isto to ja vama kažem, jer to nije rečeno samo nama, to je rečeno čitavom svijetu, tko god se uzda u Boga.

Nek' vas Kraljica Mira prati kroz vaš život i vaše obitelji.

Prvo mjesto pripada Bogu

U četrdesetak Gospinih poruka izričito je naglašeno komu i čemu pripada prvo mjesto – Bogu. U nekim porukama Gospa nas uči da Isus u našem životu treba biti na prvome mjestu. Više poruka naglašava da prvo mjesto trebaju zauzeti križ, Biblija, Misa ili molitva.

fra Ivan Landeka

Ovakve riječi i naglašavanje komu pripada prvo mjesto nisu plod mišljenja vidjelaca jer su i oni sami dio slušatelja i vršitelja poruka koje su jednako upućene i njima kao i svima nama. Kao i naš način života, i njihov se mjeri prema načinu života po poruci. Zašto bi si vidioci naprijed tako visoko podizali ljestvicu?

Bog na prvome mjestu ne znači nijekanje ljudskoga

Čini se da je neumoljivost ove postavke – Bog na prvome mjestu – i najbolje svjedočanstvo njezine originalnosti i izvanrednosti, stoga je svako njezino ublažavanje i razvodnjavanje nelegitimno i nedopušteno. U suprotnom, poruku bi se istriglo iz povijesti koja se odvija između Boga i čovjeka. Čovjekov život, shvaćen u Božjem svjetlu, dobiva svoje pravo mjesto u svijetu. Ako nije tako, on je obezvrijeđen i izjednačen sa svim ostalim stvorovima, što bi bilo pogubno i za čovjeka i za cjelokupno stvorenje.

Bog na prvome mjestu ne znači nijekanje ili podcjenjivanje ljudskoga. Ako je ljudsko na prvome mjestu, Boga se potiskuje na mjesto promatrača. Ako bi se uloge zamijenile, i odnos između Boga i čovjeka pošao bi u potpuno drugom smjeru – Bog je onoliko Bog koliko to čovjeku treba, i Bog može biti samo onakav kakvog ga čovjek može sebi predočiti. U prošlosti, ali i u današnjem trenutku, takve postavke života i vjere nisu rijetke: malo-pomalo puštaju korijenje u kršćanskom mišljenju i ponašanju i pripremaju tlo materijalnom i individualnom. U biti, pripremaju tlo i praktičnom i teoretskom ateizmu.

U svjetlu Svetoga pisma

Gospine poruke, u kojima se kaže da Bog treba biti na prvome mjestu, suočavaju nas s izvornim biblijskim stanjem stvari. „Ja sam Jahve, Bog tvoj, koji sam te izveo iz ze-

mlje egipatske, iz kuće ropstva...“ (Izl 20, 1-17) Riječi Dekaloga dalekosežno postavljaju smjernice ponašanja i mišljenja iz kojih se rađa Savez. Savezništvo i Savez započinju Božjim očitovanjem samoga sebe. Ne započinju čovjekovim nalaskom Boga, nego Božjim stvaranjem čovjeka. Iz tog odnosa čovjek može upoznati svoga Stvoritelja i prihvatiti pravilo života i vjere.

U starozavjetnim knjigama, posebice proročkim, napuštanje Božjih uredbi i oslanjanje na ljudske uredbe vodi u kršenje Saveza s Bogom. Napuštanje Saveza je potiskivanje Božjih uredbi u stranu. Njihovo mjesto ispunjavaju ljudske uredbe, neovisne o Bogu i Savezu i to su uvijek bili uvodi u nesreće koje sustižu izabran narod. Povratkom Bogu i Savezu s njim započinjalo je vrijeme čišćenja, ozdravljenja, stabilnosti. Srce pojedinca i naroda očišćeno povratkom uredbama Božjim osiguravalo je pravo mjesto, prvo mjesto Bogu.

U starozavjetnoj teologiji postoji strah od ljudske ruke, ljudskih uredbi i ponašanja. Misli se na nemilosrdnu osudu osvete i odmazde. „Predajemo se u ruke Gospodnje, a ne u ruke ljudske: jer kakvo je u Gospodinu veličanstvo, takva je i njegova milost.“ (Sir 2, 18)

David, suočen s Jahvinim prigovorom koji mu prenosi vidjelac Gad, moli: „Na velikoj sam mucu! Ah, neka padnem u Jahvine ruke, jer je veliko njegovo milosrđe, a u ljudske ruke da ne zapadnem!“ (1 Ljet 21, 13; 2 Sam 24, 18) Postoji strah i od Božje ruke: „Strašno je upasti u ruke Boga živoga.“ (Heb 10, 31) Odnosi se to na otpadništvo od Sina Božjega čiju se krv smatra nečistom, krv Saveza kojom je posvećen i koji teško uvrijedi Duha milosti (usp. Heb 10, 31).

U svom propovijedanju, posebice u raspravama s farizejima, Isus ukazuje na skretanje od zapovijedi Božjih. „Uzalud je bogoštovlje koje mi iskazuju. I što naučava, to su zapovijedi ljudske. Vi ostavljate zapovi-

Snimio Damir Agrić

jed Božju, a držite predaju ljudsku. (Mk 7, 7-8) Kad se Petar ojunao zaštititi Isusa od mogućeg stradanja, Isus će mu reći: „...jer tvoje misli nisu Božje, već ljudske.“ (Mk 8, 33)

Prorok Izaija u pjesmi o vinogradu (Iz 5, 1-7) oplakuje i optužuje što se ljubav prema Bogu izrodila u zaborav Boga. Vinograd je Izrael koji je uživao svu naklonost Božju, a uzvratilo je vinjagom – nevjernošću. Isus će ovu pripovijest ispričati na nov način, kao pripovijest o zakupcima vinograda koji su se nametnuli kao vlasnici. Odbijaju sve Božje ponude pomirenja i na koncu ubijaju vlasnikova sina. Riječ je o tragičnoj zamjeni uloga vlasnika i zakupaca.

Jasno je mjesto Božje i mjesto čovjekovo

Na zabrane i prijetnje zbog propovijedanja Uskrsloga, Petar će s drugim apostolima odgovoriti: „Treba se više pokoravati Bogu nego ljudima.“ (Dj 5, 29) U *Poslanici Kološanima* Pavao kršćanima nalaže da raskinu s propisima sitnih zabrana: „To su zapovijedi i nauke ljudske“ (Kol 2, 22), a u *Poslanici Galaćanima* jasno opisuje svoj odnos prema Bogu: „Nastojim li sada steći naklonost ljudi ili naklonost Boga? Tražim li da se svidim ljudima, ne bih bio sluga Kristov.“ (Gal 1, 10) Pavao svu svoju učenost i sposobnost stavlja u Božju službu i to tako da za nj u toj priči ne ostaje gotovo ništa. No, Pavao se u svojoj punini pokazuje tako što „ne živim više ja, nego u meni živi Krist.“ (Gal 2, 20)

U jednoj svojoj propovijedi papa Benedikt XVI. kaže: „Bog, uostalom, nije naša posluha.“ U Svetom pismu jasno je mjesto Božje i mjesto čovjekovo, a Gospine poruke samo nas na to upozoravaju! Toliko puta u porukama ponovljene riječi da stavimo Boga na prvo mjesto nisu ništa neobično za vjernički život jer Božje prvo mjesto je najlogičnija i najnormalnija stvar.

Marija – uzor na putu svetosti

S fra Slavkom Barbarićem približavamo se Mariji, uzoru na putu svetosti

Priredio fra Marinko Šakota

Prihvatanje Božje volje prva je lekcija koju trebamo naučiti od Marije. „Ona nije rekla da je shvatila volju Božju, nego da je prihvaća. U tom je trenutku njezino srce postalo otvoreno za božanski plan i Isus se utjelovio i postao čovjekom. Kad odlučimo približiti se njezinu bezgrješnu srcu, onda je to i za nas isti početak: prihvatiti bezuvjetno volju Božju s potpunim povjerenjem da je Bogu zaista sve moguće.“

Zbog mnogih poteškoća s kojima se susrećemo i koje nas prate mi se lako umorimo na putu duhovnosti. Kako postupa Marija kad se nađe pred zaprjekama?

„Marija je neumorna jer ljubi Boga i nas, svoju djecu. Neuspjeh je ne obeshrabruje jer vjeruje u Božju svemogućnost koju je svojom živom vjerom iskusila. Zato je naše slabosti i naši grijesi ne zaustavljaju. Novo vrijeme nije za nju vrijeme do kojega je pokušavala djelovati, nego nov poticaj za nove napore. Za nas osobno to treba biti također nov poticaj, da s novim oduševljenjem prihvatimo sve poruke, odnosno evanđelje, te da s ljubavlju prema sebi samima, prema Mariji i prema Bogu novo vrijeme primimo kao dar i živimo kao dar!“

Od Marije učimo što je bezuvjetna ljubav.

„Njezina ljubav je majčinska ljubav koja stvara uvjete za život i rad, za rast i razvijanje. Kada čovjek zna da ga netko ljubi, i to bezuvjetnom ljubavlju, onda on mora dobiti snagu i početi ljubiti druge ljubavlju koja stvara uvjete za život boreći se protiv uništenja i smrti. To je ona ljubav koja upravo danas svijetu nedostaje. Tamo, naime, gdje zakaže majčinska ljubav, pa bilo to u ratu ili bez rata, tamo život postaje nemoguć, tamo rastu nasilje i duh uništavanja. Otvoriti se toj majčinskoj ljubavi znači pokrenuti u sebi one snage kojima ćemo i u neljudskim uvjetima stvarati uvjete za život.“

Marija nas odgaja za svetost. To „zapravo znači odgoj u ljubavi prema vlastitom životu i prema životu drugih, prema svemu stvorenome i, konačno, prema Stvoritelju.“

Snimila Lidija Paris

Gospine poruke o vjeri

„Draga djeco! I danas vas pozivam da obnovite molitvu u svojim obiteljima. Molitvom i čitanjem Svetoga pisma neka uđe u vaše obitelji Duh Sveti koji će vas obnoviti. Tako ćete vi postati vjeroučitelji u svojoj obitelji. Molitvom i vašom ljubavlju svijet će poći na bolji put i ljubav će zavladati svijetom. Hvala vam što ste se odazvali momu pozivu!“ (25. travnja 2005.)

„Dječice, vjerujte, molite i ljubite i Bog će vam biti blizu. Darovat će vam sve milosti koje od njega tražite. Ja sam vama dar jer mi Bog dopušta iz dana u dan biti s vama i ljubiti svakoga od vas neizmjernom ljubavlju. Zato, dječice, u molitvi i poniznosti otvorite svoja srca i budite svjedoci moje prisutnosti. Hvala vam što ste se odazvali momu pozivu!“ (25. listopada 2005.)

„Draga djeco! I danas vas pozivam: molite, molite, molite sve dok vam molitva ne postane život. Dječice, u ovo vrijeme na poseban način molim pred Bogom da vam daruje dar vjere. Samo u vjeri otkrit ćete radost dara života koji vam je Bog darovao. Vaše srce bit će radosno misleći na vječnost. Ja sam s vama i ljubim vas nježnom ljubavlju. Hvala vam što ste se odazvali momu pozivu!“ (25. studenoga 2005.)

„Draga djeco! I danas vas pozivam da budete nositelji evanđelja u svojim obiteljima. Ne zaboravite, dječice, čitati Sveto pismo. Stavite ga na vidljivo mjesto i svjedočite svojim životom da vjerujete i živite riječ Božju. Ja sam vam blizu svojom ljubavlju i zagovaram pred svojim Sinom za svakoga od vas. Hvala vam što ste se odazvali momu pozivu!“ (25. siječnja 2006.)

Propovijed fra Ivana Ševe, vikara Hercegovačke franjevačke provincije

Svetac ima samo jedan program – Isusa

Blagdan sv. Jakova ap., zaštitnika međugorske župe, uvijek privlači velik broj vjernika. Na pučkoj sv. Misi u Gaju i ove je godine sudjelovalo mnoštvo župljana i njihovih gostiju te hodočasnika. Župljani su se za svetkovinu pripremali sudjelovanjem u večernjem molitveno-liturgijskom programu.

Jakov je bio sin Zebedejev i Salomin, a brat apostola i evanđeliste Ivana. Rodio se u Betsaidi na Genezaretskom jezeru. Na apostolat ga je pozvao sam Isus u proljeće ili ljeta 28. godine. Sveto nas pismo uči da je pripadao najužem krugu apostola koji su se okupili oko Učitelja.

„Bog najviše voli one kojima može najviše darovati, koji od njega najviše očekuju, koji ga mole, koji ga najviše trebaju i koji sve na njemu grade.“ (Majka Tereza)

Tu se prvenstveno misli na svetce Božje, a danas bismo rekli da se misli na sv. Jakova, apostola i zaštitnika u cijelom svijetu poznate župe Međugorje.

Pitamo se što su, prema Bibliji, kršćanski svetc? Riječ svetac dolazi od grčke riječi *hagios*, što znači biti posvećen Bogu, svet, posvećen, bogobojazan. Dakle, prema Svetom pismu, sveti i posvećeni Kristovo su tijelo, kršćani, crkva Božja.

Sveci su najsretniji ljudi, najljudskiji muškarci i žene

Život svetaca i njihova djela pružaju nam izvrsnu spoznaju o njihovom duhu i djelovanju. Uistinu, kroz njihov nam život Bog bjelodano i jedinstveno očituje svoju prisutnost; u njima nam Bog ovdje na zemlji pruža znak svoga nebeskoga kraljevstva.

U svetcima Kristovi vjernici vjerom prepoznaju uzore i izvrsne svjedoke evanđelja. Oni, svetc, s Kristom su najtješnje sjedinjeni, na njegovu sliku savršenije preobraženi. Budući da su s Kristom trpjeli, postali su i subaštinicima njegove slave.

Dakako, ne trebamo se zbog izrečenih tvrdnji nimalo čuditi ili iznenaditi. Treba samo pazljivo i u tišini, u sabranosti bistra uma pročitati njihov „plan i program“ po kojemu se oni godinama odgajaju, žive i rade, ali i umiru. Njihov program glasi:

Svetac zna samo za jedan zakon – ljubav. Svetac ide samo pod jednom zastavom – križem.

Svetac zna samo za jednu radost – vjeru u Isusa.

Svetac zna samo za jednu knjigu – evanđelje.

Svetac zna samo za jedan jezik – molitvu.

Svetac ima samo jednu brigu – bližnjega.

Svetac ima samo jednu strast – davati.

Svetac ima samo jednu čežnju – činiti dobro.

Svetac ima samo jedno zanimanje – križni put.

Svetac ima samo jednu silu – volju.

Svetac ima samo jednu požudu – biti siromašan.

Svetac se samo jednoga boji – grijeha.

Svetac ima samo jedan program – Isusa.

Svetac računa samo na – raj.

Isti program darovan je jednako i meni i tebi, i nama i vama – svima, i u našem vjer-

ničkom i ljudskom poslanju i življenju treba imati sudbonosno važno mjesto i značenje kako za pojedinca, tako i za manju i veću zajednicu.

Apostol Petar u svojoj Prvoj poslanici piše: „Kao što je svet onaj koji vas je pozvao, postanite i sami sveti u svemu življenju, jer stoji pisano: ‘Budite sveti jer sam ja (Bog) svet.’“ (1 Pt 1, 15). Poziv na svetost upućen je svim ljudima još od samoga početka povijesti, od edenskoga vrta i čovjekova pada u grijeh.

Zbog svoga grijeha i po vlastitu izboru čovjek se odvojio od Boga i postao Božjim neprijateljem, no Bog nije htio ostaviti čovjeka u grijehu; očinski mu je ponudio pravo rješenje. Dao je svoga Sina, Isusa, kako bi se svi koji prihvate njegovu žrtvu na kri-

žu izmirili s Bogom i živjeli novim životom. Čovjek, dakle, postaje *svetim* zahvaljujući Božjoj intervenciji, Božjoj ponudi milosti i ljubavi, a po žrtvi na križu ponovno se vraća Bogu. Spašen i posvećen čovjek dobiva zadaću propovijedanja posvećenja po Kristovoj žrtvi i tako surađuje s Bogom u izmirenju grješna svijeta sa svojim Stvoriteljem. Upravo na taj način kršćani moraju djelatno sudjelovati u kvalitetnoj obnovi osobnoga i zajedničkoga svijeta.

Upitali su jednog kineskog mudraca: „Što biste učinili kada biste bili gospodar svijeta?“ Odgovorio je: „Uspostavio bih smisao riječi!“

Već je davno mudar čovjek osjetio gdje nedostaje smisao i u kojem bi ga području trebalo ponovno uspostaviti. Riječi su nam potrebne jer omogućuju komunikaciju. No, još je potrebne ostvariti ozračje u kakvu se riječ može pojaviti i čuti. To je tišina! Stoga, napisao je sv. Ivan od Križa, „kao što je prava Riječ Božja došla iz tišine i samo u tišini duše ona se može čuti“, tako je potrebno stvoriti tišinu u kojoj bi i naše riječi sazrijevale i osmišljene nalazile put do ljudskoga srca.

Imao je pravo stari mudrac! Upravo nas ta božanska Riječ poziva da izađemo iz sebe, iz svojega uskoga i zatvorenoga kruga i da se otvorimo drugomu, svome bližnjemu, i pođemo mu u susret. I Bog nas zove na otvoren dijalog, ali nas najprije poziva da ostvarimo tišinu.

Bog! To je najopterećenija od svih ljudskih riječi! Nijedna druga nije toliko kaljana, tako rastrgana. Naraštaji ljudi navaljivali su na tu riječ teret svoga tjeskobnog života i pritisnuli je k zemlji; ona leži u prašini i nosi teret sviju njih.

Martin Buber

No, takva tišina nije neka naša privatnost na koju imamo pravo i u koju se povlačimo da nam drugi ne bi dosađivali. Tišinu ostvarujemo jer je istinski prostor za riječ. Riječ traži tišinu da se može čuti, da može odjeknuti, a tišina potiče na pravu riječ. One ne mogu jedna bez druge, jer su upućene jedna na drugu.

Sveci su bili izvanredni slušatelji Božje riječi. Često nisu ni znali kako im je dolazila, ali u rastu nutarnjega čovjeka prepoznavali su da je u njima, o čemu svjedoče brojni životopisi svetaca.

Pogledamo li otvoreno i dobronamjerno svojoj sadašnjosti u oči, brzo ćemo uvidjeti da bismo o tome mogli reći sljedeće: „Suvremeni čovjek željan je Boga, jer se u svojoj modernizaciji, utrci za novcem i materijalnim stvarima, u velikoj mjeri izgubio taj unutarnji glas koji nam govori kako biti bliže Bogu. Čovjeku su potrebne smjernice po kojima bi trebao živjeti da bi bio bliže Bogu.“

Najveći problem posljednjih godina više nije novac, nego živjeti kao čovjek, dostojno čovjeka. Ljudi su se često sami izolirali. Ovo društvo je previše hladno, previše kruto, previše je kamena i betona i više nema mjesta za srce. Čovjek svome bližnjemu više nije brat ni sestra, nego broj. Krutost prisiljava ljude na rub, jer ako nigdje nisi dobrodošao, ako nigdje nisi poželjan, egzistirat ćeš na rubu. Sreća se, dakako, ne može kupiti novcem.“ (Ph. Bosmans)

„Svijet je pokušao afirmirati čovjeka protiv kršćanstva, a dospio je do negiranja čovjeka. Izvan kršćanstva, točnije, izvan Krista, nema spasa za čovjeka, koji juri ususret svojoj propasti. Kršćanstvu, preporođenom i obnovljenom, pripada danas zadaća obraćenja čovjeka, ljudskog dostojanstva, ljudske slobode, ljudskog stvaralaštva, ljudskih odnosa između ljudi. Samo kršćanstvo može izgraditi nutarnju zajednicu, budući da svi socijalni pokreti organiziraju samo vanjsko društvo. (...) Budite čovječni za vrijeme jedne od najnečovječnijih epoha svjetske povijesti, čuvajte lik čovjekov, jer on predstavlja lik Božji!“ pozvao je ruski filozof religije Nikolaj Berdjajev.

Što se, i zbog čega, toliko čudnoga događa s čovjekom i čovječanstvom u naše vrijeme? Promišljeno i odgovorno moramo ukazati na neke od uzroka.

Ateističko poimanje života zagađuje svijet!

Spram vjere, vjernika i Crkve danas vlada strahovita mržnja. Količina mržnje koja izbijala iz pojedinaca ne može se mjeriti normalnim standardima. Na sve strane i svim sredstvima sije se omalovažavanje, posovanje i patološka mržnja. Dovoljno je samo spomenuti vjeru i ta svita pokreće čitav niz uvrjedala i diskreditacija.

No, takvim stavom čovjek ne može riješiti nijedan problem. Ruski književnik Dostojevski poput proroka izreče veliku istinu: „Muka je živjeti bez Boga. (...) Čovjek ne može živjeti a da pred njim ne prigne koljeno idolu: bilo drvu, tijelu, zlatu ili bilo čemu. Istina je da smo više idolopoklonici nego ateisti.“

Jesu li znanost i tehnika nove religije bez Boga?

Poznato nam je svima da čovjek mora u nešto vjerovati. „Čovjek je neizlječivo religiozan“, reći će Nikolaj Berdjajev. Znanstvena nam istraživanja otkrivaju da najviše ljudi suvremenoga društva vjeruje u znanost i tehniku, u pozitivnu, prirodoslovnu znanost. Ti se ljudi odlikuju time da pitanje vjere u pravoga Boga ne postavljaju. Oni, prema tomu, nisu ateisti u klasičnu smislu riječi. U njihovoj svijesti pitanje o Bogu jednostavno nije prisutno. Ti ljudi bez Boga žive u apsolutnom povjerenju prema znanosti i tehnici. Oni žive iz svoje vjere u znanost koju znanstveno ne mogu niti dokazati niti opravdati. Dakle, vjernici bez Boga?

Je li ateizam postao prava svjetska sila?

Povijest nam otkriva da je u čovjeku uvijek bila prisutna težnja za slobodom. Zapravo, čovjek je htio spoznati konačnu i posvemaš-

Snimio Franjo Sušac

Riječi s težinom velike vjere

Ukazanja Kraljice Mira u Bijakovcima, župa Međugorje, urodila su mnogim prijateljstvima osoba s različitim, pa i najudaljenijih krajeva svijeta. Jedno od takvih je prijateljstvo fra Janka Bubala, autora knjige *Tisuću susreta s Gospom*, i kanadske mističarke Georgette Faniel Mimi. Premda se nikad nisu upoznali, njihova pisma, koja su razmjenjivali od 1986. do 1995., govore o dubokoj duhovnoj povezanosti.

Darija Škunca-Klanac, listonoša u toj prepisci, priredila je pisma za tiskanje, a predgovor je napisao fra Bernardin Škunca. Donosimo predgovor te dva Mimina pisma fra Janku i jedno njegovo upućeno njoj.

Hod prema konačnu zajedništvu u Bogu

Pojava mističarke Georgette Faniel, zvane Mimi, Kanađanke koja je umrla 2002., bez dvojbe je pojava kojom se nastavlja niz mistika u Kristovoj Crkvi. Povijest kršćanstva s poštovanjem prima i pamti autentične mistike. U nekim vremenima mistici su uživali nekada veći, nekad manji ugled Crkve, crkvena ih je hijerarhija nekada prihvaćala, a katkad i ne. Potonje je izlazilo iz činjenične crte svih autentičnih mistika: posjedovali su nutarnju slobodu koja je nerijetko nadilazila uobičajeno poimanje slobode. Osim toga, izražavali su se drukčije, svojevrsnim mističnim metagovorom. Kada, pak, autentični mistici prođu sve stupnjeve, od kojih je jedan i pravorijek crkvenoga učiteljstva, oni ulaze u sveti polog kršćanstva.

Put prema nutarnjoj slobodi – slobodi u duhu – u svih je mistika prolazio preko oporosti i trnovitosti životnoga putovanja i duhovnoga rasta. Njihova upornost i ustrajnost u stjecanju slobode u duhu u stvari je prvi dar Duha Svetoga koji su primili svojom otvorenosti i svojom predanošću sve do križa. Križ je, naime, njima značio božanski ključ za ulazak u mistiku življenja vjere. Plejada kršćanskih mistika prošla je kroz talionicu križa: Franjo Asiški, Bonaventura da Bagnoregio, Jacopone da Todi, Margarita Kortonska, Angela Folinjska, duhovni učitelj Eckhart Tolle, Ivan Tauler, Ivan od Križa, Terezija Velika, Terezija Mala, Edith Stein i drugi. Kad kažemo križ, mislimo, dakako, na Kristov križ i na

križ čovječanstva u svim njegovim dimenzijama, u vertikalni i horizontalni, u širini i težini. Križ je ključ čitava Kristova poslanja za sve ljude. Svekoliko Isusovo djelovanje postalo je istinitim upravo u njegovu spasiteljskome križu, sve do uskrsnuća koje je osvijetlilo i Isusov križ i križ čovječanstva. U takvoj tami i svjetlu Križa kršćanski su mistici postali i ostali ponos kršćanske duhovnosti.

Život kanadske mističarke Georgette Faniel Mimi doslovno se uklapa u zajednicu kršćanskih mistika. Njezin izrazito kalvarijski put duga je talionica križa, talionica koju je Georgette Mimi s radošću prihvatila. Njezina pisma fra Janku Bubalu, hercegovačkom franjevcu i poznatu pjesniku, očitovanje su radosna hoda s Kristom i, treba neizostavno dodati, s Kristovom majkom Marijom. U takvoj pratnji Mimi je mogla dobiti milost – poput Franje Asiškog, poput Pija iz Pietrelcine – da duboko duhovno i duboko fizički bude dionicom križa, što se posebno očitovalo primanjem pet Kristovih rana na njezinu tijelu. U takvu življenje s križem Mimi je mogla ući u krug obitelji božanskoga Trojstva i prijateljivati s Kristovim i našim nebeskim Ocem. Takvo prijateljivanje s božanskom obitelji donosilo joj je obilje duhovne radosti. No, usprkos tomu, kao vjernica na putu, svejedno nije bila pošteđena kušnji „tamne noći“ ili – kako su znali govoriti poznati mistici – „tamna oblaka“ kroz

Život kanadske mističarke Georgette Faniel Mimi doslovno se uklapa u zajednicu kršćanskih mistika. Njezin izrazito kalvarijski put duga je talionica križa, talionica koju je Georgette Mimi s radošću prihvatila.

koji je valjalo ići prema neugasivu i vječnu Svjetlu. Mističarka Mimi u pismima fra Janku pokazuje upravo takav hod prema konačnu zajedništvu u Bogu te je s takvih vidika pokazateljica puta za sve ljude dobre volje.

U pismima mističarke Georgette Mimi zrcali se i mističan metagovor, različit od našega uobičajena, često površna, mlaka i beskrvna kršćanskoga govora. Naša osrednjost u življenju vjere priječi nas da shvaćamo takav govor. Fra Janko je, pak, opet kroz talionicu križa, nadišao tu osrednjost pa govor mističarke Mimi ne samo da prihvaća i razumije nego mu takav govor postaje velikom utjehom. Čini se, doista, da je fra Janko bio pritisnut bolju koja je, ljudski govoreći, bila neizdrživa (različite i intenzivne fizičke i psihičke boli). Darom neshvatljive providnosti dobio je živu riječ mističarke Mimi, riječ velike utjehe pa i onda kada njegove doslovne molitve nisu dobile željen odgovor. Tako je uz Mimine riječi utjehe – riječi s težinom velike vjere – mogao proći posljednje postaje svojega križnoga puta.

Darija Klanac – opet darom providnosti – izvršila je poslaničku ulogu (čitaj *anđeosku*, kako se izražava Georgette Mimi) u razmjeni pisama i kontaktu dviju duboko duhovnih osoba koje se nikad nisu vidjele i nisu znale zajednički jezik. Njezin ogroman napor oko pripremanja i objavljivanja ovih pisama i njezin izvrstan uvodnik, siguran sam, past

će na plodno tlo u dušama koje razumiju metagovor mističarke Mimi i koje se otkrivaju svjetlosti križa.

fra Bernardin Škunca

Isus, Marija i Josip I. M. J. Prikazanje Isusa u hramu 2. veljače 1986.

Časni oče Janko Bubalo!

Moja je radost tako velika da ne nalazim riječi kako zahvaliti vječnome Ocu, Djevici Mariji, Kraljici Mira i Njegovu Sinu, Isusu. I kako Vama zahvaliti da ste bili instrument Božji, koji mi je donio utjehu u kušnji. Krunica (što ju je dobila na dar od fra Janka, nap. pr.) bit će moja snaga u teškim trenutcima i moja zaštita od neprijatelja.

Oče Janko Bubalo, budite sigurni u moje molitve na sve Vaše duhovne i vremenite nakane i za podršku Svetoga Oca Ivana Pavla II. Molim, također, Boga Oca da se poruka Djevice, Kraljice Mira, proširi na čitav svijet. Svaki dan u svojoj molitvi prinosim vidioce iz Međugorja.

Pločice (što joj je poslao fra Janko, nap. pr.) potiču me na meditaciju. Jedna predstavlja križ, jamstvo našega spasa, a druga, Posljednja večera, slika je potpuna predanja na što moramo svakoga dana biti spremni. Nazočnost Duha Svetoga vodi nas tom darivanju na križ s Isusom na slavu Oca po Mariji, Kraljici Mira.

Preporučam se u Vaše molitve i molitve vidjelaca da me Bog uvijek drži u stanju darivanja, u prihvaćanju svete volje Očeve u svemu i svuda. Molim sveto Trojstvo da Vas blagoslovi po Mariji, Kraljici Mira.

Hvala za sve!
Mala služavka Božja
Mimi

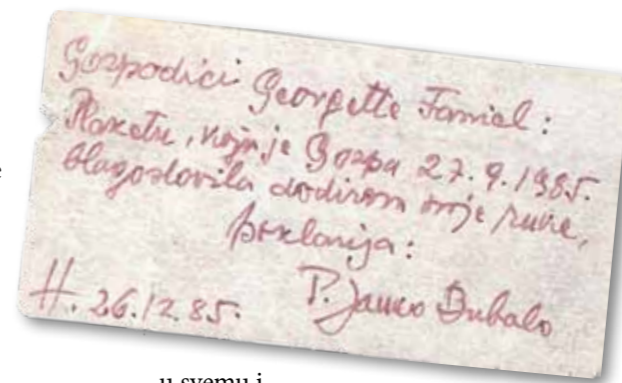
I. M. J.
15. lipnja 1986.

Časni oče Janko Bubalo!

Moj dug zahvalnosti naspram Vama i vi diocima sve je veći i veći. Stalo mi je do toga da vam svima zahvalim za moralnu potporu koju mi iskazujete svojim molitvama i žrtvama.

Tako mi je potrebna pomoć molitvom da bih mogla nastaviti bolan put križa s ljubljnim razapetim Isusom. Danomice mi je hoditi u vjeri, ufanju i ljubavi, u prihvaćanju svete volje vječnoga Oca.

To nije uvijek lako... Trebam se neprestano boriti da zadobijem, u molitvi, suglasnost i posvemašnje predanje u volju Očevu

u svemu i svuda, pogotovo u trenutcima kušnja i suhoće, kada križ postane težak. Molim majku Mariju, Kraljicu Mira, da me štiti i uvijek stavlja u stanje čišćenja kako bih mogla biti što bliže razapetom Isusu.

Oče Bubalo, budite uvjereni da Vam želim pomoći svojim molitvama. O. Guy, o. Armand Girard i ja molimo za Vas, za svećenike, za vidoce, za hodočasnike kako bi svi bili očuvani od vidljivih i nevidljivih neprijatelja.

Prosim Boga, vječnoga Oca, da ih blagoslovi, da ostanu vjerni u širenju Marijinih poruka, poruka Kraljice Mira. Neka ih predragocjena krv Isusova sve više i više pročisti. Molim Duha Svetoga da bude s njima vazda u svemu i svugdje.

Sve ih stavljam u Marijine ruke, blizu Njezina božanskoga srca. Tu će biti na sigurnu mjestu. Preporučam se u Vaše molitve i molitve vidjelaca da bismo mi, moji duhovni sinovi o. Guy i o. Armand Girard i ja, postali po milosti Božjoj sveti na slavu vječnoga Oca, po Isusu i Mariji.

Mala služavka Božja
Georgette Faniel

Humac, 19. rujna 1986.

Časna i draga sestro Georgette.

Osjećam neodoljivu potrebu da ti govorim, da ti kažem kako sam sretan da te je Gospodin otkrio meni, barem djelomično, i provjerio mi milost da upoznam svijet s tim draguljem koji on dotjeruje i brusi već tolike godine.

Nije to slučajno, Georgette, da se to trebalo dogoditi na hrvatskome jeziku i u svezi s Međugorjem. Ali ima još nešto povezano s time. Ja sam, naime, od mladosti zdravljem osjetljiv. Radeći na redakciji razgovora između tebe i Armanda u knjizi *Svjedočanstva za Međugorje*, preopterećen i drugim poslovima, ja sam se premorio i to je uslijedilo krizom živaca. Našao sam se u lavljoj jami, jednom stanju duše poput onoga kroz koje je prolazio Sveti Ivan od Križa. Ponekad to slično na život u predsoblju pakla.

Tako se, već 25 dana, nalazim u takvom stanju da ne mogu ništa drugo negoli patiti, čak nisam sposoban ni moliti. Sve što mogu, slomljen, sastoji se u darivanju mojih muka

U pismima mističarke Georgette Mimi zrcali se i mističan metagovor, različit od našega uobičajena, često površna, mlaka i beskrvna kršćanskoga govora. Naša osrednjost u življenju vjere priječi nas da shvaćamo takav govor.

Srcu Isusovu preko ruku njegove i moje majke Marije. U tim časovima mislim često na tebe, moja sestro. Povjeravam te u ruke Isusa i Marije da ti pomognu kako bi se mogla potpuno predati u svojim patnjama. Ne znam što bih ti drugo mogao zaželjeti?

Međutim, trenutačno se nalazim u jednoj neugodnoj situaciji. Planirao sam da ću za kraj ovog mjeseca, ili do početka listopada, pripremiti knjigu dobre braće Girard u novoj redakciji *Svjedočanstva za Međugorje*, te dopuniti nekim priložima da bi bilo zanimljivije. Sada sam nesposoban nastaviti s radom, ometen, ne znam što učiniti. Gospodin možda nije zadovoljan mojim planom, pa mi je oteo snagu da ne mogu završiti. Možda... A moguće je da je to za mene i jedno čišćenje.

Zato bi bilo dobro da se ohrabriš, te upitaš jednog od tvojih nebeskih sugovornika:

1. Je li Božja volja da ta nova knjiga planirana o Međugorju, bude dovršena i predana u ruke ljudi?

2. Hoće li fra Janko imati snagu to učiniti?

Ako je to volja Božja, ti bi možda mogla zadobiti odgovor od Vječnog Oca. Koji god bio odgovor Oca, jedan od braće Girard mogao bi mi ga poslati poštom na francuskom. U svakom slučaju, puno zahvaljujem iz dna srca, tebi i braći Girard za sve što činite za mene.

Neka milost i mir Isusa Krista budu vazda s tobom. Amen!

Pozdravljam te u srcu Isusovu,
Tvoj siromašni Janko.

Predano 10. studenoga 1986. gospođi Dariji Klanac

▶ **Nastavak s 15. str.**

nju istinu o stvarnosti kako bi zavladao općom stvarnošću (svijetom i čovječanstvom) uzevši u svoje ruke izvore nastajanja života. Taj je mentalitet danas rašireniji nego što mislimo: čovjek hoće postati bogom. Martin Buber, poznati židovski bibličar i filozof, piše: „Bog! To je najopterećenija od svih ljudskih riječi! Nijedna druga nije toliko kaljana, tako rastrgana. (...) Naraštaji ljudi navaljivali su na tu riječ teret svoga tjeskobnog života i pritisnuli je k zemlji; ona leži u prašini i nosi teret svijeta njih. Naraštaji ljudi rastrgali su tu riječ svojim religijskim strančarenjima; oni su za nju ubijali i za nju su umirali; ta riječ nosi otiske svih njihovih prstiju i sve njihove krvi.“

Samoostvarenje – ateizam

Prema dobro upućenim poznavateljima današnjega stanja najopasniji je onaj ateizam koji propagira samoostvarenje, odnosno onaj čije se zapovijedi i sakramenti mogu svesti na jedan nazivnik: uspjeh. Njihov je uspjeh njihov bog. To znači da kad sam uspješan, onda sam ostvaren. Samoostvaren čovjek je sam sebi bog.

„Čovjek današnjice obitava u civilizaciji smrti. Čini se da nikada nije nasilnom smrću umoreno toliko ljudi kao u 20. stoljeću... Okružuje nas toliko zla da jednostavno moramo reći da je zlo vrijeme za dobro. Kriza morala o kojoj se danas na sva usta govori nije samo u življenom nemoralu. U povijesti je uvijek bilo više ili manje prepoznatljivo i prekoračivanje normi i žalovanje nad tim. Novo je danas nestajanje loše savjesti, gubitak svijesti o nepravdi, jednom riječju okretanje od dobra. Živimo u vremenu ravnodušnog ili ciničkog nijekanja morala. Kao da smo se pomirili da istine na tom području nema, niti je može biti. Poljuljani su kriteriji vrjednovanja.“ (Ivan Koprak)

Gospa nas poziva na molitvu i obraćenje

Svijet u kojem danas živi veći dio čovječanstva jest sekulariziran svijet. Majka Božja pune 32 godine govori u Međugorju da se molitvom krunice mogu svladati sve poteškoće i usrdno nas moli da molimo tu djelotvornu molitvu. Samo molitvom možemo svladati zlo i Zloga, mijenjati srca ljudi, spriječiti bolesti, mržnju, rat, katastrofe...

Zato molimo, molimo, molimo! Krunica je obratila tolike tvrdokorne grješnike.

Sanjamo da jednoga dana pjevamo Gospi u Međugorju

Međugorje je također bilo nazočno na Svjetskom susretu mladih u Rio de Janeiru koji je privukao višemilijunsko mnoštvo mladih iz svijeta. Doduše, iako međugorska mladež nije otputovala u Brazil, svoju je prisutnost u programu Svjetskoga dana mladih ostvarila preko skupine glazbenika „Frutos de Medjugorje“ – Plodovi Međugorja. O tome donosimo razgovor s Nosvaldom Souzom ml., članom skupine i bratom pjevača Leandra, koji je sudjelovalo u snimanju himne Svjetskog susreta mladih 2013. *Nada sutrašnjice*.

Kako je sve počelo?

– Sve je počelo 1996. u naselju Piabeta u gradu Mage, država Rio de Janeiro, kada se okupilo nekoliko nas prijatelja kako bismo osnovali *pagode* (sastav koji izvodi laganu domaću glazbu). Prijateljstvo je sve više raslo, a onda je jedna skupina maloljetnika počela svirati u katoličkoj crkvi i nakon toga na molitvenim seminarima i susretima mladih. Želim naglasiti da je nogomet uvelike pridonio ujedinjenju članova naše glazbene skupine jer smo redovito sudjelovali na utakmicama i turnirima koje je organizirala župa Gospa od Ukazanja. Spomenuta župa ima stalnu praksu okupljanja mladih, pa i mladih svećenika, što je izvršna prilika za zabavu i opuštanje, ali i za rast

u vjeri. Odrastanje uz Crkvu sve je više učvršćivalo prijateljstvo nas dječaka, na početku glazbene suradnje ponajprije avanturista.

Prvi sastanak?

– Prvi sastanak skupine održan je 25. srpnja 1997. Bio je to intenzivan trenutak u kojem smo u molitvi i tišini tražili mir na zemlji i slavje na nebu. Taj sastanak bio je povod da razmislimo o imenu koje ćemo dati svojoj glazbenoj skupini te ciljevima jer do tada o tomu nismo razmišljali. Nakon puno vremena doznali smo da Gospa u Međugorju svakog 25-og u mjesecu daje poruku svijetu, a taj dan poruka je glasila:

Draga djeco! Danas vas pozivam da se odazovete na moj poziv molitve. Želim, draga djeco, da kroz ovo vrijeme nađete kutak za osobnu molitvu. Ja vas želim voditi prema molitvi srca. Samo ćete tako shvatiti da je vaš život prazan bez molitve. Smisao svog života otkrit ćete kad otkrijete Boga u molitvi. Zato, dječice, otvorite vrata svoga srca i shvatit ćete da je molitva radost bez koje ne možete živjeti. Hvala vam to ste se odazvali momu pozivu!

Danas vjerujem da je osnivanje našega društva, premda to tada nismo znali, bilo naše prihvaćanje Gospina poziva preko ove poruke jer, kako se kaže, tko pjeva dvostruko moli. Osnovno što mogu kazati o našem radu jest da preko svoje glazbe tražimo smi-

sao svoga života uz život s Kristom. Da biste vidjeli o kakvoj je glazbi riječ, evo stihova jedne naše pjesme:

Više i više i više...

Više i više i više...

S toplinom i odlučnosti ja ću Te tražiti

Tvoja ljubav je velik dar koji me ispunjava

Ti si život u potpunost i istina života

Odgovor na moje beskrajne težnje, koje su u meni, žudi za Tobom.

Oh! Bože vječne ljubavi, ja ću Te uvijek tražiti

Tvoja Slava i Tvoja Milost će me uzdržavati

Više i više i više, više i više i više ja ću Te tražiti

Istinито i odlučno ja ću te tražiti!

Zašto ime Plodovi Međugorja?

– Za ime „Frutos de Medjugorje“ odlučili smo se jer smo tražili nešto drukčije ime, a koje je povezano s Crkvom. Tada smo bili trinaestogodišnjaci i nismo mogli dokučiti dubinu Božjih planova, ali danas možemo povući paralelu. U Međugorju je šestero mladih prihvatilo Gospin poziv. Ona nas vodi k svom Sinu, istinskome Spasitelju, a mi preko svojih pjesama svjedočimo da samo s Kristom možemo imati potpun život. Jednom riječju, Krist je odgovor za sva naša pitanja.

Tko su članovi Plodova Međugorja?

– U skupini su moj brat Leandro Souza, so-list, Joao Pliveira, koji svira teklad, Luan Albano, bubanj, Toni, basist, i ja, gitara. Leandro je imao čast sudjelovati u snimanju himne za susret mladih s Papom.

Međugorje na Svjetskom susretu mladih

Za vašu je glazbenu skupinu veliko priznanje da jedan njezin član sudjeluje u snimanju himne za Svjetski susret mladih.

– Kad je Leandro dobio poziv da sudjeluje kao jedan od pjevača, svi smo bili puni radosti jer je to priznanje našem sastavu. Susret mladih jedinstvena je prilika za našu Crkvu. U našem gradu Rio de Janeiru okupit će se mladi iz čitavoga svijeta na susretu s ljubljenim papom Franjom koji svojim gestama i stavovima daje primjer koji moramo slijediti da bismo mi, mladi iz cijeloga svijeta, mogli sudjelovati u izgradnji boljega svijeta. Oni su privučeni Božjom ljubavlju i dolaze slaviti Krista Otkupitelja, našega Gospodina. Cijeli događaj svjedoči da je Crkva mlada, živa i radosa.

Pjevate li pjesme Gospi?

– Pjesma koju najviše volimo svirati naša je verzija pjesme *Posvećenje Naše Gospe*. Kad nju izvodimo, to su posebni trenutci potpuna predanja. Tada Majci predajemo sve svoje darove i sve što jesmo da ih upotrijebi u službi nove evangelizacije.

Jeste li bili u Međugorje?

– Ne, nikada nisam bio u Međugorju, ali bih jednoga dana želio upoznati to posebno mjesto neobična imena, mjesto gdje nebo dodiruje zemlju. Međugorje je mjesto ljudskoga pomirenja s Bogom, a to je ono što i mi tražimo u svojoj glazbi. Sanjamo da jednoga dana svoje pjesme pjevamo Gospi u Međugorju jer smo sastav koji je od prvoga dana odlučio ići za njezinim sinom Isusom Kristom.

Međugorje je mjesto ljudskoga pomirenja s Bogom, a to je ono što i mi tražimo u svojoj glazbi. Sanjamo da jednoga dana svoje pjesme pjevamo Gospi u Međugorju jer smo sastav koji je od prvoga dana odlučio ići za njezinim sinom Isusom Kristom.

Pjevat ćete i na Svjetskom susretu mladih 2013.?

– Osim što će naš član sudjelovati u izvođenju himne *Nada sutrašnjice*, sastav će također pjevati i tijekom Papine Mise. Skupina će posebno nastupati 25. srpnja na Hallelu.

Na kraju, poruka čitateljima?

– Prihvaćajte i živite poruke Kraljice Mira, primite i živite riječ evanđelja i tako će vaš život imati krasne plodove.

(medjugorje.org.br)

Preveli Marina i Miroslav Deur

*Na svetoj Misi na Copacabani,
već prozvanoj Papacabana,
okupilo se više od tri milijuna mladih*

Svjetlo vjere – Lumen fidei – put koji čovjeku otvara vjera u životu

Na svetkovinu apostolskih prvaka Petra i Pavla papa Franjo potpisao je i cijeloj Crkvi ponudio svoje prvo encikličko okružno pismo *Lumen fidei – Svjetlo vjere*. Sam priznaje kako je od svoga prethodnika dobio gotovo završen tekst enciklike koja bi zajedno s enciklikama o ljubavi i nadi (*Deus caritas est* i *Spe salvi*) tvorila trilogiju o kardinalnim, teološkim krjepostima pape Benedikta i crkvenoga učiteljstva.

fra Tomislav Pervan

U ovoj enciklici imamo, slobodno se može kazati, teološku oporuku i sažetak misaonoga svijeta te nauka pape u miru Benedikta XVI. Sam papa Franjo veli da je enciklika „četveroručno djelo“, upravo kao što imamo klavirske skladbe za četiri ruke kada obojica svirača sviraju svoju dionicu te sve stvari izvanredan, savršen ugođaj, napose ako je riječ, primjerice, o skladateljima glazbene klasičke ili romantike (sjetimo se jednoga Schuberta, Schumannova i njihovih četveroručnih skladba za klavir). A kako su u crkvenoj praksi enciklike namijenjene cijeloj Crkvi i djelo su učiteljstva, truda i suradnje mnogih umova i ruku, enciklika nosi potpis pape Franje te je i potpisana krajnje jednostavno – Franciscus – bez uobičajenih dometaka papinskih potpisa. Njemački kardinal i teološki antipod Josepha Ratzingera Karl Lehmann izjavio je da je radostan što je dovršena trilogija Benedikta XVI. o vjeri, ljubavi i nadi. Ističe da je gesta pape Franje krajnje plemenita što je preuzeo tekst svoga prethodnika. Smatra to grandioznim potezom jer tekst od prvoga do posljednjega retka odaje stil Benedikta XVI.

Istoga dana kad je objavljena enciklika, Papa je u konzistoriju najavio proglašenje svetima dvojice papa, Ivana XXIII. i Ivana Pavla II., tako da se slobodno može reći da će ova Godina vjere proteći i završiti u znaku četvorice papa koji su na svoj način obilježili cijelo jedno stoljeće, odnosno i danas na svoj način utiskuju svoj neizbrisiv biljeg Petrovoj službi u Rimu, ali i cijeloj Crkvi. Toga

popodneva susreli su se u Vatikanskim vrhovima papa Franjo i Benedikt XVI. za blagoslova novoga kipa svetoga Mihovila arkanđela, nebeskoga zaštitnika Vatikana, uz molitvu da Mihael, zatornik Zmaja i Sotone, istjera iz Vatikana svaku kakvu đavolску nadržu ili otrovni sotonski dim, ako je možda zahvatio to Kristovo zdanje ili pojedince koji u njemu žive i djeluju.

Vjera osvjetljuje korake na putu života
Nakon što je dobio uvelike završen tekst, Franjo se odlučio tekst dopuniti. Za čitanja se lako uočava koji su dijelovi Benediktovi, a koji Franjini. Lumen fidei možemo smatrati sumom, sintezom mišljenja i nauka Benedikta XVI., duhovnim vodičem, vademećum za ostatak Godine vjere, putokaz u budućnost žive vjere. Na jednom mjestu govori se upravo o memoria futuri, podsjetniku za budućnost (br. 9), tako da su i vjera i nada usko povezani jer vjera otvara vrata u budućnost, osvjetljuje korake na životnome putu. Benedikt (koncilski teolog Joseph Ratzinger) jedan je od rijetkih živih koji su na svoj način bili sudionici na Koncilu, oblikovali ga i usmjeravali u teološkom smislu. Dogmatska konstitucija o Crkvi započinje riječima Lumen gentium, „Svjetlo naroda, koje je Krist Gospodin“, a ova enciklika započinje istom riječju: Lumen – svjetlo, svjetlo vjere koju donosi, unosi u svijet Isus Krist.

Enciklika odiše nutarnjom koherentnošću misli, slijedom promišljanja, a polifonija raznih navoda u samome dokumentu svjedoči o svestranosti i učenosti jedno-

ga Ratzingera. Navedeni su Dante, Rousseau, Nietzsche, Buber, Dostojevski, Wittgenstein, T. S. Eliot kao i njegovi teološki uzori kard. John Henry Newman, kojega je proglasio blaženim, Romano Guardini, zatim obraćenik i najblištaviji Bultmannov učenik, njegov osobni prijatelj iz Bonna H. Schlier. Jasno, Benedikt se pokazuje kao i svetopisamski znalac. Sveto je pismo sveprisutno – sva su četiri poglavlja enciklike naslovljena svetopisamskim navodima, a u Benedikta nikada ne nedostaju rani pisci, poput Ireneja, Justina filozofa i mučenika, crkveni oci kao ni predstavnici visoke skolastike, Toma Akvinski i njegov miljenik Bonaventura, dok se navodi iz dokumenata crkvenoga učiteljstva naslanjaju gotovo isključivo na izričaje Drugoga vatikanskoga sabora. Papi Franji dalo bi se, prema stilu, pripisati uvodno i završno promišljanje gdje spominje svoje omiljene veličine – Franju Asiškoga i Majku Terezu – te zaključna molitva Blaženoj Djevici Mariji. Papu Franju resi estetika jednostavnosti, ali je u pitanjima crkvenoga nauka do kraja suglasan s Benediktom, tu je zajamčen kontinuitet. Upravo je to bitno za Petrovu službu: pape dolaze i odlaze u vječnost i povijest, ali kontinuitet nauka je neprekinut. To je ono o čemu je stalno govorio Benedikt u tumačenju Drugoga vatikanskoga sabora, naime o hermeneutici kontinuiteta. On je stalno naglašavao da ne postoji nekakva koncilaska Crkva. U Crkvi nema nikakva diskontinuiteta, nasilna kidanja s prošlim, nego je sve u jednoj velikoj rijeci i matici koju do kraja vodi Duh Sveti.

Isus Krist – svjetlo kadro osvjetliti cjelokupnu čovjekovu stvarnost

Enciklika započinje podsjećanjem da je jedino Isus Krist ono pravo svjetlo koje je kadro osvjetliti cjelokupnu čovjekovu stvarnost. Tek je novije doba – nakon prosvjetiteljstva – pripisivalo vjeri stanovit opskurantizam; ali namjesto unošenja svjetla, racionalizam je nerijetko zamračio čovjekov svijet jer se spram čovjekovih posljednjih stvari razum suočava sa svojim granicama na koje je jedino vjerna sposobna dati primjerene odgovore. Vjera, međutim, nije čovjekov produkt, nego Božji dar i čovjekov odgovor na povijesnu objavu samoga Boga. Vjera otkriva obzore koje nikakva ovosvjetska utopija nije kadra razgrnuti.

A kako je svjetlo vjere u „prosvjetljenim“ zemljama Zapada uvelike zatamnjeno, a spektar uma nerijetko ograničen i sužen tehnologijom, nakana je enciklike da ponovno istakne orijentacijsku snagu vjere. Stoga se u prvom dijelu ističe povijest vjere, pita se spram odnosa vjere i razuma. Drugi dio enciklike obrađuje omiljene Benediktove teme: suodnos vjere, istine i ljubavi. Benedikt navodi Izaijin citat prema Septuaginti, grčkom prijevodu Biblije: „Ne vjerujete li, ne ćete ni shvatiti, ne ćete razumjeti.“ U hebrejskom izvorniku stoji: „Ne budete li vjerovali, ne, ne ćete opstati.“ Taj dvojni motiv Benedikt osvjetljuje u zgusnutim mislima, a naglasak je da je i pouzdana i nosiva istina vjere koja se oslanja na Boga ljubavi.

U trećem dijelu obrađuje se način prenošenja vjere koji je danas gotovo zamro u zapadnim zemljama. Kršćanstvo nije ni plitak

ni razvodnjen program, ono ima svoju sazdržajnu protežnicu u *Vjerovanju*, u molitvi *Očenaša*, u sakramentima, u *Deset zapovijedi*, gdje su zadjenuta jasna mjerila za ispravnu etičku orijentaciju i moralan život. Sve nosi svakodnevna molitva u Gospodinovu Duhu. To su oni čvrsti i pouzdani prijenosnici i zamašnjaci. Ako ti zamašnjaci nisu međusobno čvrsto uglavljeni, vjera gubi svoju formativnu snagu u životu pojedinca i cjeline. Enciklika nudi poticaje kako intenzivirati prenošenje vjere u obiteljima, kako poboljšati kateheze u zajednicama, školama. U četvrtom, završnom poglavlju, u svjetlu vjere nudi se eshatološki pogled na ono što nas kao vjernike očekuje u nebeskom Jeruzalemu, u Božjem gradu. Kakve se slike nade pružaju i otvaraju vjerničkoj duši, daleko od ljudskih maštanja i utopija (*science fiction*), kao izgledna budućnost kojoj je jamac sam Bog. Znamo da su upravo eshatološke teme u Ratzingerovu promišljanju omiljene, pogotovo nakon temeljita studiranja sv. Bonaventure te njegova otpora hilijastičkim idejama opata Joachima iz Fiore (+1202.) te novovjekoj teologiji oslobođenja.

Trajno putovanje prema punom zajedništvu sa živim Bogom

Znakovito je da se enciklika ne obraća, sukladno uobičajenu stilu takvih dokumenata, svim ljudima dobre volje, čime se u crkvenom rječniku misli na agnostike koji su u potrazi za istinom te humanistički orijentirane ateiste. Čini se kao da je tu podjenu granica jer se pitanja nevjernika tiču i samih vjernika. Joseph Ratzinger još je kao profesor u Tübingenu 1967. pisao da se pitanja i dvojbe nevjernika svakako tiču i vjernika, a s druge je strane tražio od ateista da i sami priznaju kako i u njihovim životima postoje trenutci u kojima se i u njima samima rađaju dvojbe spram vlastite nevjere te vjera kao izvjesna opcija u vlastitom životu. Ta sigurnost nije strana ni samim vjernicima, makar su svjesni da ih je Bog potražio i našao te ulio u njih dar vjere. Čini se da papa Franjo, ispuštajući uobičajeno oslovljavanje, svojom praksom i stalnim poticajima ohrabruje vjernike da iziđu na ulice, da se zapute na periferiju društva, k osamljenima, nerijetko sitima, ali u biti očajnima, koji su u potrazi za smislom. Sama enciklika slovi kao velik poticaj te je nužno zaputiti se u sive zone života i unijeti u njih svjetlo vjere. To bi bio konkretni hod ljudima dobre volje.

Od svih cjelina u samome spisu možda je najbremenitiji br. 45 gdje se tumači *Vjerovanje*. Tu ćemo naći izričaje koji nadilaze teologiju i prelaze u filozofsku misao. U *Vjerovanju* nije riječ o cjelovitosti apstraktnih istina, naprotiv, u vjeroispovijedi cijeli život prerasta u traj-

no putovanje prema punom zajedništvu sa živim Bogom. Jer vjernik, naime, priznaje da je srčika cjelokupnoga bitka, najdublja tajna svega stvorenoga trojstveni Bog koji se objavio u Isusu Kristu, Bog koji je u sebi zajedništvo Oca i Sina u Duhu. Taj Bog obuhvaća cijelo čovjekovo biće te je kadar uključiti čovjeka u svoj božanski život. „Nemoguće je izgovarati riječi *Vjerovanja* a da čovjek ne biva iznutra preobražen, a da se ne upusti osobno u povijest ljubavi koja ga obujmljuje, koja mu proširuje životne obzore te ga čini dijelom velike zajednice, onoga autentičnoga subjekta koji izriče *Credo*, naime, Crkve. Jer sve istine koje vjerujemo govore o tajni novoga života u vjeri kao putu zajednice sa živim Bogom.“ (br. 45)

Vjera u Isusa Krista opće je dobro i blagoslov za svijet i čovjeka

Enciklika nas želi podsjetiti da svjetlo koje izvire iz vjere u objavu samoga Boga, koja se dogodila u osobi Isusa Krista te u njegovu Duhu, obasjava dubine čovjekove zbiljnosti te nam pomaže pri spoznaji da u sebi nosi neizbrisive znakove Božjega spasenjskoga djelovanja. Vjera nas ne odvaja od zbiljnosti u kojoj živimo, nego nam pomaže da spoznamo njezin dublji smisao i temelj, pomaže nam da otkrijemo do koje je mjere Bog ljubio i ljubi ovaj svijet. Vjera nas otvara za ljubav koja izvire iz Boga; vjera mijenja naše zrenike i pogled na stvari jer ljubav po sebi unosi svjetlo u čovjekovu zbiljnost (br. 26). Ljubav je autentična ako je povezana s istinom, a istina nas privlači snagom ljubavi. Otkriće ljubavi kao izvora spoznaje, što spada na izvorno iskustvo svakog pojedinog čovjeka, zasvjedočeno je u biblijskom poimanju vjere. Vjera je povezana sa spoznajom i s istinom te nam pomaže da spoznamo temelje stvarnosti u njezinoj dubini.

Zaključno možemo reći da enciklika *Lumen fidei* želi na nov način osnažiti činjenicu da je vjera u Isusa Krista opće dobro i blagoslov za svijet i čovjeka, za sve ljude. Vjera je dobro, njezino svjetlo ne obasjava samo unutrašnjost Kristove Crkve niti služi samo izgradnji budućega Grada, nebeskoga Jeruzalema, nego nam pomaže da danas i ovdje gradimo društvo na snažnim temeljima te da s velikom nadom kročimo ususret sutrašnjosti i budućnosti. Dokument nam pruža ne samo riječi nego i svjedočanstvo dvojice papa koji su istinski Božji zaljubljenici. Zahvalni smo za ta dva svjetla vjere i nade, tako potrebnih suvremenu svijetu. Dvojica papa – jedno encikličko, zajedničko pismo: vjera i njezine posljedice, i prema van, ali i prema unutra, prema čovjekovu biću; dojmjljiva suradnja i zaokružen plod te suradnje i suvremene katoličke teologije.

Mlade Mise

Ovogodišnji je srpanj u međugorskoj župi bio blagoslovljen po mladomisnicima. Župljani don Filip Pavlović, fra Mario Ostojić i fra Josip Serđo Čavar svoje su mlade Mise proslavili u rodnoj župi, a fra Stanko Ćosić, nakon đakonskoga ređenja i sada kao župni vikar u Međugorju, mladu je Misu proslavio u rodnoj župi Presvetog Trojstva u Buhovu.

Don Filip Pavlović

U srijedu 3. srpnja 2013. sav vjernički život u župi Međugorje bio je u znaku mladomisničkog slavlja don Filipa Pavlovića iz Bijakovića.

Sveto misno slavlje u župnoj crkvi Sv. Jakova započelo je u 11 sati, a nazočili su mu obitelji, prijatelji, župljani i mnoštvo hodočasnika koji su željeli biti dio ovoga lijepog događaja za cijelu župu.

Na početku sv. Mise don Filipu je čestitao međugorski župnik fra Marinko Šakota, a propovijedao je vlč. Anđelko Katanec. Vlč. Anđelko opisao je kako je don Filip došao do svoga cilja te da je za sve nas to jedinstven, vrijedan i svet događaj.

Vlč. Filip Pavlović rođen je 26. prosinca 1983. godine u Mostaru. Za đakona je za-

ređen 29. rujna 2012. u Zagrebu, a kao đakon pastoralno je djelovao u župi bl. Alojzija Stepinca Bestovje – Novaki – Rakitje kod Zagreba. Zagrebački nadbiskup uzoriti kardinal Josip Bozanić svečano ga je zaređio za svećenika 15. lipnja 2013. u zagrebačkoj katedrali Uznesenja Marijina.

Fra Mario Ostojić

U nedjelju 7. srpnja 2013. u župnoj crkvi sv. Jakova apostola st. u Međugorju svoju je mladu Misu proslavio fra Mario Ostojić.

Sveto misno slavlje započelo je u 11 sati, a uz obitelj nazočili su mu prijatelji, župljani i mnoštvo hodočasnika. Propovijedao je fra Bože Milić koji je naglasio da je Međugorje mnoge ljude potaknulo da na svoj život počnu gledati drukčije i uvidati koliko je Bog važan u njihovim životima.

„Dragi fra Mario, tvoje mladomisničko geslo je stara i lijepa molitva Gospi *Pod obranu se tvoju utječemo, sveta Bogorodice*. Svoj svećenički put želiš započeti i živjeti pod obranom i zaštitom Blažene Djevice Marije. Obično za mladomisnička gesla uzimamo riječi Svetoga pisma, najčešće iz evanđelja, a ti si uzeo molitvu Gospi. Ne čudi to kad znamo da se Blažena Djevice Marija ukazala nedaleko od tvoje kuće, u Podbrdu, na

Brdu ukazanja, kako ga sada zovemo, još prije nego li si se ti rodio. Još kao djetetu, kad si tek počeo shvaćati što odrasli pričaju, postalo ti je normalno da u tvom selu živi Gospa, da je i ona njegova stanovnica, da je stalno nazočna, da se o njoj stalno govori i da zbog nje dolaze ljudi iz cijeloga svijeta. Ona ti je ponos, zaštita i podsjetnik. Ona će te voditi bliže svome Sinu. Gospa je najbolji vodič k Isusu jer ga najbolje poznaje. Ona najbolje poznaje put do njega jer ga je Ona rodila i odgajala“, kazao je fra Bože.

Fra Mario je rođen 8. rujna 1986. Za svećenika ga je zaređio mjesni biskup mons. Ratko Perić 29. lipnja ove godine u crkvi sv. Petra i Pavla u Mostaru.

Fra Stanko Ćosić

U nedjelju 14. srpnja 2013. u župnoj crkvi Presvetog Trojstva u Buhovu svoju mladu Misu proslavio je fra Stanko Ćosić. Svečano misno slavlje započelo je procesijom u 11 sati. Prije samog početka fra Stankovi roditelji udijelili su mu blagoslov, a potom je četvero mladih iz župe izvelo prigodnu recitaciju. Buhovski župnik don Pavo Filipović pozdravio je nazočne zaželjevši im dobrodošlicu te izrazio radost zbog mladomisničkog slavlja u Buhovu nakon 27 godina, kada je mladu

Misu slavio fra Petar Topić, te pozvao mladomisnika da započne svetu Misu. U koncelebraciji su bili ovogodišnji mladomisnici fra Mario i fra Josip Serđo, provincijal fra Miljenko, župnik don Pavo te još trideset svećenika. Fra Stankov propovjednik bio je fra Nikica Devčić, fratar Zadarske provincije. Zaželio je fra Stanku da bude milosrdni Samaritanac ljudima današnjega vremena, da znade liječiti mnogovrsne rane svim ljudima, znanima i neznanima.

Na kraju svete Mise mladomisniku i njegovoj obitelji, posebno majci, čestitao je župnik don Pavo, koji je radošću zbog ovog događaja i dirljivim riječima izmamio suze mnogih. Provincijal fra Miljenko čestitao je fra Stanku, njegovoj obitelji i cijeloj buhovskoj župi, ali i Hrvatskoj katoličkoj misiji u Zürichu odakle se fra Stanko prijavio u Provinciju. Potom je kratku zahvalu Gospodinu i svima koji su mu pomagali na putu do svećeništva izrekao sam mladomisnik, a nakon zahvale isto tako je zamolio za oprost sve kojima u međusobnim susretima nije pokazao ljubav. Na kraju su trojica mladomisnika podijelila mladomisnički blagoslov.

Fra Josip Serđo Čavar

Na 21. srpnja svoju mladu Misu proslavio je fra Josip Serđo Čavar. Premda je rođen u Doljanima, njegova je obitelj novi dom pronašla u međugorskoj župi.

Fra Josip Serđo za mladomisničko geslo izabrao je riječi iz Poslanice Efežanima: „Koje li radosti u pozivu Njegovu!“ Prije početka Mise župnik fra Marinko Šakota pozdravio je nazočne i čestitao mladomisniku. Propovijedao je fra Danko Perutina, koji je zahvalio Bogu što pod obroncima Podbrda i Križevca nastaju i rastu duhovna zvanja. Fra Danko je mladomisniku naglasio poruku iz evanđelja – da treba biti i Marija i Marta – i moliti i raditi.

Provincijal Hercegovačke franjevačke provincije fra Miljenko Šteko čestitao je mladomisniku i njegovoj obitelji. Na kraju, fra Serđo je zahvalio obitelji, svećenicima, bogoslovima, časnim sestrama, profesorima, župnom zboru i s. Ireni te svim nazočnima. Fra Josip Serđo rođen je 15. prosinca 1986. Za svećenika je zaređen 29. lipnja 2013. u crkvi sv. Petra i Pavla u Mostaru.

Statistike za srpanj 2013.

Broj podijeljenih sv. prijesti: 143 400.
Broj svećenika koncelebriranih: 5003
(166 dnevno).

Simpozij o fra Stanku Vasilju

U povodu 20. obljetnice smrti fra Stanka Vasilja (Međugorje, 20. srpnja 1920. - Klinička bolnica Split, 30. lipnja 1993.) Župni ured Međugorje i mjesne zajednice Bijakovići i Međugorje 23. srpnja organizirale su simpozij posvećen njegovu liku i djelu.

O fra Stanku su govorili franjevci, pjesničari, odvjetnici, glazbenici i književnici fra Tomislav Pervan, fra Ivan Dugandžić, fra Robert Jolić, Ivica Šarac, Josip Muselimić, Snježana Vrbanc, Krešo Šego i fra Marinko Šakota.

Fra Tomislav Pervan govorio je o životu, liku i djelu fra Stanka Vasilja, o njegovom pastoralnom radu i glazbenom djelu. „Fra Stanko je franjevac koji je svome vremenu, zajednici i narodu uistinu dao neizbrisiv pečat“, - istaknuo je fra Tomislav Pervan. O teološko-pastoralnoj baštini fra Stanka Vasilja, s posebnim osvrtom na koncilске teme, govorio je fra Ivan Dugandžić. „Teologija i praktičan pastoral za fra Stanka su bili nerazdvojni“, istaknuo je izlagač fra Robert Jolić te predstavio fra Stankov životopis i bibliografiju njegovih knjiga i članaka istaknuvši pritom njihovu iznimnu vrijednost za daljnja istraživanja.

O fra Stankovoj odvažnosti kritičkoga mišljenja govorio je Ivica Šarac, a odvjetnik Josip Muselimić o sudskom procesu i vremenu provedenu u zatvoru. Na žalost, premda je osuđen na desetogodišnju kaznu zatvora, od čega je izdržao sedam godina, još uvijek nisu pronađeni dokumenti sa suđenja. Prof. Snježana Vrbanc govorila je o fra Stankovu skladateljskome djelu, a književnik Krešo Šego predstavio je fra Stanka kao prozaika i autora djela Fratrova oporuka.

Širem pučanstvu fra Stanko je najpoznatiji kao autor međugorske himne Majci Mira, ali je ostao upamćen i kao vrlo angažiran pastoralni djelatnik, teolog, glazbenik, polemikar, pisac...

Od prvih dana Gospinih ukazanja pa sve do 1987., dok mu je dopuštalo zdravstveno stanje, fra Stanko je gotovo svaku večer s trojicom starije braće iz franjevačkog samostana na Humcu – fra Jankom Bupalom, fra Vinkom Dragičevićem i fra Lukom Sušcem – dolazio u Međugorje isповijedati hodočasnike. Fra Stanko je ujedno redovito predvodio sviranje i pjevanje na večernjem molitveno-liturgijskom programu.

Fra Stanko i fra Luka Sušac s članovima folklornog društva

Na kraju simpozija o fra Stanku je govorio međugorski župnik fra Marinko Šakota te svim sudionicima uputio riječi zahvale kazavši da će radovi sa simpozija biti objavljeni u posebnom zborniku. Simpozij su glazbeno obogatili članovi Gudačkog kvarteta Simfonijskog orkestra iz Mostara te operna pjevačica Jelena Kordić uz klavirsku pratnju Melihe Kolkucije.

I nastavak dana bio je u znaku fra Stankova djela: na večernjoj sv. Misi izvedene su njegove skladbe, a nakon Mise održana je svečana akademija tijekom koje je prikazan dokumentarni film fra Marinka Šakote i Marija Vasilja Totina o ovom domaćem sinu.

Fra Didakova katedrala

*Kamena lađa u kamenu moru,
Ljepša od kula proljetnih oblaka,
Iz tebe blista misao i snaga
Našeg fra Didaka.*

*Začarana lađa, snago naše vjere,
Srce je tvoje srce od junaka.
Prkosih buri i navalam mraka
Žarom fra Didaka.*

*Ranjena lađa, srce našeg Brijega,
Školo dobrote stara i nejaka,
Ostani kula i obrana naša
Ko za fra Didaka.*

*Blistava lađa, vizijo sred tame,
Uspomeno vječna fratara-ujaka,
Ponosom hrabrim gledaj u budućnost
Poput fra Didaka.*

*Koliko je bure tutnjalo kraj tebe,
Koliko su kiše bile tvojim suzama!
Ti ćeš uvijek ostat ljepotica naša
U slobodi kao i u uzam.*

Stanko Lukić (fra Stanko Vasilj)

Zagrebačke obitelji hodočastile Kraljici Mira

U organizaciji katoličke udruge „Kup Karmel“ iz Zagreba od 5. do 7. srpnja 2013. održano je četrto godišnje hodočašće obitelji u Međugorje. Na hodočašću je sudjelovalo četrdeset obitelji iz dvadeset župa Zagrebačke nadbiskupije, a udruga je sredstva za hodočašće osigurala putem raznih donacija. Ni ovaj put nije izostala znatna potpora zagrebačkog gradonačelnika Milana Bandića, što je bitno imamo li u vidu da je među hodočasnici bio znatan broj obitelji s većim brojem djece.

Poticaj za organiziranje ovakve vrste hodočašća objašnjava Robert Rukavina, predsjednik udruge „Kup Karmel“ i otac osmero djece, čija je obitelj nedavno osmislila društvenu igru *Na putu s Marijom, Majkom Isusovu*: „Potpuno smo svjesni problema koji

opterećuju naše obitelji: od zaposlenja pa do plaća koje se ne dobivaju ili se ne dobivaju redovito; od brige za djecu koju se pokušava odvojiti od kućnoga odgoja i od Boga, pa do briga oko krova nad glavom. Na žalost, živimo u vremenu u kojem izgleda da je sve napako i da pomoći nema nigdje. Zapravo, ovo je vrijeme kada su na ispitu i naša vjera i pouzdanje u Boga. Ovakva hodočašća naša su borba za život, za obitelj, za obnovu ljubavi u obitelji. Hrvatska će imati sjajnu budućnost samo ako obitelji budu imale djecu koja će prihvatiti vjeru promatrajući oca i majku. Materijalizam i sebičnost najveći su neprijatelji braka i na to smo željeli ukazati na ovom hodočašću. Upravo su ti razlozi naš motiv za organiziranje ovoga hodočašća: pružiti obiteljima, muškarcu, ženi i njihovoj djeci, gotovo besplatno, tri dana duhovne obnove uz Ma-

riju, Majku Isusovu. Želimo im pružiti nadu da dobro postoji i da će dobro na kraju pobijediti zlo.“

Po dolasku u Međugorje 6. srpnja 150 hodočasnika sudjelovalo je na večernjem molitvenom programu i sv. Misi da bi se potom stotinjak roditelja i njihove djece uspelo na Križevac razmatrajući Isusovu muku te muku supružnika vezanu uz odgoj djece i međusobna očekivanja u braku. Sljedećeg dana nakon jutarnje molitve na Podbrdu uz razmatranje o bračnoj ljubavi na temelju tekstova iz *Pjesme nad pjesmama* hodočasnike je pred župnom crkvom dočekaio međugorski župnik fra Marinko Šakota. U kratkoj katehezi ukazao je na važnost opraštanja koje, da bi bilo potpuno, uključuje tri dimenzije: oprostiti drugome, oprostiti samome sebi i oprostiti se s negativnim mislima, doživljajima, osjećajima. Na osobnom je primjeru posvjedočio važnost zajedničke obiteljske molitve jer samo tako roditelji svjedoče svoju vjeru i pouzdanje u Boga.

U nedjelju 7. srpnja, nakon jutarnje sv. Mise, hodočasnici su posjetili Majčino selo, projekt pokojnog fra Slavka Barbarića pokrenut 1993. Današnje djelovanje ustanove koja skrbi za djecu bez roditeljske skrbi, trudnice u nevolji, zlostavljane žene i ovisnike predstavila je Paula Tomić posebno ohrabrivši roditelje da budu otvoreni životu i ustrajni u žrtvama i odricanju za vlastitu djecu i obitelj kao najbolje jamstvo vječnoga života

Verica Kraš Villa

Nove knjige

Fra Ivan Dugandžić: Bitne značajke međugorske duhovnosti – međugorske poruke
U nakladi Informativnog centra „Mir“ Međugorje ovih je dana objavljena nova knjiga fra Ivana Dugandžića: *Bitne značajke međugorske duhovnosti – međugorske poruke*. Knjiga je plod dugogodišnjeg proučavanja Gospinih poruka po vidicima upućenih župi Međugorje i cijelome svijetu.

Fra Ivan ukazanja smješta u kontekst vremena, posebno naglašavajući pedagogiju Kraljice Mira koja se kroz tri desetljeća očituje u njezinim porukama. Čitajući *Bitne značajke međugorske duhovnosti – međugorske poruke*, čitatelj s autorom prolazi kroz prve dane ukazanja i vjernički žar tih prvih dana i spoznaje veličinu Gospine majčinske ljubavi i strpljivosti sve do naših dana.

Fra Tomislav Pervan: Tvoja Riječ, svjetlo na mojoj stazi – dnevna promišljanja u vremenu kroz godinu, svezak II.

Nova knjiga fra Tomislava Pervana donosi autorova dnevna promišljanja od 14. do 34. tjedna. Vlč. Tomislav Ivančić, au-

tor predgovora, piše: „Uvjeren sam da će svaki čitatelj ovih tekstova osjetiti zov istinskih čovjekovih čežnji, zaželjeti izbliza upoznati Isusa iz Nazareta, Boga i Čovjeka, Spasitelja i Otkupitelja čovječanstva, osjetiti izazov Božje ljubavi i uputiti se na putove smisla i sigurne budućnosti. Zato ih je autor i pisao, ali i u njih unio čežnju svojih molitava i ljubavi koju ima za svakog čovjeka, ali osobito za patnike svoje hrvatske nacije. Dobro je što imamo ljudi koji našu krhku egzistenciju povezuju sa sigurnošću Neba. Dragocjeno je imati nekoga tko liječi ranjeno srce čovjeka izgubljena smisla i bogotražitelja na neutrim putovima suvremene Europe.“

Knjige se mogu nabaviti u knjižarama/suvenirnicama Informativnog centra „Mir“ Međugorje.

Hodočašće članova molitvene zajednice Kraljice Mira iz Rijeke

Članovi molitvene zajednice Kraljice Mira iz Rijeke u Međugorje su hodočastili od 22. do 26. lipnja, a za nj su se pripremali devetnicom, o čemu nam je pisala voditeljica zajednice Ljiljana Golić.

„Željno smo iščekivali subotu 22. lipnja – Gospin dan. Polazimo s Trga bana Josipa Jelačića iz Rijeke u 21 sat. Krčki hodočasnici s duhovnikom fra Damjanom pridružili su nam se u Kraljevici. Na putu prema Dubrovniku molili smo krunicu i pjevali našoj nebeskoj Majci.

U ranim jutarnjim satima stižemo u Dubrovnik na poluotok Lapad u svetište Gospe od Milosrđa. Kratak susret s fra Stankom Dodigom i ljubaznom časnom koja nam je pripremila okrjepu. Saznali smo da je rana Misa u 4 sata na blagdan Velike Gospe najposjećenija. To je zavjetno svetište pomoraca. Tu su i sestre Služavke Maloga Isusa. Fra Stanko nam je ispričao i doživljaje vezane za prve godine međugorskih ukazanja u svom prepoznatljivom duhovitom tonu. Obišli smo oltar, zajednički se pomolili i na dar dobili sličice. U svetištu smo ostali na Misi u 9 sati. Također smo bili u katedrali, crkvi sv. Vlahi i crkvi Male braće te crkvama sv. Ignacija i sv. Dominika. Zatim smo, zadržavljajući, krenuli prema Međugorju.

Po dolasku i kratkom odmoru odlazimo pred crkvu sv. Jakova na molitveno-liturgijski program. Slijevale su se rijeke ljudi, a sve u nekom neobjašnjivo mirnu ozračju. Velika je milost na djelu.

Na Ivandan rano ujutro odlazimo na Križevac. Uz svaku postaju križnoga puta slijedi duboko razmišljanje, čitanje, razmatranje križnoga puta za svećenike i meditacija. Ovaj križni put pamtit će svi hodočasnici. Iz srca se u oku izlivala suza, riječi namijenjene Tebi! Duh Sveti pomiče granice u našim srcima. Sve situacije svoga života stavljali smo pod križ i osjećali da ostavljamo i predajemo terete. Također zagovarano i one potrebite koji nisu mogli, a željeli su doći. Osjećamo se novima, preobraženima. Krenuli smo u Majčino selo, čuli i doživjeli koliko je ulogu u svemu imao fra Slavko Barbarić. Susret s momcima u zajednici Milosrdni Otac posebno nas je dotaknuo. Ovisnost o kocki, alkoholu, drogi... Iskreno, toplo i hrabro svjedočanstvo. Jednostavno se nismo mogli odvojiti jedni od drugih. Mozaici u kamenu nešto su posebno.

Molimo krunicu božanskoga milosrđa sa zazivima, a nakon večernje svete Mise odla-

zimo u Podbrdo kod Plavoga križa gdje Ivan ima ukazanje. Gospa je bila jako radosna i sve nas je blagosloвила, prenio je Ivan.

U utorak ujutro odlazimo na Podbrdo i kroz razmatranja otajstava krunice i pjesmu stižemo do mjesta ukazanja. Svatko u osobnom odnosu s Majkom predaje svoje molbe, zahvale za uslišanja u Marijino srce.

Odlazimo i do groba fra Slavka Barbarića gdje se naše molitve u tišini stapaju s timom molitvom krunice talijanskih hodočasnika... Susret s uskrslim Kristom koji pruža ruke i grli svijet: Ovoliko sam te ljubio, da sam dao život za tebe. I naša nas je draga Gospa ovdje u Međugorju dočekala raširenih ruku i nitko od nas ne će otići a da mu ona ne daruje neki paketić koji će se otvoriti, neki odmah, neki će ih biti spremni primiti za koji dan, mjesec, godinu... Plodovi se Međugorja vide. Dok čekamo red na ispovijed, jačamo svoju strpljivost. Ispovijed je jedan od pet Gospinih kamenova i lijek za dušu.

Poslije Mise u 22 sata na klanjanju smo pred Presvetim Oltarskim Sakramentom. Znamo da se s Marijom klanjamo Isusu. Marija srcu govori jednostavno i jasno, a mi smo okupljeni oko nje jer smo njezina djeca koja na različitim jezicima daju slavu i čast Bogu trojedinom.

Srijeda je, opraštamo se od Kraljice Mira i stihovima obećavamo da ćemo biti bolji nego smo bili.

Svaki je hodočasnik za uspomenu na ovo hodočašće dobio školjku koja će ga podsjećati da smo na Zemlji samo hodočasnici. Molitvom radosnih otajstava, zahvalni Gospi što nas je pozvala u svoje mjesto mira, ra-

zimo u Podbrdo kod Plavoga križa gdje Ivan ima ukazanje. Gospa je bila jako radosna i sve nas je blagosloвила, prenio je Ivan. A svako je neponovljivo.“

Prvi automat s krunicama

U njemačkom gradu Hamburgu u župi sv. Josipa u Wandsbeku proteklih dana postavljen je za sada prvi u svijetu automat s krunicama. Automat je postavljen u samom predvorju župne crkve s natpisom Bet-Box. Time se želi vjernike potaknuti na molitvu, a do sada su krunice u Hamburgu bile teško dostupne, bilo ih je veoma teško nabaviti.

Automat je opskrbljen i narukvicama s religioznim motivima. Također, tu je i uvodnik u molitvu krunice s opisom kako se zapravo moli krunica.

Automat se nalazi u ulici Witthöfftstraße 1, Hamburg-Wandsbek, i dostupan je tijekom cijelog dana.

Francisko Pavljuk

Održan 18. međunarodni seminar za svećenike

O samnaesti međunarodni seminar za svećenike u Međugorju, na kojemu se okupilo 297 sudionika iz 23 zemlje, završio je u subotu 13. srpnja 2013.

Seminar je započeo u ponedjeljak 8. srpnja 2013. večernjim molitveno-liturgijskim programom, a misno slavlje otvorenja predslavio je fra Miljenko Šteko, provincijal Hercegovačke franjevačke provincije u koncelebraciji sa 180 svećenika.

Tema ovogodišnjega seminara bila je „Marijina vjera“. Koordinator je bio fra Marinko Šakota, upravitelj međugorske župe.

Osim predavanja, sudionici seminara sudjelovali su na redovitome molitveno-

liturgijskome programu župe Međugorje. U ranim jutarnjim satima u četvrtak su zajednički molili kronicu na Podbrdu, a u petak Križni put na Križevcu.

Seminar je završio sv. Misom za obitelji koje su bez naknade ugostile svećenike, što je redovita praksa svih minulih godina.

Biciklističko hodočašće Padova - Međugorje

Skupina od dvadeset četvero hodočasnika ovih je dana biciklima stigla iz Padove u Međugorje.

Voditelj putovanja bio je Gian Carlo, koji nam je kazao da ih je na hodočašće potaknula želja što bolje upoznati poruke Kraljice Mira: „Svi sudionici bili su složni da biciklima dođu do Gospe, do njezinih poruka, do njezinog poziva. Iz Padove smo krenuli jer je sveti Ante toliko volio Gospu. Hodočašće je bilo poprilično teško, poglavito zbog lošeg vremena, ali molitva nam je pomogla da nadidemo sve poteškoće. Svako smo jutro razmišljali hoćemo li nastaviti ili ne, ali uz molitvu i Gospinu pomoć stigli smo u Međugorje u kojemu se zaista udiše mir. U ime svih mojih kolega zahvaljujem za sva dobročinstva koja smo susreli i koja ćemo susresti na ovom putu. Vodili su nas

Gospine su mi poruke pomogle da razumijem Međugorje

Uz hodočasnike iz nekoliko država svijeta novinari Radiopostaje „Mir“ Međugorje ovih su dana razgovarali i s onima iz Meksika.

Među njima je bila i Theresa, koja je prvi put u Međugorje hodočastila prije dvije godine. Tada je došla zbog znatizelje nakon što je na dar dobila kip Gospe Međugorske: „Sve je bilo čudesno, imala sam vremena za ispovijed, pričest, molitvu, klanjanje i svetu Misu. Za vrijeme Mise osjećala sam kako Gospa dotiče moje srce i traži da se obratim. Nakon povratka s hodočašća puno sam čitala o Međugorju jer sam osjećala da to trebam činiti. I sad sam opet ovdje, kod Majke.“

Theresa je također istaknula da su joj Gospine poruke pomogle razumjeti Međugorje: „Ovdje volim biti najviše zbog toga što je ovo mjesto gdje možete ući u svoje srce i biti s Gospinom u tišini, možete ostaviti sve terete i samo slušati Boga, a ništa Mu ne govoriti.“

Hodočasnik iz Nazareta

Dvadesetpetogodišnji Khaled Abu Sini iz Nazareta, koji je sredinom prošloga srpnja prvi put hodočastio u Međugorje, jako je zahvalan što mu se ispuni la velika i davna želja.

„Puno ljudi u Izraelu zna za Međugorje i Gospine poruke. Iz moje župe svake se godine organizira hodočašće Kraljici Mira i u Lurd. Kad se vratim doma, svima ću reći da obvezno odu u Međugorje koje je produženi Nazaret, dom svete obitelji.“

Osjećam da me je ovdje nešto dotaknulo iznutra. Josip, Marija i Isus živjeli su u Nazaretu prije mnogo godina i za nas je to jako važno. Sada, u ovom vremenu, Marija se ovdje ukazuje, toliko godina dolazi, živa je. To nije samo neka priča. Mariju mogu osjetiti, daje mi snagu, dotiče me iznutra, snaži mi vjeru koja će uvijek biti jaka bez obzira došao ja u Međugorje ili ne. Ne mogu riječima opisati taj osjećaj, to je kao neka energija, neki nutarnji osjećaj“, kazao je ozareni mladi hodočasnik iz Nazareta.

sveti Ante i naša Majka koja nas vodi svaki dan, iz dana u dan, u nova iskustva“, kazao je Gian.

Quo vadis, fili?

Dramska predstava *Quo vadis, fili?* plod je glumačke sekcije veoma aktivne međugorske Frame. Ideju za predstavu rano proljetos dali su voditelj Frame fra Slaven Brekalo i župnik fra Marinko Šakota, koji je ujedno i autor teksta.

Čitajući je po ključu *Božja se snaga u slabosti pokazuje*, predstavu je moguće promatrati višeslojno. S poučnog stajališta gledatelj dobiva informacije o počecima Gospinih ukazanja u Međugorju i o molitvenim mjestima Podbrdu, Križevcu i crkvi. Vidljivo je silno Božje djelo u nekoj djeci i ljudima, u siromašnu i kršnu kraju u koji se više od tri desetljeća slijevaju rijeke hodočasnika.

Drugi sloj je osobna životna priča mladića Kreše koji u Međugorju doživljava obraćenje. Izvrsno je dočarano kako je naš Bog uvijek osoban Bog koji konkretno dolazi u ljudsku povijest i preko konkretnih ljudi i događaja govori konkretnoj osobi. Božja snaga očituje se kroz molitvu i pobjedu nad ljudskim slabostima i grijehom.

Treći sloj je glumačka sposobnost djece iz Majčina sela koja su bila nosioci predstave: ističu se dva glavna lika koja utjelovljuju Ante

Bralo i Josip Ružić, vrlo uvjerljivi i izražajni u svojim karakterima. Ostalo troje djece iz Majčina sela zajedno s ostalim dijelom glumačkoga ansambla autentični su u svojim interpretacijama. I ovdje možemo reći da se Božja snaga pokazala u onome što je po ljudski krhko i ranjeno, i nekada od svijeta odbačeno. Mladi Framashi pokazali su nam da se u svakome od njih krije biser. I kao što se u predstavi kaže, biser može pasti u blato, ali kad se blato očisti, opet na kraju ostaje netaknuta ljepota bisera. Od ostalih glumaca ističe se interpretacija negativne misli Luke Mužića koji je bio prekrasno gibljiv i uvjerljiv u svojoj zloći.

Predstavu prati toplo intonirana glazbena kulisa s vrlo nježnom glazbenom temom čiji je autor Damir Bunoza, koji je zajedno s Lidijom Gavran i izvođač. Videoprilozima dodatno vizualno obogaćuju predstavu povijesnim i manje poznatim slikama Međugorja te aktualnim slikama koje izvlače radnju iz okvira pozornice. Dinamičnu režiju potpisuje Robert Pehar, glumac HNK iz Mostara. Dosjetljivim korištenjem bijelih i crnih maski i njihovim smjenjivanjem na licima glumaca vizualno je materijalizirao nimalo lak zadatak prikaza duhovne borbe, sraza do-

brih i loših misli i snagu molitve koja pomaže u otvaranju duše Božjoj ljubavi. Dramaturgija Dragana Komadine, profesora na Glumačkoj akademiji u Sarajevu, uspjela je uklopiti smjenjivanje dijaloga glavnih glumaca, pripovjedačev monolog, nestvarno prizivanje pozitivnih i negativnih misli i njihove borbe pa predstava ni u jednom trenutku ne gubi na snazi i izražajnosti.

Svakako treba istaknuti autorovu duhovnu širinu koja je vidljiva iz teksta: poznavanje međugorske duhovnosti (Gospina škola), liturgijski jezik (uporaba himana iz časoslova), pjesnički izraz (uporište u Šimićevoj, Kranjčevićvoj, Pupačićvoj... duhovnoj poeziji) te psihološki pristup (vidljiva fra Slavkova škola i njegov rez u seciranju duše do korijena problema zatvorenosti i neprihvatanja da te Bog ljubi onakvoga kakav jesi).

Na kraju s ponosom možemo reći da je nakon filma i mnoštva knjiga, *Quo vadis, fili?* prva predstava koja govori o Međugorju i koja uspijeva dati cjelovitu poruku Gospine škole jednom hodočasniku, ali isto tako i zadovoljiti sve estetske kriterije kazališnog gledatelja.

Paula Tomić

Iz Majčina sela

2. međunarodni susret osoba s invaliditetom

Drugi međunarodni susret osoba s invaliditetom održat će se od 20. do 22. rujna 2013. u Međugorju. Većina programa održavat će se u prostorijama Majčina sela koje je zajedno sa župom i udrugom „Susret“ iz Čitluka glavni organizator susreta.

Okupljanje sudionika bit će u popodnevnim satima u četvrtak 19. rujna. Smještaj i hrana za sudionike besplatni su.

Prijave za susret s točno naznačenim brojem osoba s invaliditetom, osoba u kolicima i njihovih roditelja i pratitelja primat će se nakon 15. kolovoza na e-adresu: gospina.skola@gmail.com

Trodnevni susret bit će ispunjen radionicama za djecu, roditelje i pratitelje, predavanjima i molitvenim sadržajima. Drugi dan susreta bit će molitva na Podbrdu, a susret završava pučkom sv. Misom u 11 sati.

Dobrodošle su sve vaše ideje u vezi s programom, organizacijom i predavačima. Na susret pozivamo sve, bez obzira na vjersku, nacionalnu i rasnu pripadnost. Radosno vas iščekujemo!

NOVI PODATCI

o računu za uplatu pretplate na *Glasnik mira*
KOJI VRIJEDE OD ULASKA HRVATSKE U EU

Naziv banke:	Splitska banka/Societe Generale Group (račun je u Hrvatskoj)
Naziv klijenta:	Informativni centar MIR Međugorje d.o.o. - <i>Glasnik mira</i>
Adresa klijenta:	Gospin trg 1, 88266 Međugorje, Bosna i Hercegovina
Broj računa:	2330003-1152749911
IBAN:	HR3923300031152749911
SWIFT SB:	SOGEHR2

Tko god razmišlja iskreno, ne može zanijekati silne milosti Međugorja

Fra Anthony Burnside, donedavno gvardijan franjevačkog samostana u Konjicu, rođen je u Australiji, gdje je diplomirao hortikulturu i zemljopis

Priredio Krešo Šego

Fra Anthony, školovali ste se za poljoprivrednog stručnjaka i profesora zemljopisa, a danas ste svećenik. Što se dogodilo u jednom trenutku Vašega života da ste otišli posve drugim smjerom?

– Kao i svaki drugi vršnjak u mojoj Australiji i ja sam razmišljao o velikoj karijeri pa sam vrlo marljivo i uspješno studirao na sveučilištu u Melbourneu, koje je najbolje u Australiji. Na prestižnom anglikanskom koledžu Trinity, u kojem sam živio tijekom studija, dobio sam dvije stipendije koje se daju samo studentima s najboljim prosjekom ocjena. Nakon završetka redovita studija osjetio sam da mi se otvaraju velike mogućnosti i da me očekuje vrlo uspješna karijera. Nakon prve godine poslijediplomskog studija pošao sam u Europu kako bih malo odmorio i posjetio mjesta u Velikoj Britaniji, gdje su živjeli moji predci. Tada se dogodilo putovanje u Međugorje koje je u potpunosti promijenilo moj životni put. Danas kad govorim o svom redovničkom i svećeničkom pozivu ne mogu ne priznati da je ono usko vezano uz Međugorje. Moje zvanje je međugorsko zvanje!

Kad ste 1988. polazili u Europu, što ste znali o ukazanjima Kraljice Mira u Međugorju?

– Tada sam o Međugorju znao vrlo malo, gotovo ništa. Moja majka je govorila o Međugorju nekoliko puta dok smo bili za obiteljskim stolom. Njezin liječnik i njegova obitelj posjetili su Međugorje i bili oduševljeni, rekli su da se tamo nekoj djeci ukazala majka Božja. Tada o tome nisam puno razmišljao i nisam tomu pridavao gotovo nikakav značaj. To je bilo sve što sam znao o Međugorju.

Kakav je bio Vaš susret s mjestom molitve?

– Kad sam početkom siječnja 1989. iz Engleske došao u Međugorje, u tadašnju Jugoslaviju, planirao sam obići čitavu tu bivšu državu. Planirao sam da ću u Međugorju ostati dan-

dva, no dogodilo se nešto sasvim drugo. Naime, doživio sam prelijepo i sasvim neočekivano duhovno iskustvo. Na Podbrdu, u molitvi po zagovoru Gospe Međugorske i njezine majčinske ljubavi, jednostavno sam shvatio da ako Bog zaista postoji, onda On želi biti i mora biti u središtu moga života. Kada sam osnažio svoju vjeru u Boga, odlučio sam da ću vrijeme, koje sam namjeravao iskoristiti za obilazak različitih mjesta, provesti samo u Međugorju. Shvatio sam da je Međugorje mjesto molitve i Božje milosti, a ja sam htio ostati što duže kako bih što više iskusio Njegovu blizinu.

U Međugorje ste se vratili nakon mjesec dana. Kako je sazrijevala Vaša odluka da postanete franjevac svećenik?

– U veoma kratkom roku odlučio sam postati redovnik franjevac. Kad sam se vratio u Međugorje, ušao sam u jednu franjevačku zajednicu za laike kako bih mogao probudljivati sve one duhovne darove koje sam

primio preko Gospe Međugorske. U toj su zajednici bili mladi ljudi sa svih strana svijeta. Živjeli smo redovnički, molili i radili prema strogim pravilima. Svakodnevno smo u župnoj crkvi sudjelovali u večernjem molitvenom programu. Moleći intenzivno, počeo sam shvaćati važnost svagdašnje kršćanske molitve. Što sam više molio, to sam sve više osjećao Božju prisutnost. Nakon nekoliko mjeseci u Međugorju počeo sam shvaćati da me Bog zaista zove. Osjećao sam da je Božja volja da budem svećenik redovnik.

Jeste li prije, u djetinjstvu i mladosti, pamišljali na duhovno zvanje?

– Iskreno govoreći, nikada do tada u svom životu nisam ni sanjao da imam svećeničko zvanje. Na žalost, tih nekoliko godina prije dolaska u Međugorje dragi Bog nije bio na prvome mjestu u mom životu. Moram priznati da sam u svojoj mladosti i naivnosti upao u zamku stjecanja nepotrebna i suvišna materijalnoga dobra. Na Boga i svoje bližnje

nisam ni pomišljao. U dvadesetim godinama svoga života u kratkom sam roku uspio nagomilati dosta materijalnih stvari, daleko više no što mi je bilo potrebno za svagdašnji život. Tada sam, doduše, išao na svetu Misu, ali samo zato da bih se mogao družiti s bogatim prijateljima. Da bih bio prihvaćen u njihovom društvu, morao sam, kao i oni i njihove uspješne i poznate australske obitelji, steći nekakvo materijalno bogatstvo. Upotrijebio sam sve svoje sposobnosti kako bih u tome i uspio. I taj je moj trud urodio plodom. Premda sam još bio na fakultetu, imao sam veliku kuću u Melbourneu od koje sam imao dobru najamninu, dvije parcele skupe zemlje, jednu manju u gradu, a drugu veću izvan grada, nekoliko čistokrvnih konja i četrdeset krava na našoj obiteljskoj farmi i još dosta novca u banci. S vremenom sam sve manje mislio na Boga, a bio sam počeo zaboravljati i svoje bližnje. To je sve sasvim razumljivo kad iz sadašnje perspektive razmišljam o tom razdoblju svoga života. Bez osobne molitve na koju nas potiče Gospa Međugorska, i uz veliku brigu oko stjecanja materijalnih dobara, i uz brojne obveze na fakultetu, sasvim je razumljivo da u takvu životnome ritmu nema puno mjesta za Boga, a kamoli čuti njegov glas koji poziva na svećeničko zvanje.

Kad ste već odlučili postati franjevac svećenik mogli ste to ostvariti i u Australiji, no izabrali ste Hercegovačku franjevačku provinciju. Zašto upravo nju?

– Nekako mi je bilo prirodno ostati tamo gdje sam osjetio da me Bog zove da budem redovnik. Živeći u Međugorju, brzo sam upoznao mnoge ljude, mlade i stare, koji su se rodili u ovim krajevima Bosne i Hercegovine. Osobito mi je bilo dirljivo kada sam, družeći se s njima, počeo ići na Misu na hrvatskome jeziku. Tada sam uočio da na Misu dolazi mnogo mladih Hrvata. To je za mene bilo veliko otkriće. Na Zapadu, kao i u mojoj Australiji, crkve su poluprazne jer na Misu idu uglavnom stariji ljudi, a mladih gotovo da i nema. I upravo ovdje, među Hrvatima, osjetio sam neku snagu, žar i ljubav prema Bogu i Katoličkoj Crkvi što nikada prije u životu nisam osjetio. Za razliku od mojih predaka iz Engleske i Škotske, Hrvati su uvijek ostali vjerni Isusovu namjesniku – Svetome Ocu. Unatoč silnim teškoćama i tragedijama kroz povijest, bilo turskog doba, bilo komunizma, mnogi katolici po cijeloj hrvatskoj domovini hrabro su čuvali svoju vjeru. Žrtva ovim ljudima nije nepoznata stvar. Posebno me zadivilo što su baš fratri kroz sva ta teška razdoblja bili uz svoj narod. Upravo među njima, hercegovačkim fratrima, osjetio sam veliku potporu i snagu da pozitivno odgovo-

rim na Božji poziv. I dandanas sam im zbog toga zahvalan.

Kako je odluku da postanete svećenik primila Vaša obitelj?

– Roditelji, brat i dvije sestre prihvatili su moju odluku da postanem svećenikom, ali im je bilo preteško što ću svoje zvanje ostvarivati daleko od njih, na sasvim drugoj strani svijeta. Mom je ocu bilo posebno teško prihvatiti moju želju da ostanem u Hrvatskoj. Da bi me odgovorio od nakane da ostanem živjeti daleko od njih, on mi je zaprijetio da će rasprodati sve što imam uključujući i moje čistokrvne konje koje sam volio više od svega onoga što sam posjedovao. Moj se otac jako iznenadio kada sam mu rekao: „Tata, teško mi je, no prodaj moje konje, prodaj sve što imam i zadrži sve to za sebe, ali ja znam što želim učiniti! Čvrsto vjerujem da je ovo Božja volja.“ Mama je nekako lakše prihvatila tu moju odluku, ali dobro se sjećam kako mi je na ispraćaju u zračnoj luci u Melbourneu zabrinuto rekla: „Sine, ne znamo kamo ideš!“ Odluku da živim ovdje moji su roditelji konačno prihvatili kada su nakon dvije godine došli u Međugorje i vidjeli da su ljudi dobri, jednostavni i veliki vjernici, katolici. Nakon što su se vratili u Australiju, oni su i sami ustanovili jednu međugorsku molitvenu skupinu.

Kako je reagirala uprava Hercegovačke franjevačke provincije i kako su Vas prihvatila franjevačka braća?

– Uz veliku potporu fra Filipa Pavića i pokojnoga fra Slavka Barbarića odlučio sam o svojoj želji razgovarati s tadašnjim međugorskim župnikom fra Leonardom Orečom i tadašnjim provincijalom fra Dragom Toljom. Svi su oni bili divni istinski franjevci svećenici. Priznao sam im da ne želim ostaviti Hrvate među kojima sam primio Božji poziv te im objasnio da često u Australiji, kao i u nekim drugim zemljama, ljudi smatraju svećenika neobičnim čovjekom, pa čak i čudakom. Poštovanje koje ovaj katolički hrvatski narod u Bosni i Hercegovini ima prema svećenicima dalo mi je hrabrosti da i ja odlučim postati fratrom. U svoju su mu zajednicu primili veoma ljubazno. U listopadu 1989. poslali su me s još nekoliko Amerikanaca u postulatoru u samostan u Slanom. Nekoliko mjeseci nakon toga ušao sam u novicijat na Humcu. Nakon završena novicijata otišao sam u Zagreb i studirao teologiju. Diplomirao sam 1998.

Deset godina nakon prvog dolaska u Međugorje 1998. kardinal Josip Bozanić Vas je u zagrebačkoj katedrali zaređio za svećenika. Kako je bilo naučiti jezik i uklopiti se u novu sredinu?

– Prije moga dolaska gotovo ništa nisam znao o Hrvatskoj i o Bosni i Hercegovini. Među Hrvatima katolicima prihvatio sam sasvim drukčiji život i to nije bilo bez poteškoća. Činjenica je da sam iz jedne druge daleke zemlje i sasvim je prirodno da se u nekim stvarima osjećam malo drukčijim od ostalih, ali imam dojam da su me ljudi u ovim krajevima uglavnom vrlo lijepo prihvaćali i poštivali i zbog toga sam uvijek osjećao da na svoj način pripadam ovoj sredini i ovome narodu. Sasvim sam uvjeren da bez Božje pomoći sve to ne bi bilo moguće. Došao sam ovamo sâm bez obitelji i bez prijatelja. Nisam znao nijedne hrvatske riječi. Nisam mogao razumjeti ljude niti razgovarati s njima. Najteže mi je bilo na početku studija jer tada još nisam mogao razumjeti profesore. Uz Božju pomoć i pomoć svojih profesora i svoje braće, na poseban način fra Petra Drmića, uspio sam završiti studij. Hrvatski jezik je vrlo bogat, složen jezik i dandanas ga učim. Mislim da ga neću moći u potpunosti naučiti.

Između ostaloga, služili ste na više župa. Kad ste izgubili osjećaj da niste stranac?

– Gdje sam god bio, u bilo kojoj župi, ljudi su uglavnom bili dobri prema meni. Uvijek su bili ljubazni i gostoljubivi. Među takvim ljudima nemoguće je osjećati se strancem. To prvenstveno vrijedi za mnoge dobre katolike Hrvate, ali moram priznati da iz moga lijepog iskustva u Konjicu to također vrijedi i za sve dobre ljude iz ovih krajeva uključujući i Bošnjake i Srbe. Smatram da je kršćanski i ljudski dijeliti ljude na dobre i zle, a ne prema vjerskoj ili nacionalnoj pripadnosti.

Prošle su 24 godine od Vašeg prvog posjeta Međugorju. Što ono danas znači svijetu?

– Kao što sam već spomenuo, moje svećeničko redovničko zvanje je međugorsko i zbog toga će Međugorje uvijek imati posebno mjesto u mom srcu, ali i u srcu moje obitelji i u srcima milijuna ljudi po cijelome svijetu. Kada u molitvi netko iskreno otvara svoje srce, Božja se prisutnost osjeća na poseban način. U Međugorju, kao i u Fatimi i Lurdu, Majka nas Božja kroz iskrenu molitvu i primanje svetih sakramenata vodi svome Sinu. Međugorje, kao mjesto molitve i velike Božje milosti, utočište je gdje se svatko osjeća kao kod kuće. Danas Međugorje znači mnogo svijetu jer su tu mnogi promijenili svoj život, mnogi su se obratili, mnogi se prvi put ispovjedili. Osim mene, i mnogi su drugi upravo u Međugorju otkrili svoj duhovni poziv u svećeništvu ili u redovništvu. Smatram da tko god iskreno razmišlja ne može zanijekati silne milosti i duhovne plodove Međugorja koji su se dogodili i još se uvijek događaju u ovom zaista posebnom i od Boga odabranom mjestu.

Fra Petar Drmić i Anthony Burnside

Povratak poganstva i seksualna razularenost (1/2)

Kako je moglo doći do toga da zapadna kultura odustane od uvjerenja da homoseksualno ponašanje nije nešto k čemu bi trebalo težiti? Promjena stajališta prema homoseksualnosti tek je dio obuhvatne promjene koja se odnosi na naše temeljno shvaćanje spolnosti i obitelji, a to je opet tek dio još radikalnijih promjena u našem shvaćanju čovjeka i svijeta.

Lidija Paris, sažetak teksta *The Pagan Revolution* židovskog autora i psihoanalitičara Jeffreyja Burkea Satinovera

Možda nam se čini da je do tih promjena došlo tijekom posljednjih nekoliko desetaka godina, no to je iluzija. Studentska revolucija 1968. godine, u čijem je središtu bilo radikalno drukčije gledanje na seksualnost, te je promjene samo iznijela na svjetlo dana. Sve je počelo otprilike prije četiri stoljeća kada je na visokoškolskim ustanovama počela rasti sumnjičavost prema židovstvu i kršćanstvu. Paralelno s time golem tehnički napredak našu je kulturu učinio prijemljivom alternativnim duhovnostima.

Dok se činilo da pobjeđuje materijalistički svjetonazor, u pozadini se budila žed za duhovnošću. U društvima nije prevladao skepticizam koji prezire sve religije, nego prastari religiozni duh koji je dijagonalno suprotan od etičkog monoteizma kršćanske i dosljedno židovske vjere. Dogme te religije, otvoreno ili iz pozadine, sve više i više određuju naš javni moral i naše moralne predodžbe. Riječ je o obnavljanju poganstva, čiji se nauk zove gnoza.

Privlačno je ono što nije moralno zahtjevno

Neopoganska duhovnost privlačna je zato što u moralnu smislu od pojedinca traži vrlo malo. Ona je tolerantnija prema razlikama, ona je otvorenija za raznolikost i za „alternativne“ oblike života. Mračna strana neopoganizma je u tome što ima vrlo manjkavu predodžbu o naravi zla pa nije sposoban razlikovati između volje usmjerene prema određenu cilju i nagon-ske prisile, između svjesno odabrana cilja i nesvjesno instinktivna nagona.

Kao suprotnost tomu, u središtu judeo-kršćanskog nauka o patnji čovjeka stoji pojam grijeha. Po tom je nauku čovjek posve upućen na Boga. Većina modernih ljudi smatra

bi da čini korak unatrag kada bi se odmaknula od čisto prirodnoznanstveno-humanističkih načela i od šarenila moralnih i kulturnih mjerila *New Agea* i kada bi se usmjerila prema bližnjoj slici čovjeka. To bi im se samo činilo. Prirodnoznanstveno-ideološki humanizam ne može nas približiti onome za čime najviše čeznemo, a to su smisao, mir i ljubav.

I zato pojednostavljen odgovor na pitanje kako je moglo doći do takvih promjena glasi: „Kroz napredak!“ Taj je napredak tehničke i prirodnoznanstvene naravi, ali se odražava i na moral i na etiku. Sve je to međusobno isprepletano i određuje moderan pogled na čovjeka i svijet. Proturječje između znanosti i *New Age* duhovnosti samo je prividno. Oni se zapravo međusobno potenciraju i stvaraju još veću zabunu.

U okruženju starih poganskih kultura Bliskoga istoka jedan je narod – židovski – uveo ono što se danas zove etički ili radikalni monoteizam. Krut izraz *etički monoteizam* sadrži dvije bitne istine o židovskoj religiji. Prva je istina da postoji samo jedan Bog! Budući da postoji samo jedan Bog, on je Bog za sve ljude. Druga istina jest da je Bogu – dakle i njegovu narodu – najvažnija stvar pitanje dobra i pitanje apsolutne etike.

Židovski etički monoteizam odlučujući utjecaj u poganskome svijetu nije stekao preko Židova, nego preko kršćana, bolje rečeno preko kršćanske vjere. Kako se etički monoteizam začuđujućom snagom i brzinom širio, tako su propadala mnoga društva koja su bila pod poganskom vlašću. Etički monoteizam uspostavio je moralni poredak koji je vladao sve do renesanse.

Poganizam i neopoganizam

U čemu je bit poganskoga duha koji danas konkurira etičkom monoteizmu?

Poganstvo je *mnogoboštvo*. Svaki pojedinac i svaka skupina imaju vlastitoga boga ili božicu. Sljedbenici različitih bogova različito shvaćaju vrijednosti, mjerila, ciljeve i zakone.

Društva obilježena poganstvom *polivalentna* su, dakle imaju mnoštvo vrijednosti. Ne postoji jedinstven i isti etički kriterij za sve ljude pa zato nijedan bog i nijedna vrijednost ne stoje iznad drugih, osim ako se ne nametnu silom.

Društva obilježena poganstvom *nisu egalitarna*. Različita mjerila za različite skupine vode do razmrvljivanja i konkurencije. S vremenom težnja za moći postaje jedino pravilo. Tko vlada, taj određuje što je pravo. Sila je zakon, sila staje na mjesto zakona. Zeus nije ni najinteligentniji ni najmudriji. On vlada samo i isključivo zato što je najjači.

Društva i kulture obilježene poganstvom su ili *panteističke* ili *animističke*. Bogovi i božice nastanjuju prirodan svijet. Priroda je dio božanstva i zato joj se klanjanju kao božanstvu. Nema jasne razlike između stvoritelja i stvorena. To pak vodi tome da se čovjek ne klanja samo prirodi „izvana“, nego i vlastitoj prirodi „unutra“, tj. svojim prirodnim instinktima kao što su glad, seksualnost, agresivnost ili žudnja općenito. Drugim riječima: čovjek se klanja samome sebi.

Budući da se spiritualiziraju prirodne sklonosti i instinkti, pogansko „bogoslužje“ samo po sebi *teži nasilnosti, hedonizmu i orgijama*. Poganski rituali u najvećoj mogućoj mjeri probuđuju instinkte i nagone, napose seksualnost i agresivnost. Kada su instinkti zadovoljeni, postiže se najveći mogući užitak i time najveća moguća religiozna ekstaza. Iz perspektive poganskoga svjetonazora ništa nije patološko: ni konzumiranje droge, ni hramska prostitucija, ni ritualno ubijanje neprijatelja, ni samoozljeđivanje pa čak

ni žrtvovanje djece! Jesu li takve prakse stojele samo u starim poganskim kulturama, jesu li nama posve strane? Uključimo televiziju, pomislimo na knjige koje uzvisuju nasilje, na nedavni holokaust, na nagli porast nasilja i kriminaliteta ili kako je danas lako otarasiti se neželjene nerođene djece i vidjet ćemo da su te prakse sve samo ne iznimke! Sve su to znakovi transformacije zapadnoga društva u smjeru neopoganizma.

Poganstvo nije bogostovlje nego *idolopoklonstvo*. Poganski usmjeren čovjek za mjerilo dobra uzima ono što nalazi u svojoj ljudskoj naravi. Svoju ljudsku prirodu uzdiže na razinu nečeg obožavanog, na razinu božanstva. Čovjek je mjerilo svih stvari. Ne bi li se moglo reći da to nije časnno prema humanizmu? Ne smijemo zaboraviti da su se najgora ubojstva u povijesti događala upravo u zemljama koje su bile obilježene humanističkim uvjerenjima: u Francuskoj, Rusiji, Njemačkoj i Kini. Izrazito antireligiozne vladave u Njemačkoj, Rusiji i Kini između 1920. i 1960. usmrtilo su 12, 30 odnosno 50 milijuna nedužnih ljudi.

Judeo-kršćanski monoteizam

Judeo-kršćanski etički monoteizam dijagonalno je suprotan svim tim sadržajima, učinjima i praksama.

Judeo-kršćanski monoteizam je *jednoboški*. Postoji samo jedan Bog i nema boga izvan Boga. I pojedinci i skupine, bez obzira na to kako se po svojoj naravi razlikovali, bez obzira na razlike u sklonostima, talentima ili ograničenjima, odgovorni su pred tim jednim Bogom.

Monoteistički obilježeno društvo je *univalentno*, tj. jednakovrijednosno. To znači da su svi ljudi odgovorni pred jednim jedinim vrijednosnim sustavom, pred istim ciljevima i

zavopijedima. Pred tim Bogom, koji je stvorio jedinstven zakon za sve, svi su ljudi jednaki – neovisno o tome izgleda li im to kao neposredan probitak ili kao nepogodnost.

Monoteistička društva po tendenciji su *egalitarna* (po tendenciji, ne uvijek po rezultatima iako tome streme). Monoteistički Bog ne pravi razlike među ljudima, položajima ili staležima.

Monoteizam je *teistički*. Postoji bitna razlika između stvoritelja i stvorenoga, dakle i između stvoritelja i čovjeka. Čovjek kao čovjek, a ne kao biomolekularni stroj, u sebi nosi duboku nadnaravnu sposobnost otvaranja prema Duhu koji je u njemu. Taj Duh nije od ovoga svijeta, ali u svijetu djeluje, što znači da se čovjek ne može objasniti samo u kategorijama uzroka i posljedica. Njegove etičke odluke u određenoj su mjeri u suprotnosti s njegovim instinktivnim, naravnim sklonostima i impulsima. Monoteisti znaju vrlo dobro koja je vrijednost naravnih sklonosti, ali svaki impuls koji cilja neposrednom zadovoljavanju mora biti podređen jednom i jedinstvenom nadređenom cilju. Prirodan nagon mora biti posvećen, tj. moduliran, usmjeren i ograničen, a katkada mu se treba i posve uskratiti zadovoljavanje.

Židovsko i kršćansko monoteističko bogoslužje *odvraća čovjeka od svega što je nasilno, hedonističko i orgijastično*. Ljudske su sklonosti stvorenske, nisu božanske, zato ni za pojedinca ni za društvo ne smiju biti posljednje važeće mjerilo dobra i zla. Drugim riječima: naravnim se sklonostima ne klanja. Povijest staroga Izraela, kako je prenesena u Starom zavjetu, velikim je dijelom dvotisućljetna borba za klanjanje jednoga Bogu umjesto klanjanja naravnim sklonostima i instinktima, što se događalo u poganskim kulturama staroga Istoka. Riječ je o povijesti borbe izraelskoga Boga s poganskim idolom Baalom koji simbolizira klanjanje seksualnosti – bila ona heteroseksualna, homoseksualna ili sa životinjama. To je i borba Božja protiv Baalove žene božice Aštarte, djevičanske razvratnice koja kopulira i začinja, ali ne rađa. To je i borba protiv idola Moloha, boga kojemu su žrtvovana neželjena djeca tih seksualnih praksa.

Konačno, judeo-kršćanski monoteizam podiže se *protiv pretvaranja bilo čega stvorenoga u božanstvo* i time se suprotstavlja humanizmu. Iz vjernosti jedinom pravom Bogu judeo-kršćanski monoteizam odbija smatrati „božanskim“ bilo što drugo, kako idole od drva ili kamena tako i proizvode ljudskoga uma ili elemente ljudske naravi.

Pristaše toga monoteizma znaju da zadovoljavanje instinktivnih nagona donosi uži-

tak, ali ne i pravu radost. Znaju da smo stvorili tako, da trebamo nešto više od običnog zadovoljavanja. Težnja za užitkom neovisna o Bogu neizbježno vodi u prazninu i očajavanje. Apsolutiziranje užitka i klanjanje užitku, na koncu konca, vode u beznade i u smrt.

Prastara borba za čovjekovu dušu

Svaka ljudska težnja za neposrednim zadovoljenjem instinkta ukazuje na nešto što je nadilazi, na nešto drugo ili nekog drugog, na nešto što se ne može naći samo u čovjeku i što ne može biti svedeno samo na ljudsko. Ako tu težnju ne uspijemo usmjeriti na vječni objekt koji joj je primjeren i ako je umjesto toga fiksiramo na instinktivno zadovoljavanje, onda nagon za zadovoljavanjem te težnje postaje prisila, ovisnost, nešto razorno. Narkoman u drogi, alkoholičar u piću, ženskar u seksu, kockar u igri, žderonja u hrani – svi oni traže jednoga Boga, pa makar to i ne znali. I zato se svi oni klanjanju svojim idolima.

Neprestan otpor Boga Izraelova i njegovih proroka protiv idolopoklonskog i poganskog klanjanja kumirima, modernom čovjeku može izgledati kao arhaična opsesija ili manifestacija nacionalizma i šovinizma, čega se on rado odriče. U sterilnim uvjetima modernoga vremena dobiva se dojam da bi bilo i te kako razumno takvu monomaniju u crkvama i sinagogama zamijeniti sinkretizmom koji je uvijek iznova prilagodljiv i koji sebe naziva „duhovnošću“.

Sukob između judeo-kršćanskog monoteizma i poganstva nije ništa novo: to je prastara borba za čovjekovu dušu koja se uvijek iznova vraća. Crvena se nit provlači od poganskih kultova staroga Istoka (uključujući i Kanaan) preko pred- i ranokršćanskog gnosticizma, maniheizma Rimskoga Carstva i drugih arijskih imperija, nekih škola srednjovjekovne kabale i alkemije, sve do renesansnoga neoplatonizma koji stavlja naglasak na magiju, humanizam i znanost. Od toga je samo malen korak do modernoga reduciranja ljudskoga duha na psihi, što je preduvjet današnjem oživljavanju poganstva.

Međugorsko poslanje

To je svijet u kojemu žive međugorski hodočasnici, to su tereti i brige koje oni nose sa sobom i ostavljaju na kamenu i drači Brda ukazanja i pred križem na Križevcu. Gospa nam kaže: „Želim da svi budete Isusov odsjaj koji će svijetliti ovom nevjernom svijetu koji korača u tami. Želim da svi budete svjetlo svima i da u svjetlu svjedočite. Draga djece, niste pozvani na tamu, nego ste pozvani na svjetlo. Zato budite svjetlo svojim životom.“ (Poruka od 5. lipnja 1986.)

Treba obuti tuđe cipele pa odašiljati poruke

Svake godine u Međugorju se u prvom tjednu kolovoza održava Mladifest – molitveni susret mladih. To su dani radosti u Gospodinu, dani molitve i poruka.

fra Mario Knezović

I dok oni svojom nazočnošću odašilju najvažniju poruku, i njima se istodobno upućuju brojne poruke. Dok razmišljamo o poruci, na bezbroj je načina pokušavamo odaslati do određenih osoba. Oduvijek je bilo tako, no ako danas imamo bezbroj sredstava komunikacije, nikako ne znači da smo uspješniji u odašiljanju poruka. Samo slanje poruke ne znači da je drugi tu poruku primio, čuo, vidio, osjetio...

Bezbroj ćete se puta uvjeriti da kada na svoj društveni internetski profil (*Facebook* ili *Twitter*) stavite neki pisani ili zvučni sadržaj za nekoliko će trenutaka više osoba dati svoj pristanak (tzv. *like*) na taj sadržaj koji uopće nisu stigli ni čuti ni pročitati. Zaključak je jednostavan: poruke šaljemo, ali one nisu „primljene“. Razlog je to da se upitamo jesmo li se izgubili među bezbrojnim porukama koje nam stižu, ili koje šaljemo drugima, i što učiniti da poruka bude shvaćena, da izazove pozitivnu reakciju.

Svaku poruku upućenu drugima najprije moraš izreći samome sebi

Pisac F. I. Lunch kaže da možeš imati najbolju poruku na svijetu, ali će je osoba koja je prima uvijek razumjeti kroz prizmu svojih vlastitih emocija, pretpostavki, predrasuda i postojećih uvjerenja. Nije dostatno biti precizan ili razumljiv ili čak genijalan. Ključ uspješne komunikacije jest u tome da, maštovito rečeno, izuješ svoje cipele i obuješ sugovornikove kako bi saznao što on misli i kako se osjeća u najdubljim dijelovima svoga uma i srca. Tek tada sugovornik doživljava ono što kažeš. Svaku poruku upućenu drugima moraš najprije izreći samome sebi.

Jasna je potreba ulaska u tuđi svijet, u tuđu muku, kako bismo drugima priopćili ili otkrili barem djelić svoga svijeta. Kada bismo tako postupali, ne bismo svakodnevno doživljavali situacije u kojima drugi uopće ne čuju što im govorimo i samo odmahuju rukom. Dakle, želimo li da naša poruka uđe u tuđe srce, pa makar i kroz odškrinut prozor, potrebno je da za tu osobu najprije širom otvorimo vrata svoga srca.

I dok svednevice svjedočimo razvoju komunikacijskih mogućnosti, istodobno sve više svjedočimo nedostatku komunikacije, napose iskrene, između ljudi koji žive pod istim krovom. Između djece i roditelja sve se češće izmjenjuju poruke na papirićima, a sadržaj tih poruka uglavnom su razne zapovijedi ili škrte informacije o odsutnosti...

Nikome, pa ni mladima, ne treba slati poruku kao gotov recept za život. Smisao je poruke da ona bude nadahnuće i vodič do osobne poruke koju će u tišini svoga srca čuti od Boga. Naći put do srca mladih puno je teže i važnije nego im pokazati cilj i nuditi rješenja. Stati na njihovu vijugavu životnu stazu, isprekidanu slabostima, zadaća je onih koji misle da će ih čuti.

Mladi traže svjedoke

Mladima se svjedoci ne mogu skriti. Oni znaju tko govori srcem, tko želi obuti njihove cipele, tko želi ući u njihovu lađu na uzburkanu moru. Često mlade „ubijamo“ teologijom, a oni nisu shvatili ni što su oni, što je život i tko je uopće Bog o kojemu tako nadobudno redamo citate, fraze ili definicije.

Prisjetimo se poznate anegdote! Kad su oduševljeni Indijci Gandhiju kazali vijest da će se uskoro uspostaviti telefonska veza između njihova i američkoga glavnoga grada, hladno im je rekao: „Sve je to dobro, ali je pitanje hoćemo li mi imati što razgovarati s Amerikom.“ Dakle, ako nemamo što reći, sredstvo komunikacije ne znači ništa. Tako ni susreti, bilo mladih bilo koje druge dobne skupine, nisu sami po sebi dostatni. Okupljeno mnoštvo ne znači da svi odmah pristaju uz Isusa.

Na pitanje što bi na jednom susretu željeli čuti, neki su mladi odgovorili da ne žele slušati samo one koji su u životu pali i posrnuli pa ustali i obratili se. Rekoše da bi voljeli slušati i one koji nisu imali takvih velikih padova, nego su uvijek bili ili su barem pokušavali biti uspravni. Ne možemo a ne reći da mladi barem djelomično imaju pravo. Nekad ispada da ne možeš biti pravi Isusov sljedbenik ako nemaš priču o zalutalu sinu.

Poruka evanđelja može putovati samo linijom srca koje ljubi, razumije, s drugim plače i tetura tražeći put. Ne začuđuju riječi jednoga teologa: „Nemoj me tješiti Biblijom jer i u mojoj isto piše. Tješi me srcem koje me ljubi!“ Eto, to je put da poruka zbilja zahvati one kojima je upućujemo. Uz to, dao Bog da budemo daleko od onih pastira i navjestitelja (kao što jedna djevojka posvjedoči) koji prozivaju mlade pogrdnim imenima samo zato što mu (ta) djevojka htjede iznijeti svoje nevolje s čuvanjem predbračne čistoće. To se događa jer hodimo samo u svojim cipelama koje su se naučile ići našim utrtim stazama, a ne putovima Isusova milosrđa!

Snimila Lidija Paris

Molitva pred križem

Isus je raspet na drvu križa.

On je svojim životom platio cijenu tvoga i moga otkupljenja.

Isuse, hvala ti što si dao život za mene.
Hvala ti što me s križa učiš kako praštati!

Priznaj pred Isusom sve svoje grijeha i reci mu:

Isuse, odričem se zla, đavla i sotone, odričem se grijeha.
Operi me svojom predragocjenom krvlju!
Isuse, hvala ti!
Isuse, volim te!

Hvala ti, Isuse, što sam krštenjem postao član Crkve.
Hvala ti za našega Papu,
za sve kardinale, biskupe, svećenike, časne sestre
i molim te, Gospodine:
pošalji svojoj Crkvi i svom narodu
što više svetih svećenika i časnih sestara.
Dođi, Duše Sveti! Dođi!

Isuse, molim te i za one
koji su sišli s pravoga puta,
za one koji nikada nisu upoznali tvoju ljubav,
koji su daleko.
Povrati ih na pravi put!
Osobito te molim za sve mlade:
daj im, Gospodine, milost, da se susretnu s tobom,
da susretnu ljubav koja si ti!
Isuse, hvala ti!

*Isus i tebe natapa svojom ljubavlju
kao što kiša natapa suhu zemlju.
Otvori mu svoje srce i reci:*

Gospodine, nauči me ljubiti kao što si ti ljubio nas!

D. P.

Padre Pio – San Giovanni Rotondo (Italija)

O. Pio iz Pietrelcine, duhovna baština sv. Franje Asiškoga, bio je prvi svećenik koji je na svome tijelu imao rane i znakove raspinjanja. U svijetu poznat kao fratar sa stigmama kojemu je Gospodin podario posebne darove, svim se svojim silama posvetio spašavanju duša.

fra Karlo Lovrić

Mnogobrojna su izravna svjedočanstva o njegovoj svetosti i prije i poslije proglašenja blaženim, odnosno svetim. Njegovi providnosni zagovori kod Boga mnogima su donijeli ozdravljenja u tijelu i nova rođenja u duhu.

Otac Pio, prije ulaska u franjevački red Francesco Forgione, rodio se 25. svibnja 1887. u Pietrelcini. Rodio se u siromašnoj obitelji oca Grazija Forgione i majke Marije Giuseppe di Nunzio. Već u najranijoj dobi Franjo je osjećao želju da se potpuno posveti Bogu i upravo se po tomu razlikovao od svojih vršnjaka. Ta „različitost“ upala je u oči ne samo njegovim roditeljima nego i prijateljima. Njegova je majka pričala: „Nisu mu se događali nikakvi propusti, nije bio tvrdoglav, uvijek je bio poslušan i meni i ocu, svakoga

jutra i svake večeri išao je u crkvu posjetiti Isusa i Gospu. Preko dana nikada nije izlazio s drugovima. Kojiput sam mu govorila: 'Franci, iziđi malo se poigrati!' On je odbijao govoreći: 'Ne želim ići tamo jer oni psuju!'“

Iz dnevnika oca Augustina iz Sv. Marka u Lamisu, jednoga od duhovnih voditelja oca Pija, saznajemo da je još od 1892., u svojoj petoj godini, imao prva karizmatična iskustva. Ekstaze i ukazanja bila su tako česta da ih je dječak smatrao apsolutno normalnima.

U šesnaestoj godini, 6. siječnja 1903., Pio je kao klerik ušao u red franjevac kapucina, a za svećenika je zaređen 10. kolovoza 1910. u katedrali u Beneventu. Zbog svoga zdravstvenoga stanja kao svećenik živjet će u različitim samostanima, a od 4. rujna 1916. živi u San Giovanni Rotondu (Gargano) gdje će, s kratkim prekidima, ostati do 23. rujna 1968. kada se rodio za nebo.

U tom dugom vremenskom razdoblju, kada događaji od posebne važnosti nisu remetili njegov samostanski mir, otac Pio je svoj dan započinjao veoma rano, mnogo prije zore, pripravlajući se u molitvi za svetu Misu. Nakon sv. Mise dugo je zahvaljivao pred Presvetim Oltarskim Sakramentom, a zatim su slijedile vrlo duge svete ispovijedi.

Fenomen pobudio pozornost liječnika
Događaj koji je duboko obilježio život oca Pija zbio se 20. rujna 1918. Dok je u koru stare crkve molio pred raspetim Isusom, primio je dar vidljivih rana koje su ostale otvorene pola stoljeća.

Taj izvanredan fenomen pobudio je pozornost liječnika, znanstvenika, novinara i običnih ljudi koji su tijekom desetljeća dolazili u San Giovanni Rotondo da bi susreli fratra „svetca“. U pismu o. Benedettu od 22. listopada 1918. o. Pio opisuje svoje „razapinjanje“:

„Što da vam o tome kažem što me pitate kako se zbio to moje razapinjanje? Moj Bože, kako se osjećam zbunjen i ponižen kad moram očitovati ono što si ti učinio ovom svom jadnom stvorenju! Bilo je jutro 20. prošloga mjeseca (rujna) u koru, poslije misnoga slavlja, kada sam bio iznenađen jednim mirom, sličnim slatkom snu. Sva vanjska i unutarnja osjetila, kao i sve moći duše bili su u neopisivom miru. U tom stanju bila je potpuna tišina oko mene i u meni. Na to je odmah ušao veliki mir i predanost da budem posvema lišen svega. A sve to kao predaš posred raspada. I sve u tren oka.

I dok se to događalo, našao sam se pred tajanstvenom osobom, sličnom onoj koja mi se ukazala 5. kolovoza, s tom razlikom da joj je iz ruku i nogu i boka tekla krv. Pogled na nju strašio me, i što sam osjetio toga trenutka u sebi, ne znam reći. Osjećao sam da umirem, i umro bih da mi Gospodin nije podržao srce koje mi je silno udaralo u grudima.

Kad mi se ta osoba povukla s vida, opazio sam da su mi ruke, noge i bok probijeni i da krvare. Predstavite si muku koju sam tada iskusio i neprestano je gotovo danomice osjećam. Rana srca stalno krvari, osobito od četvrtka uvečer do subote. Oče moj, umirem od boli zbog muke i popratne zbuđenosti. Bojim se da ne umrem iskrvavljen, ako Gospodin ne usliša vapaje moga siromašnog srca te od mene ne povuče ovaj zahvat.“

Godinama su vjernici sa svih strana svijeta dolazili k ovom fratra sa stigmama da ih zagovara kod nebeskoga Oca. Proživio je pedeset godina u molitvi, poniznosti, patnji i žrtvi. Da bi ostvario svoju ljubav, otac Pio djelovao je dvosmjerno: okomito prema Bogu stvaranjem „molitvenih skupina“ i vodoravno prema braći gradnjom moderne bolnice „Kuća ublaženja patnje“. U rujnu 1968. tisuće duhovnih sinova oca Pija okupilo se u San Gi-

ovanniju Rotondu na spomen 50. obljetnice njegovih rana i proslavu IV. međunarodnoga susreta molitvenih skupina.

Proglašenje blaženim i svetim

Zbog svojih krjeposti i svoga duha molitve, zbog žrtava i jer se potpuno posvetio dobru svih duša, već je za zemaljskoga života uživao ugled svetosti. U godinama nakon smrti sve se više širio glas o njegovoj svetosti i čudesima koja su se događala na njegov zagovor. Bio je to nezaobilazan crkveni fenomen koji se proširio po cijelome svijetu. Tako Bog Crkvi otkriva želju da ga i na zemlji proglašuje njegovim vjernim slugom. Nije prošlo mnogo vremena i njegova su braća pokrenula proces za njegovim proglašenjem blaženim i svetim.

Crkva je o. Pija proglasila blaženim 2. svibnja 1999. Tada se na Trg sv. Petra u Rimu okupilo milijun vjernika. Obred proglašenja o. Pija blaženim predvodio je papa Ivan Pavao II. Samo tri godine kasnije, 16. lipnja 2002., Ivan Pavao II. proglasio ga je i svetim.

Bit ću papa

Na žalost, i danas neki u Italiji osporavaju o. Pija, no Ivan Pavao II. dobro je znao o komu je riječ. Na poticaj dvoje talijanskih studenata Karol Woytila je, kao mlad svećenik na studiju u Rimu, susreo o. Pija u San Giovanni Rotondu. Nakon polusatnog razgovora s o. Pijom na upit što misli o njemu, Karol Woytila je odgovorio: „Ma, jedan neobičan redovnik. Rekao mi je da ću biti papa!“ Karol Woytila je i kao kardinal posjetio San Giovanni Rotondo, a kao papa u njemu je bio dva puta. Papa Benedikt XVI. posjetio je to mjesto 21. lipnja 2009. kao „običan hodočasnik“. I drugi pape gajili su poštovanje prema stigmatiziranom redovniku. Cijenio ga je i blagi Benedikt XV., a visokoobražovani papa Pio XI. dao mu je povijesni čin

blagonaklonosti. Pio XII. s njime se duhovno potpuno slagao. Čak je u jednoj bilokaciji o. Pio bio kod pape Pija XII. Ivan Dobri (Ivan XXIII.) konačno je prepoznao laži kojima se htjelo ocrniti tog redovnika. Za Pavla VI. on bijaše savjest, a ponizni Ivan Pavao I. nosio ga je u srcu. I za Ivana Pavla II. bio je on privlačna točka dok je teolog Benedikt XVI. skretao na nj pozornost.

Njegov grob u San Giovanni Rotondu godišnje posjeti i do sedam milijuna hodočasnika, ne samo iz Italije! San Giovanni Rotondo je grad s oko 27.000 stanovnika i nalazi se u provinciji Foggiji, u regiji Apuliji. Poslije hodočasničkog mjesta Guadalupe u Meksiku i vječnoga grada Rima treće je najposjećenije hodočasničko mjesto na svijetu. Kroz mjesto prolazi državna cesta koja od Sv. Severa vodi do Monte Sant Angela, do Mihaelove špilje u kojoj se prije petnaest stoljeća ukazao arkanđeo Mihael.

Zanimljiva događanja u životu o. Pija

Francesco je ukazanja imao već u ranoj dobi, ali o njima nije govorio jer je mislio da se takve stvari događaju svima. Ukazivali su mu se anđeli, sveti, Isus, Gospa, a ponekada i đavli. Koncem prosinca 1902., dok je razmišljao o svome zvanju, Franjo je imao viđenje koje nekoliko godina kasnije opisuje u pismu svome ispovjedniku. U pismu progovara u trećim licu:

„Franjo je vidio tik uza se veličanstvenog čovjeka rijetke ljepote, sjajio se kao sunce, koji ga je uzeo za ruku i ohrabrio preciznim pozivom: 'Dodi sa mnom jer ti odgovara boriti se kao hrabar ratnik.' Bio je odveden na jedno prostrano polje, među mnoštvo ljudi podijeljenih u dvije grupe: s jedne strane ljudi veoma lijepoga lica i u bijelim haljinama, s druge strane ljudi ružnoga pogleda i obučeni u crne haljine poput crne sjene. Mladić smješten među

ova dva krila gledatelja vidi čovjeka goleme visine s užasnim licem koji dolazi ususret i čelom dodiruje oblake. Osoba uz njega hrabrila ga je da se bori s ovim monstrumom. Franjo je molio da ga se poštedi od ovoga bijesa strane osobe, ali ovaj sjajni to nije prihvatio: 'Uzaludno je tvoje opiranje, s ovim se dolikuje potući. Ohrabri se, s pouzdanjem uđi u borbu, pomakni se naprijed jer ja ću ti biti blizu. Pomoći ću ti i ne ću dopustiti da te on obori!' Sudar bi prihvaćen i ishod strašan. Uz pomoć sjajne osobe uvijek blizu sebe Franjo je imao bat i pobjedio. Monstrum prisiljen na bježanje povukao se iza velikog mnoštva ljudi strašnog izgleda koje je urlalo, vikalo, proklinjalo. Drugo mnoštvo ljudi divnoga izgleda pljeskalo je i hvalilo onoga koji je pomogao Franji u tako oštroj bitci. Osoba sjajnija od sunca stavila je na glavu pobjedonosnoga Franje krunu veoma rijetke ljepote koja se ne može opisati. Krunu je odmah skinula dobra osoba koja je točno objasnila: 'Jednu drugu ljepšu sam za tebe pripremio, ako se budeš znao boriti protiv one osobe s kojom si se sada borio. On će se stalno vraćati na napad. Bori se i ne sumnjaj u moju pomoć... Ne boj se njegova uznemirivanja, ne plaši se njegove strašne nazočnosti... Ja ću ti biti uvijek blizu i pomoći ću da ga uspiješ oboriti!'“

Takvih je susreta s „neprijateljem duša“ tijekom svoga života o. Pio imao mnogo. Jedne večeri dok se sâm ispružen na poljskom krevetu odmarao u sobi za goste u prizemlju samostana, ukazao mu se čovjek umotan u crni ogrtač. Otac Pio iznenađeno ustade i upita čovjeka što traži. Nepoznati odgovori da je jedna duša iz čistilišta: „Ja sam Pietro di Mauro. Umro sam u požaru 18. rujna 1908. u ovom samostanu koji je nakon eksproprijacije crkvenih dobara preuređen u ubožnicu za stare. Umro sam u plamenu, u svojoj slamarici u snu, upravo u ovoj sobi. Dolazim iz čistilišta. Gospodin mi je dopustio da dođem ovamo i zamolim za jednu svetu Misu sutra ujutro. Zahvaljujući toj svetoj Misi, moći ću ući u raj.“

Otac Pio obeća da će sutra ujutro slaviti svetu Misu za nj. „Htio sam ga otpratiti do vrata samostana. Vodio sam računa o tome da sam govorio s umrlim. Izišavši pred crkvu, čovjek, koji je dotad bio uza me, odjednom je iščeznuo. Moram priznati da sam se vraćajući u samostan preplašio. Od oca gvardijana, kojemu nije promakla moja uzbuđenost, tražio sam dopuštenje da slavim jednu svetu Misu za tu dušu nakon što sam mu ispričavao sve što se dogodilo. Nekoliko dana poslije gvardijan je otišao u općinu u San Giovanni Rotondo gdje je, u stanju duša, želio vidjeti je li se takav događaj zbio. U registru umrlih za 1908. našao je za mjesec rujna da je Pietro di Mauro umro točno 18. rujna 1908. u požaru“, pripovijedao je kasnije o. Pio o tom ukazanju.

Snimio Damir Agičić

Prolaznost

Nikomu se vrata nebeska ne će otvoriti sama od sebe. Svatko ih otvara svojim djelovanjem ovdje na zemlji.

fra Miljenko Stojić

„Je li ovo samostan i crkva gdje je prebivao...?“ riječi su koje su me trznule. Putnici namjernici tražili su od mene određen podatak. Kimnuo sam glavom, pomalo zbunjeno, a oni su pomalo zbunjeno sve pitali. Kao da nisu vjerovali da su upravo tu. Vrijeme se u nama zgusnulo i svatko ga je odgonetao na svoj način.

Razmišljao sam kasnije o svemu. Koliko se dostojanstveno odnosimo prema onome što nas okružuje? Vjerojatno smo nekada bili negdje gdje smo postupali poput ovih putnika namjernika. Sami sebi nismo vjerovali da smo tu i tu. Međutim, što je vrijeme više prolazilo bivalo nam je sve više i više svejedno. Tu smo pa što sad!? Ma, nije baš tako.

Kraljica Mira koja se ukazala u ovim našim krajevima ne treba nama biti zahvalna što smo joj to dopustili, nego mi trebamo biti zahvalni njoj što se udostojala počastiti nas svojom nazočnošću. Nije to onaj služinski stav naučen zbog kraljeva i kraljica, tajkuna i tajkuncića, nego stav koji izvire iz naše duše. Ako se nekoga cijeni, ako se nekoga voli, onda

smo počašćeni njegovim posjetom. A Kraljica Mira valjda spada u osobe koje cijenimo i volimo?! Istina, ne vidi se to uvijek. Postane nam nakon nekog vremena prirodno sve što se događa i onda si počnemo umišljati da smo nešto posebno za to zaslužni. A jednostavno rečeno, nismo. Netko je pokrenuo određene događaje, oni su nas zapljusnuli, a na nama je da im odgovorimo na pravi način. Zbog toga nam nikada ne bi smjelo biti prirodno da je Kraljica Mira tu. To je čista milost i morali bismo na nju odgovarati kao prvog dana: zahvalno, puni nade, presretni da se to događa upravo nama. Na žalost, znamo da ne ide uvijek tako. Prevari nas prolaznost koja je u srži svakoga od nas. Krhki smo i lomni pa si stajemo umišljati da možemo bez pomoći drugoga. Ne možemo! Bog nam se zbog toga ne izruguje, nego nas podupire. Budemo li se držali Njegove ruke, zaista ćemo jednoga dana postati snažnima. Samo treba biti spreman i progaziti put koji je pred nama.

Oni spomenuti putnici namjernici, zapravo hodočasnici, produžili su prema posljed-

njem počivalištu ubijenih hercegovačkih franjevac, tu na Širokom Brijegu. Pomolit će se na njihovu grobu i razmišljati o svome životu. Započeo je jednoga dana, sada prolazi i nestaje da bi se ulio u rijeku koja se zove naša druga domovina, tamo gore na nebesima. Vidjet će tu i ubijene fratre te će ih moći izravno pitati o svemu što ih je nekada zanimalo. Da, zaista nekada, jer to više ne će biti važno. Zapravo, ne će ništa pitati, nego će se samo prepoznati jer su postali dionici Božjega boravišta.

Nikomu se vrata nebeska ne će otvoriti sama od sebe. Svatko ih otvara svojim djelovanjem ovdje na zemlji. Gdje smo živjeli i kako smo se vladali najvažnija su pitanja našega postojanja. Bog će nam ih postaviti jednoga dana. Valjda ćemo umjeti odgovoriti... valjda. Sve je u našim rukama.

Jutros slučajno naletjeh na članak o prosvjedima u SAD-u. Predvođe ih, kao uobičajeno, mladi ljudi. Ništa neobično da nije neobično ono za što se zalažu. Bi napisano da je riječ o postporodajnom pobačaju. Do sada o tome nisam ništa čuo pa nastavih čitati dalje. Oni se zalažu da se mogu ubiti djeca do tri godine. Teško im ih je odgajati, ili to ne žele, i jednostavno ih mogu ubiti. Nisam čitao, i ne znam hoću li, koje argumente za to navode. Previše mi je bilo i to. Kad si s Bogom, onda se ponašaš i razmišljaš drukčije. Oni su, naprotiv, prilikom tih prosvjeda klicali Sotoni. Njima je to sloboda. Za ne povjerovati!

Bez obzira što sve izgleda nevjerojatno i daleko od nas, to je stvarnost koja se događa. Gdje se god ljudi ne opiru zlu, ono prodire. I što mu se god čovjek više prepušta, poprima sve strašnije i strašnije oblike. Uvijek počinje kao nešto malo i beznačajno. Slično drogi. Najprije prvi dim, pa drugi, pa... Ako prikupimo snage, odemo na liječenje, ako ne, propadamo.

Dobri primjeri uvijek privlače. Odjekuju duboko u srcima ljudi. Oni su zbog toga presretni jer vide da imaju pravo, da se željeno može postići. U trenutcima malodušja mudar se čovjek toga prisjeti. Bog i dobro nisu nas napustili, samo smo mi podigli zastor ispred svojih očiju. Skinimo ga i gledajmo otvoreno i smjelo. Svijet ne pripada spomenutim prosvjednicima, svijet je naš. Oni će proći, mi ćemo ostati jer dobro nikada nitko nije niti može pobijediti. Znali su to i naši bojovnici u Domo-vinskom ratu pa sada imamo slobodu. Sličimo njima! Borimo se protiv zla koje nas okružuje! Ono nije dostojno da bi prodrlo u naš život! Pružimo ruku svojoj Kraljici Mira pa ćemo vidjeti kako je lako moguće doći do pobjede!

Tjedni molitveni program

– ljetni raspored
(od obljetnice do Mise na Križevcu)

PONEDJELJAK I UTORAK

7.30 h, 13 h Sv. Misa na hrvatskom
Prije podne Sv. Mise na raznim jezicima
Tijekom dana Susreti po dogovoru
Poslije podne Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
18 - 21 h **Večernji molitveni program i ispovijed**
18 h Radosna i žalosna otajstva krunice
19 h Sv. Misa
20 - 21 h Blagoslov predmeta, molitva za zdravlje duše i tijela, slavna otajstva krunice

SRIJEDA

7.30 h, 13 h Sv. Misa na hrvatskom
Prije podne Sv. Mise na raznim jezicima
Tijekom dana Susreti po dogovoru
Poslije podne Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
18 - 21 h **Večernji molitveni program i ispovijed**
18 h Radosna i žalosna otajstva krunice
19 h Sv. Misa
20 - 21 h Blagoslov predmeta, molitva za zdravlje duše i tijela, slavna otajstva krunice
22 - 23 h Euharistijsko klanjanje

ČETVRTAK

7.30 h, 13 h Sv. Misa na hrvatskom
Prije podne Sv. Mise na raznim jezicima
Tijekom dana Susreti po dogovoru
Poslije podne Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
18 - 21 h **Večernji molitveni program i ispovijed**
18 h Krunica
19 h Sv. Misa, blagoslov predmeta
20 - 21 h Euharistijsko klanjanje

PETAK

6 h Križni put uz Križevac
7.30 h, 13 h Sv. Misa na hrvatskom
Prije podne Sv. Mise na raznim jezicima
Tijekom dana Susreti po dogovoru
Poslije podne Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
18 - 21 h **Večernji molitveni program i ispovijed**
18 h Radosna i žalosna otajstva krunice
19 h Sv. Misa, blagoslov predmeta
20 - 21 h Čašćenje Križa

SUBOTA

7.30 h, 13 h Sv. Misa na hrvatskom
Prije podne Sv. Mise na raznim jezicima
Tijekom dana Susreti po dogovoru
Poslije podne Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
18 - 21 h **Večernji molitveni program i ispovijed**
18 h Radosna i žalosna otajstva krunice
19 h Sv. Misa
20 - 21 h Blagoslov predmeta, molitva za zdravlje duše i tijela, slavna otajstva krunice
22 - 23 h Euharistijsko klanjanje

NEDJELJA I BLAGDANI

6 h Krunica na Brdu ukazanja
7, 8, 11 i 19 h Sv. Mise na hrvatskom
Ispovijed Prije podne za vrijeme Mise
Prije podne Sv. Mise na različitim jezicima
Tijekom dana Susreti po dogovoru
Poslije podne Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
18 - 21 h **Večernji molitveni program i ispovijed**
18 h Radosna i žalosna otajstva krunice
19 h Sv. Misa
20 - 21 h Blagoslov predmeta, molitva za zdravlje duše i tijela, slavna otajstva krunice

Glasnik MIRA

O međugorskim događajima te odjecima u svijetu i Crkvi čitajte u *Glasniku mira*, mjesečniku Informativnog centra MIR Međugorje.

Suradujte u *Glasniku mira*. Podijelite svoje dojmove i iskustva.

Uredništvo:
Glasnik mira, Gospin trg 1
88266 Međugorje, BiH
Tel.: 00 387 36 653 327
E-mail: kreso.sego@medjugorje.hr

Preporučite drugima *Glasnik mira*.
Darujte im godišnju pretplatu.
Pretplatite se na *Glasnik mira*.

Služba pretplate:
Tel.: 00 387 36 653 342
E-mail: lidija_paris@medjugorje.hr

RADIOPOSTAJA
mir
MEĐUGORJE
Jajce 87,8 Mhz
Mostar 100 Mhz
Banja Luka 107,8 Mhz
Hercegovina 101,5 Mhz
Lašvanska dolina 100 Mhz
Split, Južna Hrvatska 101,5 Mhz
Sarajevo i Srednja Bosna 96,1 Mhz
Bugojno, Uskoplje i okolica 101,8 Mhz
Sjeverozapadna Bosna, Jajce 106,7 Mhz
Žepče, Tuzla, Usora, Posavina 100,7 Mhz
Dolina Neretve i Južna Hercegovina 98,3 Mhz
Rama, Konjic, Sjeverna Hercegovina 104,7 Mhz
Zagreb, Lika, Bihać, Srednja Hrvatska 107,8 Mhz

Sateliti:
Europa, Bliski istok i Afrika – HOT BIRD 6

RADIOPOSTAJA "MIR" MEĐUGORJE
Gospin trg 1
88266 Međugorje,
Bosna i Hercegovina

Tel: ++387 36/653 547 uredništvo
++387 36/651 100 glavni tehničar
++387 36/653 548 marketing
++387 36/653 552

e-mail: marketing@medjugorje.hr
www.medjugorje.hr

Pribilježila i prevela Kristina Krstičević

Marica Kljajić, Odžak, BiH

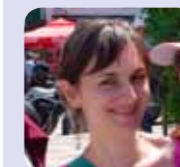
Svake godine dolazimo u Međugorje. Ovdje se osjećamo predivno. Bili smo na Brdu ukazanja i na Križevcu. Čitam Gospine poruke i mislim da su dosljedne. Poručila bih svima da dođu, to je predivan osjećaj.

Paul, Manchester, Engleska

Za ovo mjesto saznao sam preko svoje župne zajednice i prije tri mjeseca rekao Bogu da želim doći ovamo. Ovdje se osjećam

fantastično. Stigli smo sinoć, no već se osjećamo produhovljeno i super. Molim se za ljude u svojoj župi, molim za sebe i svoju budućnost. Molim Blaženu Djevicu Mariju da me vodi u životu, da mi pokaže pravi put.

Mila Šuto, Zmijavci, Hrvatska

Hodočastim pješke. Jučer smo pošli u tri sata poslije podne, a stigli smo jutros u osam sati. Hodali smo cijelu noć. Imamo

nešto žuljeva, ali neka je na slavu Božju. Nadam se da će Bog uslišati nakane zbog kojih smo došli: za obitelj, za zdravlje, za naše mlade, za svećenike, za Crkvu te da se prizna Međugorje. Jutros smo sreli puno mladih koji su hodočastili bosni. Imali su krvave žuljeve, ali kao da im nije ništa. Hrabro su kročili znajući da idu k Majci. Pješke dolazim svake godine jednom, a kroz godinu jednom ili dvaput mjesečno autom, najčešće sama ili s prijateljicama. Silno volim svoju djecu i često znam reći da bih ih htjela voljeti onako kako ih voli majka Marija, ali to ne mogu bez Gospe i Božje pomoći. Ako volim sebe i svoju obitelj, volim i sve ostale.

Članica sam franjevačkog svjetovnog reda. Sada sam ministar Splitsko-dubrovačkog područnog bratstva koje se prostire od Trogira do Dubrovnika i Cavtata. Obilazim ta bratstva, predsjedam svim kapitulima i u međunarodnim susretima predstavljam bratstvo. Po zanimanju sam profesorica i radim u srednjoj školi u Imotskom. Često razgovaram s djecom u razredu i uputim ih na ovo mjesto. Vrate se sretni, ispunjeni i radosni jer dožive obraćenje i ispovijed. Trebalo bi više poticati mlade. Često mi je žao jer ne znaju pravi smisao vjere pa prihvaćaju samo ono što im prividno odgovara, a ne ono što je najbolje za njih, za njihovu obitelj i njihovu dušu.

Sveti Jakove, moli za nas!